

NY BARNEHAGE- OG SKOLESTRUKTUR

KUNNSKAPSGRUNNLAG

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag.....	1
2	Innledning.....	1
3	Formålet med kunnskapsgrunnlaget	3
3.1	Bakgrunn for ny barnehage- og skolestruktur	3
4	Avgrensninger	4
4.1	Avgrensninger	4
4.2	Kommunale føringer	4
4.2.1	Prinsipper for barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune.....	4
4.2.2	Andre kommunale føringer for saken.....	5
4.3	Juridiske føringer	11
4.4	Rettslige rammer for endring av struktur	13
4.5	Nærmere om opplæringsloven – Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser – Forskriftsendringer	17
4.6	Overordnede og konkrete mål.....	18
4.6.1	Konkrete mål for kommunens barnehagevirksomhet	19
4.6.2	Konkrete mål for kommunens skolevirksomhet	19
5	Vurderingsmetode og analyse.....	20
5.1	Vurderingsmatrise.....	21
5.1.1	Vurderingsfaktorer barnehager.....	21
5.1.2	Vurderingsfaktorer skoler.....	23
5.2	Lokalsamfunnsmessige forhold	26
6	Elevundersøkelsen og nasjonale prøver	26
6.1	Elevundersøkelsen	26
6.2	Nasjonale prøver.....	28
7	Økonomi.....	31
7.1	Besparelser.....	32
7.2	Kostnader	32
7.3	Gevinster.....	33
8	Teknisk	35
8.1	Sammenligning ASSS.....	35

9	Klima og miljø	36
10	Sosiale forhold.....	37
11	Organisering av arbeidet	38
11.1	Styringsgruppe og prosjektgruppe	38
11.2	Medvirkning og involvering	39
11.2.1	Mottatte innspill før høringsrunden	39
11.2.2	Involvering av barn og unge	41
11.2.3	Barnets beste vurdering	48
11.2.4	Konsultasjon med representanter for berørte samiske interesser	56
11.3	Befolkningsframskrivinger	58
11.4	Forskning – egne og andres erfaringer	59
12	Status dagens barnehager og skoler med utfordringsbilde og prognoser	64
12.1	Barnehager	65
12.1.1	Tromsø kommune.....	66
12.1.2	Tromsøya sør	68
12.1.3	Tromsøya nordøst	70
12.1.4	Tromsøya nordvest.....	71
12.1.5	Fastlandet sentralt nord	73
12.1.6	Fastlandet sentralt sør.....	74
12.1.7	Kvaløya sentralt.....	76
12.1.8	Distrikt fastlandet	77
12.1.9	Distriktet, øyene og Vikran	78
12.1.10	Etablerte og nedlagte barnehager	80
12.2	Skoler	81
12.2.1	Kapasitet, utnyttelse og prognoser	82
12.2.2	Skolestruktur fastlandet	83
12.2.3	Distriktsskoler på fastlandet	90
12.2.4	Skolestruktur Tromsøya.....	92
12.2.5	Opptaksområde Tromsøya sør	92
12.2.6	Opptaksområde Tromsøya nord-vest	97
12.2.7	Opptaksområde Tromsøya nord-øst	101

12.2.8	Skolestruktur Kvaløya og omegn	103
13	Informasjon om lokalsamfunn	113
13.1	Lokalsamfunnsperspektiver.....	113
13.2	Føringer på lokalsamfunnsvikling i kommuneplanen.....	114
13.3	Momenter til vurderinger.....	115
14	Vedlegg.....	117
15	Referanser	117

1 Sammendrag

Tromsø kommune står overfor store strukturelle utfordringer i barnehage- og skolesektoren. Synkende barnetall, lav kapasitetsutnyttelse, behov for oppgradering av bygg og utfordringer med å rekruttere nok kvalifiserte ansatte gjør det nødvendig å vurdere en ny organisering av tilbudet.

Dette dokumentet gir et kunnskapsgrunnlag for beslutninger om fremtidens barnehage- og skolestruktur, basert på analyser av utfordringene med å beholde og rekruttere ansatte, demografiske endringer, enhetenes kapasiteter, økonomiske forhold, juridiske føringer og pedagogiske behov. Det legges vekt på at den nye strukturen skal bidra til robuste læringsmiljøer, bærekraftig ressursbruk og likeverdige oppvekstvilkår for barn og unge i hele kommunen.

I tråd med vedtatte prinsipper vurderes sammenslåing av skoler og barnehager for å oppnå større enheter med mer stabile fagmiljøer. Samtidig må endringer ta hensyn til lokalsamfunn, barns rettigheter og langsiktige utviklingstrender.

Dokumentet danner grunnlag for videre politiske vurderinger og forslag til en fremtidig barnehage- og skolestruktur som møter både dagens utfordringer og fremtidens behov.

2 Innledning

Tromsø kommune står overfor betydelige utfordringer i arbeidet med å sikre robuste og bærekraftige løsninger for fremtidens barnehage- og skolestruktur. Særlig utfordrende er det å rekruttere og beholde fagpersoner i både barnehager og skoler, at vi har mange små enheter og de senere år et synkende barne- og elevtall som gir en lav kapasitets- og arealutnyttelse. I tillegg kommer en relativt lav teknisk tilstand på for mange barnehager og skoler.

Dette kunnskapsgrunnlaget er utviklet som en plattform for å forstå dagens situasjon, identifisere fremtidige behov og legge til rette for en langsiktig planlegging. Det bygger på erfaringer fra egen kommune, innsikt fra andre kommuner, forskning og relevante nasjonale føringer. Spesielt vektlegges prinsippet om barnets beste, bærekraftig samfunnsutvikling og sosial inkludering.

En viktig ramme for arbeidet er den fysiske strukturen for barnehager og skoler, byggene og tomtene. Den fysiske strukturen skal legge til rette for innholdet i barnehagene og skolene, det å kunne utøve god pedagogisk virksomhet og sikre barns og elevers trivsel og muligheter til å utfolde seg.

Kommunen, som et samfunn i endring, møter demografiske skifter, økonomiske utfordringer og økte krav til sosial og miljømessig bærekraft. Dette krever strategiske tiltak som balanserer kapasitetsutfordringer med kvalitativt gode lærings- og oppvekstmiljøer.

I kunnskapsgrunnlaget fremheves derfor betydningen av å skape trygge, inkluderende og likeverdige muligheter for alle barn, unge og ansatte.

Kunnskapsgrunnlaget skal gi innsikt i statusen for kommunens barnehager og skoler,

Strukturdokumentet er kommunedirektørens forslag til fremtidens barnehage- og skolestruktur med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget. Forslag til strukturen tar hensyn til både de nåværende utfordringene og behovene for fremtiden, og legger vekt på en helhetlig tilnærming til barnehage- og skolestrukturplanlegging. Det nye strukturdokumentet erstatter også tidligere barnehage- og skolebehovsplaner.

Utformingen av en fremtidig barnehage- og skolestruktur er avgjørende for å kunne fordele ressursene effektivt og møte samfunnets behov. Kommunen har over tid hatt et synkende barnetall, utfordringer med å rekruttere kvalifisert fagpersonell og utfordringer med ineffektiv bruk av eksisterende bygningsmasse.

Kommunestyret vedtok i 2021¹ prinsipper for skolestruktur som utgjør en sentral føring for arbeidet med utformingen av ny barnehage- og skolestruktur. Målet er å sikre langsiktig ressursutnyttelse som møter de lokale behovene i ulike deler av kommunen.

Den demografiske utviklingen viser et lavere barnetall enn tidligere år og det forventes ingen stor vekst i årene frem til 2050. Dette gir utfordringer, både i distriktene og i det bynære området.

Arbeidet med barnehage- og skolestrukturen må også sees i sammenheng med kommunens økonomiske handlingsrom. Økte utgifter til renter og vedlikehold begrenser mulighetene for nyinvesteringer og krever en nøye prioritering av ressurser.

En endring av den uhensiktsmessige barnehage- og skolestrukturen vil gi besparelser i form av kostnadsreduksjoner og et potensiale for gevinster ved omdisponering av tomter og bygg, f.eks. i form av salg. De enheter som blir overtakende enheter skal tilføres ressurser for å sikre og bedre forholdene for både barn, unge og ansatte.

I tillegg har kommunen en forpliktelse til å redusere klimagassutslipp og investere i klimatilpasningstiltak. En bedre arealeffektivitet er klima og miljøvennlig. Sosiale faktorer som trafikkisikkerhet og universell utforming er også vurdert.

Det er et dilemma at færre og større enheter fører til lengre avstander til barnehagene og skolene. Dette samtidig som det er ønskelig med redusert biltrafikk. Prinsippene for skolestruktur sier følgende om dette; «Det er viktig å skille økning av andel elever som får skoleskyss fra en økning i privatbilisme og konflikt med nullvekstmålet og klima- og miljømessig bærekraft i Kommuneplanens samfunnsdel.

«Skoleskyss er en lovfestet rett knyttet til elevenes rett til skolegang, og de aller fleste elevenes skoleskyss organiseres gjennom allerede rutegående kollektivtransport. Erfaringer fra Tromsøskolen viser at mange foresatte velger å kjøre sine barn til skolen til tross for at elevene bor innenfor avstandskravet. En lang og værhard mørketid og vinter gjør muligens at Tromsø kommune er i en særstilling sammenlignet med andre store kommuner i landet når det gjelder elever som blir kjørt til skolen til tross for at de bor innenfor avstandskravet. Dette er en utfordring for flere skoler, da det går ut over sikkerheten til elevene og andre som ferdes rundt skolens område ved skoledagens start og slutt. En rekke avbøtende tiltak har vært prøvd, både ved å utbedre og trygge skoleveier,

¹ Prinsipper for skolestruktur, kommunestyret 27.10.2021 sak 183/21

fartskontroller, og holdningsskapende arbeid. All den tid man vet at mange barn kjøres til skolen vil muligens en økning av andelen elever som får skoleskyss organisert gjennom kollektivtrafikktilbudet bidra til at færre velger å kjøre sine barn til skolen.»

Politisk har dermed akseptert å prioritere færre og større enheter selv ved en mulig økning i personbiltrafikk.

Robusthet og bærekraftdimensjonene er vurdert samlet ved bruk av en vurderingsmatrise.

3 Formålet med kunnskapsgrunnlaget

Formålet med kunnskapsgrunnlaget er å få frem faktorene som er viktige å ha kunnskap om for å kunne fremme et godt forslag til en fremtidig barnehage- og skolestruktur. Den nye strukturen skal oppfylle dagens og fremtidens behov for barnehage- og skoleplasser og tilrettelegge for pedagogisk kvalitet som fremmer barns trivsel og læring, i tråd med prinsippet om barnets beste. Den skal videre balansere ut kravene til robusthet i form av fysisk kvalitet på våre barnehager og skoler slik at det bidrar til å rekruttere og beholde ansatte samt økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

3.1 Bakgrunn for ny barnehage- og skolestruktur

Bakgrunnen for arbeidet med ny barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune er en rekke utfordringer og behov som har oppstått som følge av demografiske, økonomiske og samfunnsmessige endringer. Særlig utfordrende er det å beholde og rekruttere ansatte til både barnehager og skoler. Samtidig er det for mange små barnehager og skoler av til dels varierende teknisk kvalitet og arealutnyttelse.

Det har vært en reduksjon i antallet barn, noe som påvirker behovet for barnehage- og skoleplasser. Samtidig har kommunen behov for en struktur som kan tilpasses både vekst og nedgang i ulike deler av kommunen.

Økte driftskostnader, renteutgifter og generelt strammere økonomiske rammebetingelser gjør det nødvendig å vurdere hvordan kommunen best kan bruke tilgjengelige ressurser. En effektiv og bærekraftig struktur er viktig for å sikre at vi har tilstrekkelig antall ansatte, gir alle barn et trygt, inkluderende og stimulerende oppvekst- og læringsmiljø og møter bærekrafts-målene. Dette innebærer bl.a. en vurdering av skolenes og barnehagenes kapasitet, fysisk arbeidsmiljø og læringsmiljøets kvalitet, og lokalisering og utforming av barnehager og skoler.

Dagens barnehage- og skolestruktur preges av mange små enheter med til dels lav kapasitetsutnyttelse, både i bynært område og distriktet. Videre opplever vi utfordringer med å rekruttere og beholde fagpersoner og nedgang i søkere til både barnehage- som skoleutdanning som gir grunn til bekymring for fremtiden. Tromsø kommune har en god del barnehage- og skolebygg som krever betydelig vedlikehold og oppgraderinger i en periode hvor kommunen sliter med dårlig økonomi.

4 Avgrensninger

4.1 Avgrensninger

Prosjektet dreier seg om fysiske strukturer som skal muliggjøre god pedagogisk virksomhet. Tiltak må være målrettede, realistiske og gjennomførbare. Kommunen har stramme økonomiske rammer, som innebærer at løsninger må være økonomisk bærekraftige. Med andre ord nye tiltak og strukturer må være kostnadseffektive, og det er begrenset mulighet for nye, store investeringer utenom det som kan forankres i kommunens handlings- og økonomiplan.

Prosjektet har en tidshorisont frem til 2050 som skal sikre at tiltakene har varig verdi. Det er delt opp i et kortsiktig (frem til 2030), mellomlangsigtig (2030 – 2040) og et langsiktig perspektiv (2040 – 2050)

Avgrensningene bidrar til at prosjektet kan fokusere på å utvikle realistiske, gjennomførbare løsninger som er i tråd med kommunens behov og overordnede mål, innenfor eksisterende rammer og ressurser.

Andre aspekter ved barnehage og skole som for eksempel kvalitetsaspektet med tanke på innholdet i barnehagen og skolen, rekrutteringsbehov og kompetanseheving er ikke et tema i denne planen. Disse områdene ivaretas gjennom andre planer.

4.2 Kommunale føringer

4.2.1 Prinsipper for barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune

Å vedta prinsippene for skolestruktur i 2021 var første steg i en langsiktig planlegging for hvordan Tromsø kommune som skoleeier skal tenke dimensjonering, funksjonalitet og plassering av fremtidens skolebygg. Prinsippene skal bidra til å skape retning og forutsigbarhet. Prinsippene er generelle og utformet slik at de har lang gyldighetstid. Noen av prinsippene vil kunne brukes på kort sikt, andre på lang sikt. Prinsipper for skolestruktur i Tromsø kommune gir konkrete styringssignaler som følges i denne saken.

Det er i etterkant avgjort i avdeling for oppvekst, utdanning og kultur at prinsipper for skolestruktur også skal gjelde for barnehager eid av Tromsø kommune. Unntak er regler om skoleskyss, nærskoleprinsipp og andre kriterier i prinsipp-saken som ikke er en del av lov om barnehage.

Overordnede prinsipper

- Hensynet til kvalitet i opplæringen og barnas mulighet for kontakt med jevnaldrende skal tillegges vekt.
- Økonomisk bærekraft i tråd med Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) legges til grunn.
- Ved endringer i skolestrukturen skal det gjennomføres en systematisk analyse med utgangspunkt i prinsippene for skolestruktur.

Andre føringer for saken

- Barnekonvensjonens artikkel 3 skal legges til grunn i saker om skolestruktur.
- Prinsippene fra *Forskrift om opptaksområder for grunnskolene i Tromsø kommune* legges til grunn.
- Ved vurdering av hvorvidt en skole er full, må det foretas en vurdering av kapasiteten for klasser, trinn så vel som skolen som helhet.

- Tromsø kommune ønsker en skolestruktur med færre og større skoler enn det som er tilfelle i dag, med en veiledende øvre avgrensning på 600 elever på barnetrinn og 900 elever på ungdomstrinn og kombinertskoler.
- Tromsø kommune skal vurdere å etablere kombinertskoler der det er hensiktsmessig, både i arbeid med skolestruktur og ved nybygg av skoler.
- Tromsø kommune erkjenner at en sentralisering av skolestrukturen vil kunne føre til økt omfang av skoleskyss.
- Som hovedregel skal ingen elever på barnetrinnet ha mer enn 45 minutters total reisetid per vei. For elever på ungdomsskolen er hovedregelen 60 minutter total reisetid per vei.
- Ved endringer i skolestruktur skal det tas høyde for tverrsektorielle kommunale perspektiver, behov og strategier.
- Tromsø kommune vil søke samarbeid med omkringliggende kommuner der det er hensiktsmessig av hensyn til elevgrunnlag, faglig og sosialt læringsmiljø, økonomisk bærekraft og akseptabel reisetid.
- Ressursskoler skal fortsette å være et tilbud i Tromsø kommune. Ressursskolene, med unntak av LGA, skal være samlokalisert med ordinært grunnskoletilbud.
- Tromsø kommune skal drifte samisk opplæring i tråd med gjeldende lovverk og avtaler, og så langt som mulig skape et bærekraftig samisk språkmiljø.
- Tromsø kommune skal drifte samisk opplæring i tråd med gjeldende lovverk og avtaler, og så langt som mulig skape et bærekraftig samisk språkmiljø.
- Ordningen med innføringsklasser skal videreføres så lenge det er tilstrekkelig elevgrunnlag. Innføringsklassene skal fortsatt være samlokalisert med ordinært grunnskoletilbud.

4.2.2 Andre kommunale føringer for saken

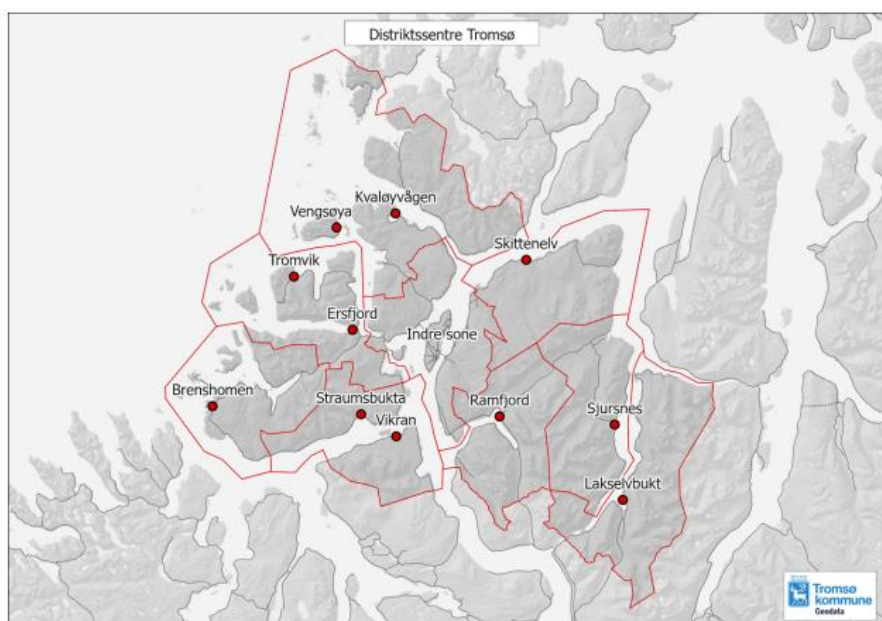
- Tromsø kommune vil arbeide for å bygge opp oppvekstsenter i ulike regioner av distriktet, i tråd med knutepunktstenkning. Knutepunktstenkingen er i KPA'en beskrevet som lokalsentre.
- Skoletilbudets betydning for bosetning og næringsutvikling i lokalsamfunnet skal tillegges vekt

KPA'en definerer følgende steder som lokalsentre;

Lokalsentre: Bydelssentre og lokalsentre i by og distrikt videreutvikles for bolig, næring og tjenesteyting.²

² Kommuneplanens arealdel 2023-2034, plan 0142

I kommunens distrikt er det definert 19 steder/bygder fordelt på 9 distrikt. I disse distriktene er det definert 11 lokalsenter som kan ha skoler og barnehager. Av disse 11 lokalsentrene er det 3 som ikke har skole eller barnehage. Disse er Sjursnes, Vengsøy og Tromvik.

Figur fra KPA som viser distriktsområder i Tromsø med lokalsenter.

Sted	Distrikt	Skolekrets	Skole	Barnehage
Brensholmen (Sommarøy)	1	Brensholmen	x	x
Kattfjord (Sjøtun)	1	Brensholmen	x	x
Ersfjord	2	Ersfjord	x	
Tromvik	2	Ersfjord		
Lakselvbukt	3	Lakselvbukt	x	x
Jøvik	3	Lakselvbukt		
Breivikeidet	4	Ramfjord		
Fagernes (Ramfjord)	4	Ramfjord	x	x
Sjursnes	4	Ramfjord		
Rebbernesøy	6	Elevene går på Hansnes		
Skulsfjord	6	Sandnessund		
Vengsøy	6	Sandnessund		
Kvaløyvågen	6	Trondjord		
Trondjord	6	Trondjord	x	x
Vågnes/Skittenelev	7	Skittenelev	x	x
Oldervik	7	Skittenelev		
Straumbukta	8	Straumbukta	x	x
Buktelia	8	Straumbukta		
Vikran	8	Vikran	x	x

Kommuneplanens samfunnsdel, Tromsø Vil, 2020–2032

Planen gir mål for en bærekraftig utvikling.

³Delmål 1.2: Gi barn og unge et godt utgangspunkt for å mestre hverdagen og voksenlivet

1.2.1 Tilrettelegge for at barn og unge kan påvirke egen hverdag og framtid.

1.2.2 Arbeide for en inkluderende barnehage og skole med god opplæring, som sikrer barn og unge kompetanse for framtiden.

1.2.3 Gi barn og unge trygge møteplasser, som fremmer opplevelsen av fellesskap og tilhørighet.

1.2.4 Arbeide systematisk for å gi barn og unge like muligheter, med fokus på tverrfaglig hjelp og tidlig innsats.

1.2.5 Sikre at alle barn og unge kan delta i fritids-, kultur- og idrettsaktiviteter.

Delmål 4.1 Ha en arealbruk som styrker samfunnets sosiale bærekraft.

4.1.2 Peke ut naturlige områder/senter i distriktet som skal ivareta ulike tjenester der folk bor for å skape trygghet og forutsigbarhet og gi økt bolyst i by og distrikt.

4.1.8 Vektlegge barn og unges oppvekstmiljø og universell utforming i all planlegging.

Kommunen ønsker en optimal utnyttelse av tilgjengelige ressurser og å sikre gode møteplasser og oppvekstmiljøer i nærmiljøet. Ca. 90% av Tromsøs befolkning bor i det bynære området på 43 kvadratkilometer og resten i distriktet med nærmere 2 500 kvadratkilometer. Skolene i det bynære området ligger tett og mange har mye ledig kapasitet. I distriktet ligger de svært spredt, men har til dels enda mer ledig kapasitet. For barnehagene er bildet noe annerledes, men også her har vi ledig kapasitet. Denne strukturelle forskjellen må tas hensyn til, avstandene er for store og befolkningsgrunnlaget for lavt i distriktet til at man kan legge samme kvantitative målestokker til grunn for vurderingene.

Tromsø kommune handlingsprogram for 2025-2028 gir retning for skole og barnehage

Demografi og skolestruktur

Førende for arbeidet med ny skolestruktur er å skape et forbedret opplæringstilbud til elever, og oppnå robuste enheter som er tilpasset dagens og fremtidens kapasitets- og kvalitetsbehov.

Skolestrukturen i Tromsø er preget av stor ulikhet i elevtall mellom de ulike skolene og stor geografisk spredning. Dette gjenspeiler seg i KOSTRA-tallene som viser at Tromsø har langt færre elever i snitt per skole enn ASSS-kommunene.⁴

Kommunen er stor i geografisk utstrekning, samtidig som vi har et forholdsvis lavt folketall i lys av geografisk utstrekning. Som en følge av dette har kommunen hatt tradisjon for en betydelig desentralisert skolestruktur, både i sentrumsnære strøk og i distriktet. I praksis betyr dette at man sentralt i kommunen har mange små skoler som ligger tett. I snitt utnyttes ca. 70 % av

³ Tromsø vil-Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2020-2032

⁴ Handlingsprogram for 2025-2028 Tromsø kommune

kapasiteten på den enkelte barneskole innenfor byområdet. Dette fører til at man totalt sett har en overkapasitet på skoleplasser. Det er ikke bærekraftig for Tromsø kommune å drifte skoler med så mye ledig kapasitet. Det er kostbart og lite effektivt med hensyn til arealbruk og teknisk drift av bygget. I tillegg gir dette lite god utnyttelse av lærerressurser.

Enkelte skoler har også store utfordringer med kapasitet og tilstanden på byggene. Disse krever tiltak på kort sikt for å imøtekomme lovmessige krav.

Rekrutteringsutfordringer i skolen

De ansatte er kommunens viktigste ressurs. Kommunen skal derfor være en attraktiv arbeidsgiver med gode rutiner for å beholde, utvikle og rekruttere kompetente medarbeidere og ledere. For skolesektoren er det utfordringer med å rekruttere og beholde ansatte knyttet til spesielt to stillingskategorier: rektorstillinger og lærerstillinger, og da spesielt samisklærere. Det er også utfordringer knyttet til å rekruttere ansatte i SFO. Det er en overordnet nasjonal trend at det er lavere søkertall til lærerutdanninger, selv om det totalt er flere som søker høyere utdanning. På landsbasis gikk søkertallene til lærerutdanningene i 2024 ned med 6,8 % sammenlignet med 2023, og fra 2022 til 2023 var det en nedgang på 4,2 %. Nedgangen rammer både grunnskolelærer- og lektorutdanningene.

Søkertallene til grunnskolelærerutdanningen ved UiT viser en enda mer alvorlig nedgang enn de nasjonale tallene. I 2023 sank antall søkere på lærerutdanninger for 5. til 10. trinn med 45 % på ett år og tilsvarende tall for lærerutdanninger 1. til 7. trinn viser en nedgang på 36 %. I juli 2024 hadde UiT 115 søkere til 200 studieplasser til lærerutdanningene etter ordinært opptak. Disse tallene viser at det er viktig ikke bare å rekruttere lærere, men også legge til rette for at vi beholder de lærerne vi har. En særskilt utfordring er å skaffe lærere til skoler i distriktet. I tråd med [Tiltak for stabilisering og rekruttering av personell i avdeling for oppvekst, utdanning og kultur» i Tromsø kommune \(KST 098/23\)](#), er derfor lærere i distriktet en av fire særlig prioriterte grupper ansatte.

Strategier for skole

- ✓ Arbeide for en inkluderende skole med god opplæring, som sikrer barn og unge kompetanse for fremtiden
- ✓ Tilrettelegge for at barn og unge kan påvirke egen hverdag og framtid
- ✓ Arbeide systematisk med medarbeidermedvirkning, helse-, miljø- og sikkerhet og organisasjons- og lederutvikling
- ✓ Arbeide systematisk med medarbeidermedvirkning, helse-, miljø- og sikkerhet og organisasjons- og lederutvikling
- ✓ Motivere innbyggerne til å ta bevisste klimavalg

Bemanningssituasjonen skoler

I grunnskolens informasjonssystem per 1.10.24. rapporteres det at Tromsø kommune har 812,5 lærere i tromsøskolen, og det er 33 lærere som ikke oppfyller kompetansekravet for tilsetning med godkjent lærerutdanning.

Bemanningssituasjonen barnehager

Det ble i 2024 innvilget 29 vedtak fra dispensasjon fra utdanningskravet hvor av 13 var fra private barnehager og 16 var fra kommunale barnehager (tre vedtak fra barnehager i distriktet) Det ble innvilget fem vedtak fra dispensasjoner fra norm om pedagogisk bemanning, hvor av det var to fra private - og tre fra kommunale barnehager.

Overordnede føringer i barnehagesektoren

Barnehagene i Tromsø kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggere gode levekår og likeverdige tjenester. I planperioden fortsetter barnehagenes arbeid med å gi barn trygge oppvekstvilkår og et godt tilrettelagt tilbud som bidrar til å styrke tilhørighet og inkludering.

Barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehage legger føringer for innholdet i barnehagen. Kommunen har utarbeidet en egen kvalitets- og utviklingsplan for skole- og barnehagesektoren som peker ut fokusområder og retning i dette arbeidet. Særlig sentralt er kapittel 8 i barnehageloven som stiller krav til barnehagen om å sikre alle barns rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Dette legger føringer for utviklings- og implementeringsarbeidet i barnehagene, med særlig fokus på bruk av Omni-modellen. Det innebærer at alle ansatte jobber kontinuerlig og systematisk med tidlig innsats for å fremme, opprettholde og vedlikeholde trygge og gode læringsmiljøer som gir god helse, læring og trivsel. For utforming av nye barnehagebygg har kommunen utarbeidet *Tromsøbarnehagen – grunnlagsdokument for kommunale barnehagebygg i Tromsø kommune*. Denne erstatter Modellbarnehage, 2004. Barnehageutbygging i kommunen retter fokus på behovet for gode og fleksible barnehagebygg med høy kvalitet. Grunnlagsdokumentet belyser barnehagebygget som en helhet bestående av brukere og utforming. Det er primært beregnet på nybygg, men vil også kunne brukes ved ombygging og ominnredning av eksisterende bygningsmasse. Det redegjør ikke for ulike pedagogiske prinsipper. Grunnlagsdokumentet gir en retningsgivende beskrivelse til alle involverte parter i planlegging og etablering av Tromsøbarnehagen. Dokumentet legger prinsipielle føringer for valg av tomt, beliggenhet etc. og bygger på gjeldende lovverk og forskrifter år 2019.

Barnevernsreformen trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen omtales ofte som en oppvekstreform som skal styrke det forebyggende arbeidet i kommunene i hele oppvekstsektoren. Målet er at flere barn og familier skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den, og at tjenestetilbudet i større grad skal tilpasses lokale forhold. Dette betyr blant annet at kommunen må utvikle og etablere et bredere tilfang av tiltak i oppveksttjenestene for å sikre god oppfølging av sårbare barn. Barnehagesektoren bidrar som en viktig aktør i dette arbeidet. God ledelse, samhandling og kunnskapsdeling mellom tjenestene er viktige forutsetninger for å lykkes i dette arbeidet.

I januar 2023 la regjeringen frem strategien «Barnehage for en ny tid», der regjeringen presenterer ulike forslag til endring i tilskuddsordningen. Dersom endringsforslagene vedtas vil det blant annet

bli endringer i tilskuddsordningen til private barnehager, dette vil gi konsekvenser både for barnehagesektoren generelt og for kommunen som barnehagemyndighet.

Beholde og rekruttere

Tromsø kommune er det et økende fokus på å styrke pedagogisk kompetanse i barnehager og skoler for å sikre tidlig innsats for barn med særskilte behov. Kommunen tilbyr spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehagene, og foreldre kan søke om tilrettelagt barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne.

For å sikre tilstrekkelig pedagogisk bemanning, følger barnehagene nasjonale normer for pedagogisk bemanning. Disse normene krever minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år.

Regjeringens stortingsmelding "Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO" understreker viktigheten av tidlig innsats og inkluderende praksis. Meldingen fremhever behovet for å styrke det tverrfaglige samarbeidet og gjennomføre et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten.

For å støtte dette arbeidet har Utdanningsdirektoratet lansert "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis". Målet er at alle kommuner og fylkeskommuner skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging.

I Tromsø kommune er det også fokus på å tilby ekstra oppfølging i barnehagene. Foreldre kan søke om tilrettelagt barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne, og kommunen tilbyr veiledning og støtte gjennom barnefaglige rådgivere.

Grunnsteinen i en god barnehage er ansatte med god kompetanse. Nasjonale myndigheter har mål om å øke antall barnehagelærere i grunnbemanning til 50 % i 2025. Dette samsvarer med lokale mål vedtatt i «Tiltak for stabilisering og rekruttering av personell i avdeling for oppvekst, utdanning og kultur», [kommunestyret 30.08.23, sak 98/23](#). Rekruttering av pedagoger og andre ansatte har de siste årene vist seg å være svært krevende og det innvilges flere dispensasjoner fra pedagognormen.

Bekymringer knyttet til bemanningen i barnehagesektoren gjelder både lokalt og nasjonalt og er derfor både et lokalt og et nasjonalt anliggende. Konkurransen om kvalifiserte ansatte er intensivert ved at det er en generell mangel på arbeidskraft i flere sektorer og at søknad til barnehagelærerutdanningen er svak og bidrar til færre nyutdannede barnehagelærere. Det er derfor viktig å ha et kontinuerlig fokus på å beholde og rekruttere personale til viktige fagstillinger. I [kommunestyrets sak 156/23](#), «Handlingsprogram 2024-2027», ble det vedtatt å innføre rekrutteringsstillinger for barnehagelærere. Det er nå foreslått å avvikle dette tiltaket. Konsekvensen av dette blir en fortsatt usikker rekrutteringsprosess knyttet til barnehagelærere i kommunale barnehager og økning i antall dispensasjoner fra utdanningskravet.

Det er særlig utfordrende å rekruttere og beholde ansatte til samisk barnehage, spesielt til pedagogstillinger, men også til annen grunnbemanning. Samisk barnehagetilbud har hatt

dispensasjon fra pedagognorm over flere år. I handlingsprogrammet for 2023-2026 ble barnehagerammen tildelt 500 000 kroner i varige midler til tiltak som skal bidra til rekruttering og stabilisering i samisk barnehagetilbud. Midlene vil blant annet benyttes til ulike tiltak som er beskrevet i "Tiltak for rekruttering og stabilisering av personell i avdeling for oppvekst, utdanning og kultur". Grunnet endrede økonomiske rammebetingelser er det foreslått å avvikle dette tiltaket. Dette kan få konsekvenser for framtidig rekruttering til samisk barnehagetilbud.

Sykefraværet i barnehagene er bekymringsfullt når det gjelder å kunne gi et kvalitativt godt tjenestetilbud til barn og familier. Mangel på vikarer forsterker dette. Det er et mål å redusere sykefravær og skape stabilitet i bemanningen. Det jobbes kontinuerlig med å fremme nærvær og følge opp ansatte med høyt eller gjentakende fravær. Det er fokus på lederopplæring og involvering av HMS-grupper og flere barnehager har tatt i bruk IA-bransjeprogram som et verktøy for nærværarbeid. NAV arbeidslivsenter bistår som en ekstern aktør med kompetanse på området.

4.3 Juridiske føringer

Kommunens ansvar for å tilby inkluderende og tilrettelagt barnehage- og skoletilbud er forankret i en rekke nasjonale lover og internasjonale konvensjoner. Disse juridiske rammene stiller krav til kvalitet, tilgjengelighet og tilrettelegging, og sikrer barns og unges rettigheter i utdanningsløpet. Nedenfor beskrives de viktigste juridiske føringene som kommunen må forholde seg til, og de rettslige rammene som gjelder ved endring av barnehage- og skolestruktur.

Grunnloven

I Grunnloven er det flere bestemmelser som er sentrale på grunnskoleopplæringens område. Særlig gjelder dette § 104 om barns rettigheter og § 109 om retten til opplæring. Grunnloven § 104 første og andre ledd slår fast at:

«Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn (...)

Forslag til ny barnehage- og skolestruktur vil ha direkte konsekvenser for barn og unge i Tromsø kommune. Dette gjelder både for barn som går i en barnehage som foreslås sammenslått med en annen barnehage og elever som går på skoler som foreslås sammenslått. Dette vil også gjelde for barn som skal begynne i/på en av de berørte barnehagene eller skolene.

Barn og unge skal derfor høres, og deres meninger skal tillegges vekt. Hva som er til barns beste må videre utredes, og skal være et grunnleggende hensyn ved utforming av forslag til ny struktur.

Det følger av Grunnloven § 109 at:

«Enhver har rett til utdanning. Barn har rett til å motta grunnleggende opplæring. Opplæringen skal ivareta den enkeltes evner og behov og fremme respekt for demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene (...).

Dagens skolestruktur oppfyller barns rettighet etter § 109. Dette vil også ny skolestruktur ivareta.

Internasjonale konvensjoner

Det er flere internasjonale konvensjoner som er relevante når det kommer til barns rett til utdanning, og sak om ny struktur. FNs konvensjon om barns rettigheter, FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne samt ILO konvensjonen om urfolks rettigheter er sentrale, og vil gjennomgå i det følgende.

Barnekonvensjonen

FNs konvensjon om barns rettigheter (barnekonvensjonen) er ratifisert og inntatt i menneskerettsloven, jf. menneskerettighetsloven § 2. Ved utforming av forslag til ny barnehage- og skolestruktur er konvensjonen av stor betydning.

Det følger av barnekonvensjonen artikkel 3 nr.1 at barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Barnekonvensjonen stiller krav til saksbehandlingen i saker som berører barn. Disse kravene gjennomgås nærmere under overskriften «Barnets rett til å bli hørt og vurdering av barnets beste» på side 17 og i punkt 11.2.2.

I barnekonvensjonen artikkel 12 og 13 slås det fast at barn har rett til å bli hørt, og bli tatt hensyn til. Barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Barnets rett til å bli hørt gjelder også på systemnivå, derunder ved utforming av en ny barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune.

FNs konvensjon om barnets rettigheter artikkel 28 fastslår at alle barn har rett på skolegang, og at grunnutdanningen skal være obligatorisk og gratis tilgjengelig for alle. Av artikkel 2 følger det at ingen barn skal diskrimineres, og det fremgår særskilt at barn med funksjonsnedsettelse har samme rett til skole og utdanning som alle andre barn i artikkel 23. Det følger av artikkel 30 at barn som tilhører en minoritet eller et urfolk, har rett til å bruke sitt eget språk og kultur og praktisere sin religion. Forslag til ny skolestruktur vil ivareta overnevnte rettigheter.

Barnekonvensjonen artikkel 31 slår fast at alle barn har rett til hvile og fritid, og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder samt til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet. Ved vurderingen av hva som vil være akseptabel reisetid til og fra barnehage og skole vil barnas rett etter artikkel 31 være førende.

FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne artikkel 24 slår fast at staten skal sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne får tilgang til inkluderende, gratis og god grunnutdanning i sitt lokalsamfunn, på lik linje med andre. Videre følger det av konvensjonen at statene skal bygge ned funksjonshemmende barrierer i utdanningssystemet og gi elever som har særlige utfordringer, individuell tilrettelegging og støtte innenfor rammene av det allmenne utdanningssystemet.

ILO-konvensjonen om urfolksrettigheter

ILO- konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater gir samene rettigheter som urfolk, Det er flere bestemmelser i konvensjonen som er relevante for grunnopplæringen. Artikkel 26 til 31 omhandler rettighetene til allmenn opplæring. Konvensjonen har videre bestemmelser om urfolks rett til å bestemme selv over sin kulturelle utvikling, til å lære å bruke eget språk, til å opprette egne institusjoner og til å representere seg selv overfor offentlige myndigheter.

Annet relevant regelverk

Likestillings- og diskrimineringsloven forbyr diskriminering på grunnlag av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og alder, og gjelder også innenfor skole- og barnehagesektoren.

Likestillings- og diskrimineringsloven stiller krav om universell utforming av lokaler og en inkluderende praksis som fremmer likestilling. Dette betyr at kommunen må sikre at barn med funksjonsnedsettelser har samme tilgang til tjenester og aktiviteter som andre barn.

Opplæringsloven regulerer retten til opplæring og setter standardene for elevenes rettigheter i grunnskole. Loven krever at kommunene tilrettelegger for en skolegang som er tilpasset den enkelte, evner og forutsetninger, og den sikrer elevene et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø.

Barnehageloven sikrer barn rett til et pedagogisk tilbud tilpasset deres alder og utviklingsnivå. Loven vektlegger barnets beste, og kommunen har ansvar for at barnehagetilbudet holder høy kvalitet og fremmer barnas trivsel, læring og utvikling.

Loven stiller krav om likeverdig tilgang til barnehageplasser uavhengig av barnets bakgrunn og evner. Det innebærer også krav om universell utforming, slik at barn med ulike behov kan delta på like vilkår.

Arbeidsmiljøloven og FOR-2011-12-06-1356 Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser, arbeidslokaler og innkvartering (arbeidsplassforskriften) er særlig relevant ved utforming av ny barnehage- og skolestruktur. Forskriften stiller krav til arbeidsplasser, personalrom mv. FOR 2023-03-28-449 Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger mv. stiller videre miljø- og helsekrav til barnehager og skoler, og det kreves at skolens fysiske miljø, både ute og inne, fremmer helse og trivsel.

Sak om ny barnehage- og skolestruktur avgrenses mot sak om nødvendig personalomstilling som følge av et vedtak om ny barnehage- og skolestruktur. Dette vil gjøres i en egen prosess.

Offentleglova, forvaltningsloven, sameloven, plandelen av plan- og bygningsloven, personopplysningsloven, er også relevant ved utforming av forslag til ny struktur, men vil ikke gjennomgås nærmere her.

4.4 Rettslige rammer for endring av struktur

Under vil de rettslige rammene for endring av barnehage- og skolestruktur gjennomgås nærmere.

Barnehageloven – Krav til barnehagetilbud

Etter barnehageloven § 10 annet ledd har kommunen plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Utbyggingsmønster og driftsformer skal videre tilpasses lokale forhold og behov. Denne plikten kan oppfylles gjennom plasser i godkjent privat eller kommunal barnehage. Hvis en privat barnehage legger ned, eller blir stengt av andre grunner, må kommunen ordne barnehageplass til barn som har rett til barnehageplass etter barnehageloven § 16.

Kommunen som barnehageeier plikter å følge lovfestede krav til drift og innhold som følger av barnehageloven og tilhørende forskrifter.

Utover disse lovfestede pliktene står kommunen som barnehagemyndighet fritt til å beslutte hvordan barnehagetilbudet skal organiseres. Barnehageloven inneholder ikke særskilte regler om fremgangsmåten ved nedleggelse av kommunale barnehager.

Barnehageeier plikter likevel å legge frem saker av viktighet for foreldrerådet og samarbeidsutvalget i barnehagene, jf. barnehageloven § 4 siste avsnitt. Av Ot.prp.nr. 72 (2004-05) s

109, følger det at driftsendringer skal anses som saker av viktighet. Hensynet bak bestemmelsen er å sikre at foreldrerådet og utvalgene skal kunne utføre sine oppgaver.

Endring av skolestruktur

UDIR har utformet et rundskriv UDIR-2-2012 som omhandler hvilke saksbehandlingsregler som gjelder i saker om endring av skolestruktur. Formålet med rundskrivet er å bidra til en ensartet og korrekt regeletterlevelse. I rundskrivet er det presisert følgende:

«(...) Verken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer. (...)»

Om skoler skal slås sammen, nedlegges eller opprettes er innenfor den kommunale handlefriheten i tråd med kommuneloven § 2-1.

Krav til saksbehandling av sak om barnehage- og skolestruktur

Selv om vi ikke har innholdsmessige regler for endring av barnehage- og skolestruktur, har vi et regelverk som stiller krav til behandlingen av saken, derunder krav til skjønnsutøvelsen.

Kommuneloven

Det følger av kommuneloven § 13-1 tredje ledd at:

«Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.»

Saken må være «forsvarlig utredet». I dette ligger det at utredningen skal inneholde relevant og nødvendig informasjon om sakens faktum. Det juridiske grunnlaget skal videre være utredet i nødvendig og tilstrekkelig grad. Videre følger det av forarbeidene til bestemmelsen, prop.46 L (2017-2018) s. 379 at: «Hvor omfattende denne utredningsplikten er, vil bero på en konkret vurdering av den aktuelle saks omfang, kompleksitet, tidsaspekt og så videre».

Forvaltningsloven

Beslutning om nedleggelse av en barnehage eller en skole kan ikke anses som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 bokstav b. At avgjørelsen ikke er et enkeltvedtak betyr at saksbehandlingsreglene som følger av forvaltningsloven kapittel IV til VI ikke får direkte anvendelse. Ved utredningen av saken gjelder likevel det ulovfestede prinsippet om god forvaltningsskikk, derunder regler om habilitet, veiledningsplikt, krav om forsvarlig saksbehandling, at saken skal være tilstrekkelig opplyst og forbud mot usaklig forskjellsbehandling.

Tromsø kommune har vedtatt forskrift om skolekretsgrenser jf. opplæringsloven § 2-6. Hvilken skole en elev skal gå på er regulert i forskriften. Forslag til ny skolestruktur gjør det nødvendig å foreslå nye skolekretsgrenser, og dermed også foreslå at forskriften endres. Siden slike endringer i forskriften er nødvendig, kommer forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter til anvendelse.

Etter forvaltningsloven § 37 skal kommunen påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes: Videre følger det av bestemmelsens annet ledd at:

«Offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som forskriftene skal gjelde eller gjelder for eller hvis interesser særlig berøres, skal gis anledning til å uttale seg før forskriften blir utferdiget, endret eller opphevet. Så langt det trenges for å få saken allsidig opplyst, skal uttalelse også søkes innhentet fra andre»

Dette innebærer at berørte institusjoner og organisasjoner må få uttale seg før endringer i forskriften vedtas. I UDIR-2-2012 punkt 4 legges det til grunn at foreldrerådene og samarbeidsutvalgene ved de enkelte barnehagene og skolene i kommunen er berørt. Det samme er for eksempel fagforeningene som representerer de ansatte ved skolen, velforeninger/grendelag, eventuelle andre brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse og elevråd. For å få saken allsidig opplyst inviteres det til en offentlig høring, der hvor alle kan komme med innspill.

Videre betyr dette at kommunestyret må ha rimelig kjennskap til synspunktene til de som berøres av nedleggelsen før et vedtak treffes.

Hvor lang høringsfristen skal være er ikke regulert i forvaltningsloven. I rundskrivet anbefaler Utdanningsdirektoratet at det sees hen til Justis- og beredskapsdepartementets retningslinje for forskriftsarbeid i kommunene hvor det anbefales at kommunen benytter 2 måneders høringsfrist (8 uker). På denne måten sikres det at den enkelte som skal uttale seg får tilstrekkelig tid til å forberede sin uttalelse.

Barnets rett til å bli hørt og vurdering av barnets beste

Opplæringsloven § 10-2, barnehageloven § 3, Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 12 stiller krav om at barn skal høres, og deres mening skal tillegges behørig vekt.

FNs barnekomité i Generell kommentar Nr. 12 (2009) s. 29 utformet ni prinsipper for hvordan medvirkningsprosesser bør være: Prinsippene er som følger: prosessen skal være åpen og informativ, frivillig, basert på respekt, spørsmålene skal være relevante og ha reell relevans for barnas liv, omgivelsene og arbeidsmetodene skal tilpasses barnas kapasitet og evner, prosessen skal være inkluderende, de voksne må være godt forberedt og ha de ferdigheter og de hjelpemidler som trengs, prosessen skal være sikker og sensitiv med hensyn til risiko og prosessen skal evalueres. Høyesterett uttaler i Rt. 2009 side 1261 at uttalelsen ikke er bindende, men gir en veiledning om hvordan konvensjonsbestemmelsen bør forstås. Prinsippene er derfor lagt til grunn ved høring av barn og unge. For mer informasjon om hvordan barn og unge er involvert og vil involveres se pkt. 11.2.2.

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, jf. opplæringsloven § 10-1, barnehageloven § 3, Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1.

Barnekonvensjonen artikkel. 3 nr. 1 stiller videre krav til saksbehandling av saker som berører barn. I HR-2015-206-A skriver Høyesterett at:

«[Artikkel 3 nr. 1](#) er også en prosedyrebestemmelse, i den forstand at avgjørelser som gjelder barn, både må vise at barnets interesser er identifisert, og hvordan de er veiet mot andre hensyn. I [avsnitt 36-40](#) utdyper Barnekomiteen selve normen. Det fremgår at hensynet til barnet ikke er det eneste, og heller ikke alltid det avgjørende, jf. her også plenumsdommen i [Rt-2012-1985 avsnitt 134-136](#). Men komiteen understreker at ved avveiningen mot andre interesser skal hensynet til barnets beste ha stor vekt – det er ikke bare ett av flere momenter i en helhetsvurdering: Barnets interesser skal danne utgangspunktet, løftes spesielt frem og stå i forgrunnen»

Sivilombudsmannen har i SOM-2016-3001 under punkt 4.1 oppsummert forvaltningens plikter etter barnekonvensjonen art. 3 nr. 1 slik:

«Forpliktelsene etter barnekonvensjonen innebærer altså for det første at forvaltningen under saksforberedelsen må kartlegge og identifisere alle berørte barns interesser. Dersom kartleggingen viser at saken berører ett eller flere barns interesser, plikter forvaltningen for det annet å legge stor vekt på disse interessene ved sine skjønnsmessige vurderinger. For det tredje må det fremkomme av begrunnelsen for vedtaket hvordan disse interessene er vurdert og vektlagt i forhold til andre momenter».

Av dette kan det utledes at det foreligger et krav om å utrede hva som er til barnets beste, et krav til å vurdere hensynet til barnets beste i skjønnsutøvelsen, og et krav om å dokumentere hvordan barnets beste er vurdert skal dokumenteres.

I drøftelsen av hva som er til barnas beste må kommunen dermed vise hvordan barnas egne innspill er hensyntatt og vurdert. Minstekravet er at det tydelig må komme frem at kommunen har foretatt en individuell og selvstendig barnets beste-vurdering. Andre hensyn i saken må også identifiseres. Dette gjøres gjennom vurderingsmatrisen. Avslutningsvis må hensynene som taler for og mot konkrete endringer av barnehage- og skolestruktur veies opp mot hverandre. Hvis resultatet av disse avveiningene blir noe annet enn det som fremstår som barnets beste, må det være tydelig hva som har vært avgjørende for konklusjonen.

Konsultasjon etter sameloven § 4-4

Ifølge sameloven § 4-4 har Tromsø kommune en:

«plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte»

Sak om ny barnehage- og skolestruktur vil kunne påvirke samiske interesser direkte dersom det på kort eller lang sikt besluttet strukturelle endringer som berører samisk ungdomstrinn ved Grønnåsen skole, undervisningstilbud på samisk ved Prestvannet skole, samisk avdeling ved Sjømannsbyen barnehage, Guovssahas/samisk barnehage eller eventuelle samiske tilbud Tromsø kommune har i andre barnehager eller skoler. Dette er i tråd med veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser side 22 boks 3.14, hvor det følger:

«I den grad beslutningen gjelder avvikling, flytting av samisk skolemiljø eller skolenedleggelse som i særlig grad rammer samiske elever/foreldre, kan kommunen ha konsultasjonsplikt»

Konsultasjoner er mer enn en rett til å bli hørt. I en høring er formålet å opplyse saken, forberede berørte parter på hva som kan bli vedtatt og gi berørte parter en mulighet til å påvirke saksutfallet. I en høring får alle mulighet til å uttale seg før vedtak treffes. Formålet med konsultasjoner er derimot å oppnå enighet om det foreslåtte tiltaket. Det innebærer at det må være en reell dialog mellom prosjektgruppen og de berørte samiske interessene. For at konsultasjonen skal være reell, er det en forutsetning at berørte samiske interesser kommer tidlig inn i prosessen, og at det ikke gjøres realitetsbeslutninger før konsultasjonene tar til.

Det er representanter for berørte samiske interesser som skal konsulteres. Hvordan konsultasjonene er gjennomført fremgår av 11.2.4.

Hvordan konsultasjonene skal belyses i saksfremlegget er belyst i overnevnte veileder punkt 3.3. Her er det inntatt følgende:

«Der saken behandles av kommunestyret eller annet folkevalgt organ, vil administrasjonen legge fram et saksfremlegg. Av saksfremlegget skal det fremgå om administrasjonen har konsultert med samiske interesser i saken, om det er oppnådd enighet eller ikke, og vesentlige forutsetninger som eventuelt ligger til grunn for enigheten. Dersom det ikke er oppnådd enighet, skal det fremgå klart av saksfremlegget hvilke hensyn som har vært viktige for de samiske interessene»

4.5 Nærmere om opplæringsloven – Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser – Forskriftsendringer

Opplæringsloven § 2-6 regulerer hvilken skole eleven har rett til å gå på. Bestemmelsens ordlyd er som følger:

«Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen. Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skolane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skole.

Etter søknad kan eleven takast inn på ein annan skole enn den eleven har rett til å gå på»

Tromsø kommune har med hjemmel i opplæringsloven § 2-6 fastsatt FOR-2024-11-13-2844 - Forskrift om skolekretser og skolebytte, Tromsø kommune. Skolekretsgrenser for barneskolene og ungdomskolen følger av henholdsvis forskriftens §§ 2-2 og 2-4.

Forslag til ny skolestruktur vil føre til at det blir færre skoler i Tromsø kommune. Ved for eksempel sammenslåing av to skoler, må skolekretsen endres. Basert på prognoser kan det også bli nødvendig å foreslå endringer av skolekretsgrenser for å justere elevtallet på enkeltskoler. Ved fastsetting av nye skolekretsgrenser må forskriften endres. Nye skolekretsgrenser knyttet til de fleste endringene kan behandles i egne saker etter at forslag til ny skolestruktur eventuelt er vedtatt. Årsaken til dette er at forslagene først foreslås realisert år frem i tid. To av de konkrete forslagene som fremmes i denne saken vil bli foreslått iverksatt senest skoleåret 2026/2027. Av den grunn vil endring av skolekretsgrensene knyttet til de to konkrete forslagene behandles sammen med denne saken.

Ved utforming av nye skolekretsgrenser skal det legges særlig vekt på hvilken skole som ligger nærmest hjemmet. Kommunen kan også ta hensyn til topografi, trafikkforhold, kapasiteten på skolene, og at barn i samme nabolag skal få gå på samme skole. Til dette er det inntatt i prop. 57 L (2022-2023) punkt 69.2.1.6:

«Kommunane skal fordele elevane mellom dei tilgjengelege skolane med utgangspunkt i den fysiske avstanden mellom bustadadressa til barnet og skolen.

Kommunane kan også leggje vekt på dei andre forholda som er nemnde. Korleis heimane er fordelt på nabolag eller ut frå naturlege forhold som elvar og fjell, kan tilseie at den skolen som reint faktisk ligg nærast heimen, ikkje alltid vil vere den skolen eleven har rett til å gå på. Tryggleiken til barna på skolevegen kan også vere avgjerande ved vurderinga av korleis elevane skal fordelast på dei ulike skolane, og følgjeleg kva skole ein elev har rett til å gå på. I tillegg kan kapasiteten på skolane kunne få vekt i den totale vurderinga. Formuleringa «nabolag» er meint å dekkje hus eller gardar som ligg meir eller mindre samla. Det er ei mindre eining enn ein skolekrins.

Omsynet til søsken eller andre individuelle forhold kan takast med i vurderinga av kva skole ein elev har rett til å gå på. Sosial utjamning kan også takast omsyn til ved fastsetjing av skolekrins, så framti dei andre momenta i paragrafen også blir varetatt»

Hva gjelder hensynet til kapasitet er følgende inntatt i samme forarbeid punkt 12.5.3:

«(...) Departementet foreslår dermed å lovfeste at kommunen kan ta omsyn til kapasiteten på skolane. (...) Den skolen som er nærast i fysisk avstand, vil altså ikkje alltid vere den skolen eleven har rett til å gå på»

Det er vidare presisert i forarbeidene samme punkt at følgende ikke kan tas hensyn til:

«Det kan ikkje leggjast vekt på omsyn som vil vere i strid med nærskoleprinsippet som til dømes omsyn til lik belastning på skolane i kommunen, å samle elevar med funksjonsnedsetjing, vidareføring av skolar med svakt elevgrunnlag, spreining av fagleg sterke og svake elevar, samling av minoritetslevar og spesialundervisningselevar. Forskrifta må likevel også opne for at det kan leggjast vekt på forhold ved den enkelte elev. Sosial utjamning kan også takast omsyn til ved fastsetjing av skolekrins, så framti dei andre momenta også blir varetatt.»

Etter dette må skolekretsgrensene fastsettes ut fra en helhetsvurdering der hvor det skal legges særlig vekt på hvilken skole som ligger nærmest hjemmet. En slik vurdering kan resultere i at den skolen som er nærmest i fysisk avstand, ikke alltid vil være den skolen eleven har rett til å gå på.

Forskriftens §§ 2-1 og 2-3 regulerer i dag «opptaksområder». Opptaksområder ble inntatt i ny forskrift, som en vidareføring av tidligere forskrift gitt med hjemmel i opplæringsloven 1998 § 8-1. Opptaksområder har i dag ingen praktisk betydning for hvor en elev skal gå på skole. Årsaken til dette er at det er den skolen som ligger i skolekretsen der hvor barnet bor som barnet skal gå på. Skolekretsene er regulert i §§ 2-2 og 2-4. Hvis skolen ikke har ledig kapasitet, vil det måtte foretas en helhetsvurdering om hvilken av de nærliggende skolene barnet skal gå på i tråd med forskriftens § 3-6. Det forslås derfor at forskriftens §§ 2-1 og 2-3 oppheves.

4.6 Overordnede og konkrete mål

Ved å etablere en struktur som er tilpasset fremtidens behov, søker kommunen å sikre at barnehage- og skoletilbudet er robust og i stand til å møte endringer i samfunnsforhold og befolkning.

Med økende krav til pedagogisk fleksibilitet og en bærekraftig ressursbruk er det nødvendig å vurdere nye løsninger. Det er særlig viktig å møte utfordringene med å beholde og rekruttere fagpersoner, øke arealeffektivitet og arealkvalitet ved å satse på færre og større enheter.

Arbeidet med ny struktur for barnehager og skoler er dermed både en respons på dagens utfordringer og et initiativ for å sikre at Tromsø kommune kan tilby kvalitativt gode og bærekraftige oppvekstvilkår i årene som kommer. Dette innebærer at skolene og barnehagene har de fasiliteter som kreves i nye og moderne enheter og i hht. til gjeldende lovverk, retningslinjer og kommunale føringer. Dette innebærer f.eks. tilfredsstillende arealer for ansatte, barn og elever samt spesialrom i skolene og barnehagene.

Det er en målsetting om å etablere oppvekstsentre i bynært område og distrikt der det er grunnlag for det. Det er vidare et mål å etablere flere 1-10 skoler. Førrende dokumenter har konkretisert generelle mål for barnehager og skoler i kommunen. De fleste mål som er satt for kommunens

barnehager og skoler dreier seg om innholdet i skolen og ikke det fysiske. Mellom det fysiske og i skolen er det noen gråsoner. Målene som er beskrevet under vil i flere tilfeller befinne seg i denne gråsonen.

Barnehager og skoler skal bidra til å forberede barn og unge på livet, livsmestring. Dette skal de gjøre ved å fremme trivsel, helse og utvikling gjennom trygge, inkluderende og stimulerende miljøer og styrke barnas og de unges selvfølelse og evne til å mestre hverdagen. Det skal sikres at alle barn, uavhengig av bakgrunn eller behov, får like muligheter til utvikling og læring og arbeides for å forhindre utenforskap. Sosial tilhørighet skal fremmes. En forutsetning for dette er at en klarer å beholde de ansatte som allerede arbeider i våre barnehager og skoler samt rekruttere nye. Det innebærer at en må sørge for at det er et faglig stimulerende miljø og legge til rette for utvikling og trivsel også for de ansatte. For den fysiske strukturen ønsker kommunen færre og større enheter som er kostnadseffektiv og har økonomisk bærekraftig drift. Det er også en ambisjon om å utvikle anlegg i henhold til eiendomsstrategien og opprettholde bygningsmessig kvalitet vurdert ut fra universell utforming. Dette innebærer hensyn til materialvalg, luft, lyd, lys og sikkerhet i og rundt bygningen med en fysisk utforming og arealer inne og ute som fremmer lek, læring og arbeidsmiljø.

For barnehager gjelder i tillegg at en skal tilpasse kapasiteten etter demografiske endringer og sikre høy kvalitet ved å følge etablerte standarder og lovkrav. Samarbeidet og kompetansen blant ansatte skal styrkes for å sikre god pedagogisk praksis. Det er formulert egne mål for det samiske barnehagetilbudet. Målene er å tilby samiskspråklige barnehager som ivaretar samisk språk og kultur og øke rekruttering og utvikling av samiskspråklig kompetanse blant ansatte.

For skolene gjelder at en skal fremme elevenes læringsglede, forebygge mobbing og skape et trygt læringsmiljø for alle. Skolestrukturen skal endres for å sikre kvalitet, god arealutnyttelse og økonomisk bærekraft og nærskoleprinsippet sikres med akseptabel reisetid for elever. Videre skal det legges til rette for et likeverdig skoletilbud i kommunen med tanke på valgfag, språk og tilgang til lærere med kompetanse innen alle fag samt bedre tilgang til støttetjenester som skolehelsetjenesten, PPT m.m.

4.6.1 Konkrete mål for kommunens barnehagevirksomhet

- Fremme barns trivsel, helse og utvikling gjennom trygge, inkluderende og stimulerende miljøer.
- Sikre at alle barn, uavhengig av bakgrunn eller behov, får like muligheter til utvikling og læring.
- Etablere et robust samisk barnehagetilbud som ivaretar samisk språk og kultur.
- Øke rekruttering generelt og øke rekruttering og utvikling av samiskspråklig kompetanse blant ansatte.
- Tilpasse kapasiteten i barnehagene etter demografiske endringer.

4.6.2 Konkrete mål for kommunens skolevirksomhet

- Fremme elevenes psykiske helse, trivsel og et inkluderende læringsmiljø.
- Etablere et robust samisk skoletilbud som ivaretar samisk språk og kultur.
- Øke rekruttering og utvikling av samiskspråklig kompetanse blant ansatte.
- Øke rekruttering generelt.
- Optimalisere skolestrukturen for å sikre kvalitet, arealutnyttelse og bærekraft.

- Sikre nærskoleprinsippet med akseptabel reisetid for elever.

Konkrete mål med arbeidet er å utvikle en skolestruktur som bl.a har et

- Bredere fagmiljø for ansatte, bedre muligheter for profesjonsfaglige fellesskap og organisering av faglig utvikling.
- Likeverdig skoletilbud for elevene med tanke på valgfag, språk og tilgang til lærere med kompetanse innen alle fag.

Som;

- Sikrer en funksjonell og egnet skolekapasitet tilpasset forventet elevtall
- Utnytter allerede investert, egnet og funksjonell kapasitet
- Er avstemt med langsiktige føringer i overordnede samfunnsplaner
- Bidrar til reduksjon av klimagassutslipp gjennom bygningsmessige tiltak og effektiv bygningsdrift, inkludert reduksjon av totalt bygningsareal.

Er en skolestruktur som sikrer effektiv skoledrift gjennom;

- Færre, større skoler som gir økt effektivitet i driften
- Kostnadseffektiv og økonomisk bærekraftig grunnskoledrift.
- Utvikling av skoleanlegg i henhold til eiendomsstrategien
- Bygningsmessig kvalitet vurdert ut fra universell utforming, materialvalg, luft, lyd, lys og sikkerhet i og rundt bygningen.
- Fysisk utforming som fremmer lek, læring og arbeidsmiljø, med tilstrekkelig og funksjonelt areal innomhus, stort nok tomt og godt uteareal.

5 Vurderingsmetode og analyse

For å forstå sammenhenger, utfordringer og muligheter, samt gjennomføre sammenligninger, er det innhentet informasjon om en rekke ulike faktorer. I tillegg til demografiske data er det gjort vurderinger av overordnede faktorer som kapasitet (antall plasser for barn og ansatte), kvalitet samt tekniske, økonomiske, sosiale og miljømessige forhold ved hver enkelt barnehage og skole.

Ikke alle vurderingsfaktorer har tallverdier. Der kvantitative målinger ikke er mulig eller hensiktsmessig, er vurderingene beskrevet kvalitativt. Dette gjelder faktorer som areal til ansatte, lokalsamfunnsinteresser, samiske interesser, trafikale vurderinger og universell utforming.

En helhetlig vurdering av robusthet og bærekraft i skoler og barnehager krever en kombinasjon av kvantitative og kvalitative data. Ved å analysere faktorer som bemanning, lærertetthet, elevresultater, trivsel og lokalsamfunnsinteresser, kan vi sikre en skole- og barnehagestruktur som er rustet for fremtidige utfordringer. En sterk og bærekraftig struktur er avgjørende for å opprettholde kvaliteten i tilbudet til barn og unge, samtidig som den skaper et attraktivt arbeidsmiljø for ansatte.

Sammenligninger er foretatt per opptaksområde for ungdomsskoler, da dette er det minste geografiske området hvor det er mulig å lage pålitelige prognoser. Hvert opptaksområde for ungdomsskoler består av flere barneskoler og skolekretser.

De overordnede faktorene er videre brutt ned i underkategorier som er inkludert i en vurderingsmatrise, som beskrives nærmere nedenfor.

Vurderingene gjøres i strukturdokumentet.

5.1 Vurderingsmatrise

5.1.1 Vurderingsfaktorer barnehager

GRUNLEGGENDE OG BEHOV

Kriterium	Forklaring måleverdi (absolutt eller verdi i %)
Barnehagens kapasitet	Hvor mange barn enheten er dimensjonert for. Forutsett 40/60 fordeling små og store med utgangspunkt i barnehagens godkjente lekeareal. BASIL
Nåværende antall barn i barnehage- alder per opptaksområde	Antall barn som kvalifiserer etter loven om barnehageplass i opptaksområdet per 15.12.23 for både private og kommunale. BASIL
Antall barn som har barnehageplass	Barn med plass i barnehagen (antall store + små omgjort til 2 store pr liten) BASIL
Faktisk antall barn	Faktisk antall barn små og store ikke omregnet 15.12.23 BASIL
Små barn under 2 år	Barnetall små 15.12.23 BASIL
Store barn over 2 år	Barnetall store 15.12.23 BASIL
Kapasitetsutnyttelse	Dagens utnyttelse av kapasiteten
Barnehagedekning	Andelen barn i barnehage sammenlignet med det totale antallet barn i barnehagealder (1-5 år) i opptaksområdet, uttrykt i prosent.
Forventet demografisk utvikling 2030	Prosentvis endring i antall barn i barnehagealder (1- 5 år) per opptaksområde basert på prognosen for 2030. Se prognosenotatet 2024
Forventet demografisk utvikling 2040	Prosentvis endring i antall barn i barnehagealder 1-5 år per opptaksområde basert på prognosen for 2040 Se prognosenotatet 2024
Forventet demografisk utvikling 2050	Prosentvis endring i antall barn i barnehagealder 1-5 år per opptaksområde basert på prognosen for 2050 Se prognosenotatet 2024
ROBUSTHET	Vurdering av barnehagens evne til å håndtere varierende barnetall og opprettholde kvalitet.
Antall årsverk fagarbeidere	Antall ansatte omregnet til fulle årsverk med formell utdanning som fagarbeidere. Kilde årsmelding i BASIL 2023

Antall årsverk assistenter	Antall ansatte omregnet til fulle årsverk. Kilde årsmelding i BASIL 2023
Årsverk pedagogisk personale	Antall ansatte omregnet til fulle årsverk med formell pedagogisk utdanning. Kilde årsmelding i BASIL 2023
Totalt årsverk som jobber med barn	Summen av ovenstående. BASIL
Barn per årsverk som jobber med barn	Antall barn per totalt antall ansatte ref. bemanningsnorm
Antall årsverk styrer	Antall årsverk til styrer/led. Kilde årsmelding i BASIL 2023
Antall dispensasjoner fra norm om pedagogisk bemanning	Hvor mange dispensasjoner er gitt i snitt de tre siste år. BASIL
Foreldreundersøkelsen, tilfredshet	Resultater fra foreldreundersøkelser som viser hvor totalt sett tilfredse foreldre er med barnehagen. 2019 + 2020 + 2023. UDIR

ØKONOMI OG TEKNISK

AOUK-kostnader	Driftskostnader (utgifter brutto budsjett 2024)- beløp i AOUK. Tromsø kommune, økonomi AOUK
Driftskostnader bygg	Driftskostnader FDV (Strøm, drift og vedlikehold, renhold).
Driftskostnader per barn	Driftskostnader AOUK pluss Bymiljø per barn
Oppgraderingskostnader	Estimerte fremtidige kostnader for bygninger og utstyr som enheten trenger for nødvendige forbedringer for å komme på dagens standard, uttrykt i NOK.
Nødvendige investeringer	Estimerte fremtidige kostnader for investeringer i bygninger og utstyr for å kunne ta imot flere barn og medarbeidere, uttrykt i NOK. Tromsø kommune
Kostnader trafiksikkerhetstiltak	Basert på SWECO-rapportene
Inneareal	Antall kvadratmeter inneareal, estimert basert på 65% av bruttoarealet
Bygningsstandard	Byggets tilstandsgrad.

SOSIALT

Trafiksikkerhet	Antall trafikkhendelser per barn i nærområdet rundt barnehagen, faremomenter langs veger til barnehagen,
-----------------	--

	f.eks. skredutsatt. Enheter som er mottakende og avgivende. Vurdering av SWECO-rapporter
Tilgjengelighet	Vurdering av hvor lett det er å parkere, bruke kollektivtransport, gange eller sykkel til barnehagen

KLIMA OG MILJØ

Energiforbruk i barnehagen	Barnehagens energiforbruk 2023
Energiforbruk per barn	Barnehagens energiforbruk, oppgitt som kilowattimer (kWh) per faktisk antall barn per 15.12.23.
Energiforbruk per kvm	Barnehagens energiforbruk, oppgitt som kilowattimer (kWh) per kvadratmeter (NB vi har bare bruttoareal!)
Miljøfyrtårn	Sertifisert, ja, i ferd med å bli eller nei?
Uteareal per barn	Areal i kvadratmeter per barn (1-5 år) for uteområder til lek.

5.1.2 Vurderingsfaktorer skoler

Kriterium	Forklaring måleverdi (absolutt eller verdi i %)
Skolens kapasitet	Tallene kommer fra skolenes godkjenning og skolebehovsplan 2018-2030
Nåværende antall barn i skolealder GSI-tall pr okt. 24	Antall barn 24/25 ref. GSI per okt. 24
Kapasitetsutnyttelse	Dagens reelle kapasitet
Forventet demografisk utvikling 2030	Prosentvis endring i antall barn i skolealder per opptaksområde basert på prognose for 2030
Forventet demografisk utvikling 2040	Prosentvis endring i antall barn i skolealder per opptaksområde basert på prognose for 2040
Forventet demografisk utvikling 2050	Prosentvis endring i antall barn i skolealder per opptaksområde basert på prognose for 2050
ROBUSTHET	Vurdering av skolens evne til å håndtere varierende elevtall og opprettholde kvalitet.
Antall årsverk	Antall medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Antall elever per årsverk	Antall medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling per elev

Antall administrativt årsverk	Antall administrative medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Antall pedagogisk årsverk	Antall pedagogisk utdannede medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Antall årsverk fagarbeidere og assistenter	Antall medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Antall årsverk ufaglærte	Antall ufaglærte lærere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Antall medarbeidere SFO	Antall medarbeidere omregnet til fulle stillinger, ett årsverk er 100% stilling
Lærertetthet	Antall elever per lærer 1-4 klasse, norm 15 elever
Lærertetthet	Antall elever per lærer 5-7 klasse, norm 20 elever
Lærertetthet	Antall elever per lærer 8-10 klasse, norm 20 elever
Nasjonale prøveresultater 5te trinn	Gjennomsnittlige resultater fra nasjonale prøver, uttrykt i prosent eller poeng. Snitt tre siste år
Nasjonale prøveresultater 8de trinn	Gjennomsnittlige resultater fra nasjonale prøver, uttrykt i prosent eller poeng. Snitt tre siste år
Elevundersøkelsen	Vurdering fra elevundersøkelser. Snitt tre siste år, 2022-2024. Tallene er levert av Helle Jørgensen AOUK

ØKONOMI OG TEKNISK

FDV-kostnader	Kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold - beløp i NOK
AOUK-kostnader	Kostnader til ansatte og pedagogisk utstyr.
Totale kostnader FDV og AOUK	Summen av ovenstående
Driftskostnader per elev	Driftskostnader (AOUK + Bygg) per elev.
Oppgraderingskostnader	Estimerte fremtidige kostnader for bygninger og utstyr som enheten trenger for nødvendige forbedringer for å komme på dagens standard, uttrykt i NOK.

Nødvendige investeringer	Estimerte fremtidige kostnader for investeringer i bygninger og utstyr for å kunne ta imot flere barn og medarbeidere, uttrykt i NOK.
Kostnader trafikksikkerhetstiltak	Basert på SWECO-rapportene
Inneareal	Antall kvadratmeter inneareal, estimert basert på 65% av bruttoarealet
Uteareal per elev	Antall kvadratmeter uteareal per elev
Bygningsstandard	Byggets tilstandsgrad.

SOSIALT

Reiseavstand	Antall kilometer elever med rett til skoleskyss må reise for å komme til skolen, 2 eller 4 km grense for krav om skoleskyss
Gjennomsnittlig reisetid	Tiden det tar med skoleskyss for elever med rett til skoleskyss for å komme til skolen.
Trafikksikkerhet	Vurdering av trafikksikkerhet gjort av Sweco
Trafikksikkerhetstiltak	Se Sweco-rapporter med tiltak gjennomført etter 2019.
Universell utforming	Grad av tilrettelegging for barn med funksjonsnedsettelse, målt som oppfyllelse av lovpålagte krav i %.

Klima- og miljøpåvirkning

Energiforbruk	Skolens energiforbruk totalt i 2024
Energiforbruk per kvm	Skolens energiforbruk (i kWh per m ²)
Energiforbruk per elev	Skolens energiforbruk i kWh per elev
Klimagassutslipp	Totale klimagassutslipp (CO ₂).

Kriteriene over er slike som kan gis tallverdi. I tillegg har vi svært viktige kriterier som hver enhet er vurdert i forhold til. Dette er barnets beste og samiske interesser. Forutsetningene for disse vurderingene er belyst i kap. 4.4.2 juridiske føringer. Selve vurderingene gjøres i strukturdokumentet. Lokalsamfunnmessige forhold er også vurdert nærmere. Se tekst under og vedlegg.

5.2 Lokalsamfunnmessige forhold

I Tromsø har vi et svært stort mangfold av typer steder og lokalsamfunn, med ulike grader av urbant og ruralt preg. Det er viktig å se på forholdet mellom barnehage/skole og lokalsamfunn med henblikk på at det er forskjeller i lokale sosiale-, kulturelle - og økonomiske forhold. Lokalsamfunnet er viktig for elevene og undervisningen som en trygg ramme. Skolene er også viktige for det enkelte lokalsamfunn. I Tromsø har vi kunnskap om levekår⁵ og helse på lavt geografisk nivå, noe som også vil bli brukt som grunnlag for vurdering av skolens betydning i et lokalsamfunn. Informasjon fra kommunens Distriktsmelding⁶ med kunnskapsgrunnlag, er brukt som grunnlag for lokalsamfunnsvurderingene for distrikt.

Tromsø kommune inngikk den 11. september 2024 en intensjonsavtale med Kommunal- og distriktsdepartementet om områdesatsing⁷ i Kroken bydel. Formålet med den femårige satsingen er økt innsats i et område med konsentrasjon av levekårsutfordringer. For å få statlige prosjektmidler forventes det at kommunen også prioriterer egeninnsats i området.

6 Elevundersøkelsen og nasjonale prøver

6.1 Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elevene får si sin mening om læring og trivsel.

Basert på svar fra Elevundersøkelsen for 5. - 10. trinn i 2020-2023 er det sett på hvordan tallene fordeler seg for de ulike skolestørrelsene. Tall presentert for hele landet, Tromsø, skoler med 100-299 elever og skoler over 300 elever. Det er laget et gjennomsnitt basert svar de tre siste år (2021, 2022 og 2023) for 5-10. trinn. Resultat for undersøkelsen i 2024 publiseres i slutten av januar 2025.

Flere av spørsmålene i undersøkelsen har ulike svarkategorier og alle har kategorier som går fra en til fem. 1 er lavest poengsum og 5 er høyest.

Skoler med under 100 elever er ikke inkludert grunnet lave elevtall og regler for visning av resultater fra undersøkelsen. Elevundersøkelsen eies av Utdanningsdirektoratet. Resultater fra undersøkelsen skal ikke publiseres på en måte som gjør det mulig for personer tilknyttet skolen å gjenkjenne den enkelte elevs svar. Elevenes svar regnes som personopplysninger og skal behandles konfidensielt og i henhold til reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven § 13(1).

⁵ Levekårsrapporter 2012, 2019 og 2023 samt Folkehelseoversikt 2023.

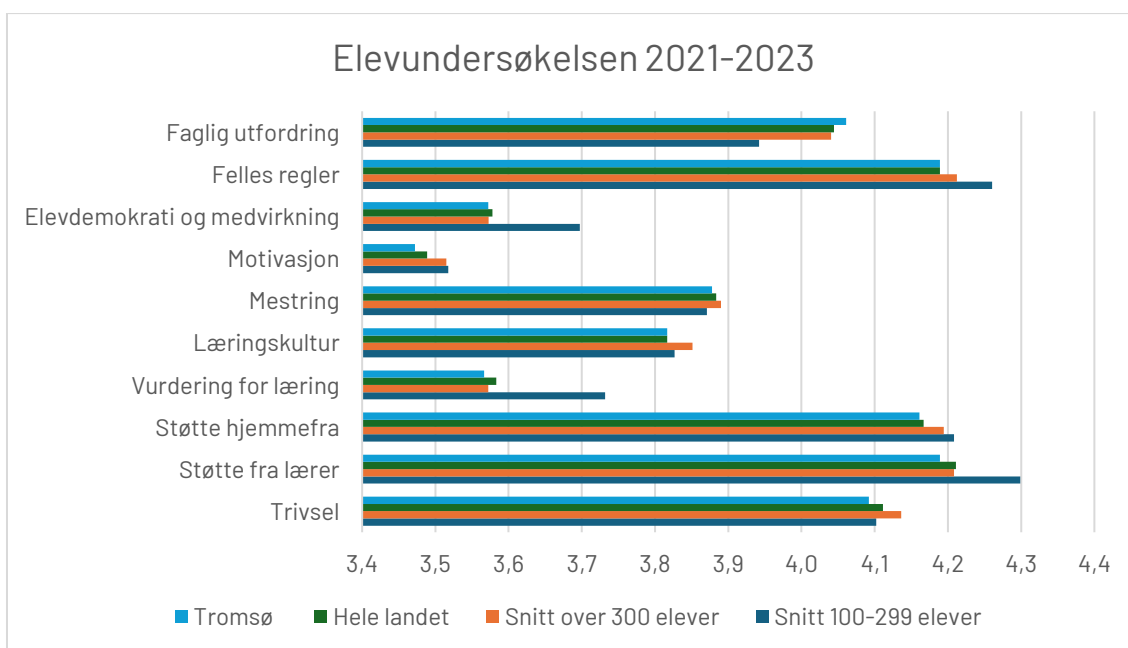
⁶ Distriktsmelding for Tromsø kommune ble behandlet i kommunestyret i møte 24.5.2023 sak 49.

⁷ https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/by_stedsutvikling/omradesatsinger_storbyer/

Elevundersøkelsen snitt 2021-2023	Trivsel	Støtte fra lærer	Støtte hjemmefra	Vurdering for læring	Læringskultur	Mestring	Motivasjon	Elevdemokrati og medvirkning	Felles regler	Faglig utfordring	Utdanning og yrkesveiledning
Snitt 100-299 elever	4,1	4,3	4,2	3,7	3,8	3,9	3,5	3,7	4,3	3,9	3,4
Snitt over 300 elever	4,1	4,2	4,2	3,6	3,9	3,9	3,5	3,6	4,2	4,0	3,5
Hele landet	4,1	4,2	4,2	3,6	3,8	3,9	3,5	3,6	4,2	4,0	3,6
Tromsø	4,1	4,2	4,2	3,6	3,8	3,9	3,5	3,6	4,2	4,1	3,4

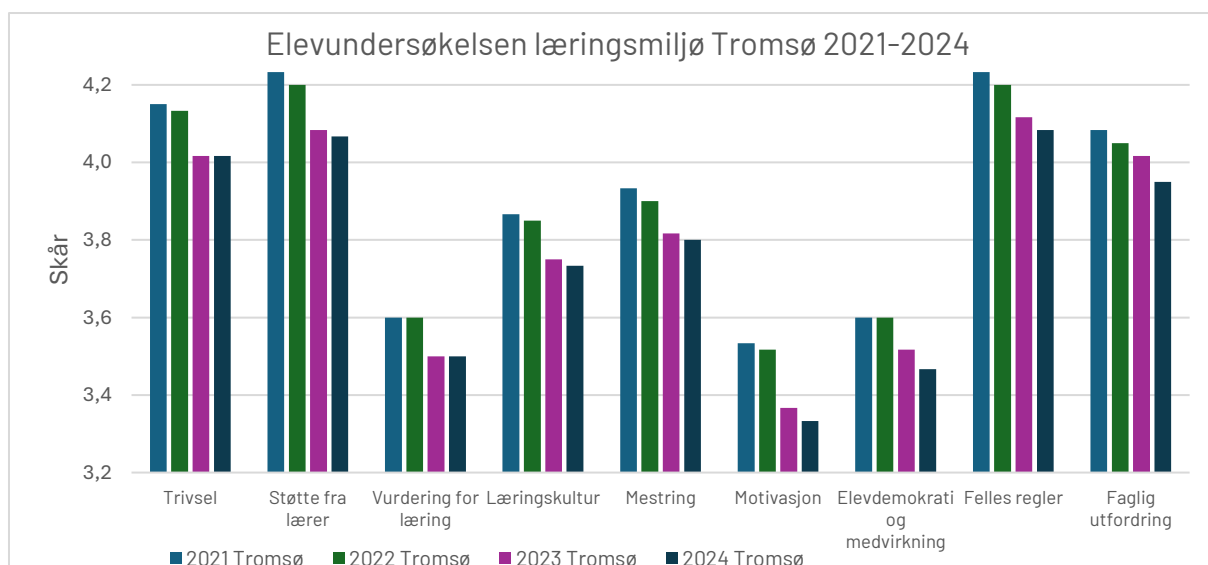
Kilde: [Lenke til udir.no/elevundersøkelse](https://udir.no/elevundersøkelse)

I figur over vises snittresultat for indikatorer på læringsmiljø på en skala fra 1 til 5, der 5 er best resultat. Tallene for kommunen på motivasjon, mestring og læringskultur er svært lik mellom de to skolestørrelsene. Tilsvarende viser tallene at vurdering for læring, støtte fra lærer og elevdemokrati er marginalt høyere for skoler med 100-299 elever.

Kilde; [Lenke til udir.no/elevundersøkelse](https://udir.no/elevundersøkelse)

Tall fra elevundersøkelsen 5.- 10. trinn for de tre siste år viser at elevene i Tromsøskolen opplever en gradvis nedgang i godt læringsmiljø. Dette kan være støtte fra lærere, elevdemokrati, og medvirkning, felles regler, læringskultur, vurdering for læring og motivasjon. Samtidig øker andelen elever som melder om mobbing i skolen, og for flere trinn har Tromsøskolen en høyere andel elever som melder om mobbing enn landsgjennomsnittet.

Diagrammet viser hvordan elever i Tromsøskolen har evaluert eget læringsmiljø de siste tre år. Elvene gir lavere skår på alle indikatorer innenfor læringsmiljø i 2023 sammenlignet med tidligere år.

6.2 Nasjonale prøver

Skalapoeng presentert for hele landet, Tromsø, skoler med 100-299 elever og skoler over 300 elever. Det er laget et gjennomsnitt basert på resultater de tre siste år (2022, 2023 og 2024) for 5. trinn.

Til nasjonale prøver er det utviklet en skala hvor gjennomsnittet sist i 2022 ble satt til 50 og standardavviket til 10. Alle prøveresultater blir omregnet til denne skalaen. Tallene i statistikken er deretter beregnet som gjennomsnittet av skalapoengene til alle elevene som har deltatt på prøven på en skole, i en kommune, i et fylke eller i hele landet.

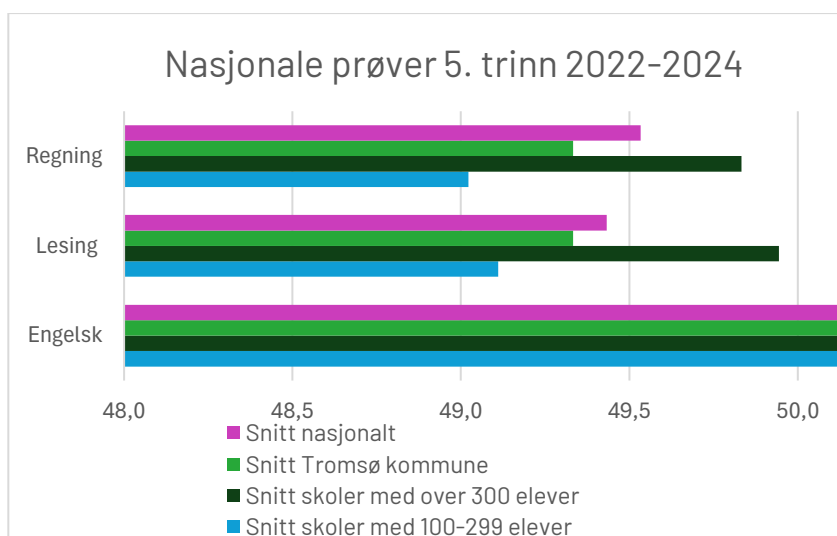
Skoler med under 100 elever er ikke inkludert grunnet lave elevtall og regler for visning av resultater fra undersøkelsen.

Opplysninger som direkte eller indirekte kan knyttes til enkeltindivider regnes som personopplysninger. Publiseringsreglene skal ivareta personvernet ved å forhindre direkte eller indirekte identifisering av enkeltelever, da opplysningene skal behandles konfidensielt og i henhold til reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven § 13 (1). Man får dermed ikke se resultater for mindre skoler som har få elever i hvert trinn som svarer på nasjonale prøver.

Det er kun 8 ungdomsskoler/kombinertskoler med over 100 elever, hvorav tre er «skoler med 100-299 elever» og fem er «skoler over 300 elever.» I framstillingen av nasjonale prøver for 8. trinn er andelen elever i kategorien «skoler med 100-299 elever» mye mindre enn andelen i kategorien «skoler over 300 elever» (se tabell). Skoler med 100-299 elever» tilsvarer en fjerdedel av det totale antallet elever på 8. trinn, mens «skoler over 300 elever» tilsvarer nært tre fjerdedeler av det totale antallet elever. Det gjøres oppmerksom på at en såpass stor forskjell i antall elever i de forskjellige kategoriene vil kunne påvirke resultatene og ikke gi et beskrivende bilde av forskjellen i skolestørrelser. I og med at det var skoler i kategorien «skoler med 100-299 elever» som ikke hadde levert svar for 2022, er det kun regnet snitt for de to siste årene (2023 og 2024).

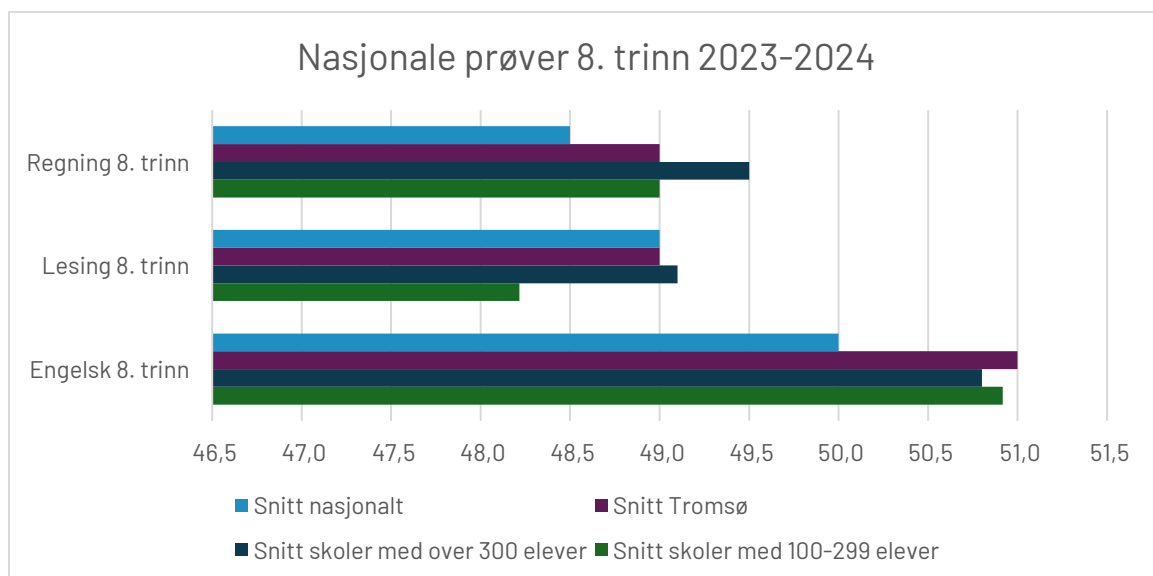
Snitt for 2022, 2023 og 2024 etter skolestørrelser

Skalapoeng	Engelsk	Lesing	Regning
100-299 2024	50,8	48,8	48,5
100-299 2023	50,2	49,3	48,5
100-299 2022	50,2	49,3	50,1
Snitt skoler med 100-299 elever	50,4	49,1	49,0
Over 300 2024	50,7	49,7	49,0
Over 300 2023	49,3	49,5	49,8
Over 300 2022	51,3	50,7	50,7
Snitt skoler med over 300 elever	50,4	49,9	49,8
Tromsø kommune			
2024	51,0	49,0	49,0
2023	50,0	49,0	49,0
2022	50,0	50,0	50,0
Snitt Tromsø kommune	50,3	49,3	49,3
Snitt nasjonalt	50,4	49,4	49,5

skalapoeng	Engelsk	Lesing	Regning
100-299 2024	50,8	48,8	48,5
100-299 2023	50,2	49,3	48,5
100-299 2022	50,2	49,3	50,1
Snitt skoler med 100-299 elever	50,4	49,1	49,0
Over 300 2024	50,7	49,7	49,0
Over 300 2023	49,3	49,5	49,8
Over 300 2022	51,3	50,7	50,7
Snitt skoler med over 300 elever	50,4	49,9	49,8
Tromsø kommune			
2024	51,0	49,0	49,0
2023	50,0	49,0	49,0
2022	50,0	50,0	50,0
Snitt Tromsø kommune	50,3	49,3	49,3
Snitt nasjonalt	50,4	49,4	49,5

Kilde: [Lenke til udir.no/nasjonale prøver](https://udir.no/nasjonale-prøver)

Kilde: [Nasjonale prøver 5. trinn](#) Kilde: [Nasjonale prøver 8. og 9. trinn](#)

Foreldrenes sosioøkonomiske status har innvirkning på barnas valg, prestasjoner og tilpasning i utdanningssystemet. Dette påvirker blant annet karaktersnittet i grunnskolen, valget av studieretning, frafall i videregående skole og fullføring av høyere utdanning. Det er utfordrende å justere elevenes skolerresultater basert på foreldrenes sosioøkonomiske status. Vi presenterer derfor kun på ujusterte tall, og det er viktig å merke seg at forskjellene i elevresultater etter skolestørrelse kan påvirkes av ulikheter i elevforutsetningene på de enkelte skolene i Tromsø. Dette kan også ha betydning for resultatene som gjelder de tre skolestørrelsene.

Ser vi på tallene fra de nasjonale prøvene for 5. trinn for de siste tre år, er det relativt små forskjeller mellom de ulike skolestørrelsene i kommunen. Det er imidlertid noen forskjeller i regning og lesing, der de største skolene i kommunen skårer bedre enn de andre gruppene.

7 Økonomi

Kostnadene for kommunens barnehage- og skolevirksomhet bæres av avdeling for oppvekst, utdanning og kultur, AOUK, og avdeling for Bymiljø. AOUK har ansvaret for det pedagogiske, mens Bymiljø har ansvaret for det fysiske knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV-kostnader) av barnehage- og skolebygg med tilhørende utearealer.

Grunnskoletilskudd: I 2022 ble det innført et nytt statlig tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole i kommunen. Tilskuddet blir gitt med en særskilt fordeling basert på tall for grunnskoler i kommunene i skoleåret 2023/2024. Satsen er prisjustert i 2025, og er 563 511 kroner per grunnskole. Tromsø kommune hadde 37 kommunale grunnskoler i skoleåret 2023/2024. Beløpet for Tromsø kommune i 2025 er dermed 20,85 millioner kroner.⁸

Den kommunalt vedtatte budsjettammen fordeles ut til skolene via en ressurstilodelingsmodell bestående av flere komponenter. Hver skole får en årlig grunntildeling som består av en basistildeling (lik for skolene), en grunnressurs iht. lærernormen, en elevtildeling pluss eventuelt et småskoletillegg for de minste skolene. I tillegg kommer tildeling for spesiell tilrettelegging som for innføringsklasser, barn med særlige utfordringer mm. Dette betegnes som noe «ekstra» og tas ikke med når skoler sammenlignes med hverandre økonomisk.

Barnehagene får tilskudd kun basert på antall barn. Dersom skolene hadde benyttet samme modell ville det ikke vært like enkelt å beregne besparelser da elevtallet blir det samme selv om skoler slås sammen.

Å slå sammen skoler og flytte elever og medarbeidere sammen vil føre til både besparelser, kostnader og mulige gevinster.

Det vil også være et potensial for gevinster i form av salg, alternativt intern bruk eller ekstern utleie av enheter som ikke lenger skal brukes til barnehage eller skole. Dermed vil kostnader ikke lenger belaste kommunens barnehage- og skolevirksomhet.

⁸ Handlingsprogram for 2025 – 2028 Tromsø kommune

7.1 Besparelser

Besparelser defineres i denne sammenhengen som reduserte kostnader til kommunens barnehage- og skolevirksomhet som følge av de strukturelle endringene som vil bli foreslått. Dette innebærer ikke nødvendigvis at kommunen sparer, for eksempel dersom kommunen ikke klarer å selge eller bruke overflødige barnehager eller skoler til andre kommunale formål.

Konkrete besparelser basert på dagens modell for finansiering av skoler vil kunne komme fra reduksjoner i;

- Basistildeling som per barneskole er kr 2 736 000,- og ungdomsskole som er kr 3 010 000,-
- Småskoletillegget varierer etter antall elever på skolen, desto færre elever desto mere tilskudd. Tilskuddene varierer i 2024/25 fra kr 405.000 – 1 440 000.
- Småskoletillegg for SFO varierer fra 68.000 til 453 000,-
- Basistilskudd SFO som er kr 50 000,-

Besparelser ellers kan komme fra;

- Reduserte kostnader for forvaltning, drift og vedlikehold
- Mulig reduksjon i administrative stillinger, som fagleder i barnehage, rektor, fagleder i skolene, kontorpersonale, dersom ansvarsområdene kan samles på færre enheter.
- Færre undervisningsstillinger hvis det er mulig å øke klassestørrelser uten å overskride normer eller gå på bekostning av kvaliteten.
- Samordning av individuelt tilrettelagt opplæring og støttefunksjoner på færre skoler.
- Reduserte vikarkostnader
- Større enheter kan ha mer effektive arealutnyttelser og færre små enheter som krever ekstra ansatte.
- Stordriftsfordeler i forhold til innkjøp av utstyr og materialer.

Det er begrensede midler å spare på å legge ned de minste skolene da disse er organisert som en underavdeling til en annen skole og dermed ikke har egen rektor, samt at utgifter til skyss ofte økes. De største besparelsene for kommunen vil trolig komme på reduserte FDV-kostnader.

7.2 Kostnader

En utfordring er at det vil oppstå behov for oppgraderinger og investeringsbehov dersom en skal oppnå en best mulig kapasitetsutnyttelse.

Det er gjort vurderinger av hvilke oppgraderingskostnader som må til for å bringe barnehager og skoler opp på det som i dag er forventet tilstand. Oppgraderingskostnadene er summen av kostnader for å utbedre tilstandsgradene, TG 2 og TG3.

Endringer medfører også kostnader som følge av f.eks.

- Oppgradering eller utvidelse av de enhetene som skal ta imot flere barn eller elever
- Innkjøp av møbler og utstyr, som lekestativ, pulter, stoler og teknologisk utstyr.
- Fysiske kostnader for flytting av inventar, utstyr og annet materiell fra den nedlagte enheten.
- Administrative kostnader for planlegging, informasjon til foreldre og ansatte, og gjennomføring av flytteprosessen.
- Opplærings- og tilpasningskostnader for ansatte på de nye enhetene.
- Økte kostnader for skolebussordninger hvis elever må reise lengre avstander til skolen.

Disse kostnadene må vurderes opp mot besparelsene. I et kortsiktig perspektiv kan kostnadene bli høyere enn besparelsene, men dette bør ses i et mere langsiktig perspektiv.

7.3 Gevinster

Eiendomsverdi:

- Potensiell inntekt ved salg, overdragelse til annet kommunalt formål enn barnehage og skole eller utleie.

Økt effektivitet:

- Sammenslåing av skoler kan føre til bedre ressursutnyttelse og mer effektiv drift.

Bedre læringsmiljø:

- Større skoler kan tilby et bredere fagtilbud og flere sosiale arenaer for elevene.

Under følger hva seksjon for eiendom har bidratt med vedrørende gevinster knyttet til eiendom.

Etterbruk av formålsbygg

Innledning

Endret skolestruktur i tråd med kommunedirektørens forslag, vil medføre at flere skole- og barnehagebygg ikke lenger skal brukes til formålet de brukes til i dag. Et endelig vedtak i denne saken vil derfor måtte følges opp med en prosess knyttet til etterbruk av disse byggene. Dette vil igjen måtte skje innenfor rammene av kommunens eiendomsstrategi, som definerer følgende mål for kommunens eiendomsvirksomhet:

- Bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling
- Verdibevarende vedlikehold, og verdiutvikling som bidrar til å understøtte kommuneøkonomien
- Bidra til steds- og samfunnsutvikling

Nærmere om strategi knyttet til etterbruk

Ved vurdering av etterbruk må det først og fremst skje en kartlegging av kommunens egne behov. Kommunens tomtereserve er begrenset, og kommunen må først og fremst sikre arealer til nødvendig tjenesteutvikling innenfor helse, bolig, idrett, kultur og annet. Det er dermed ikke bare bygget og byggets beskaffenhet som må vurderes, men også om bygget er knyttet til et areal kommunen har behov for.

Det følger av kommunens handlingsprogram for 2025 at kommunen skal utarbeide plan for areal til offentlige tjenester (PAOT), som omhandler kommunens fremtidige arealbehov. Planen skal være et grunnlag for videre arbeid med arealplanlegging og langsiktig økonomiplanlegging. Formålet er å sikre tilstrekkelig og hensiktsmessig areal til offentlige tjenester og idrett, både på kort og lang sikt. På et overordnet, strategisk plan er det naturlig å se dette arbeidet i sammenheng med etterbruk av formålsbygg.

På kort sikt må tilstanden til de ledige barnehage- og skolebyggene kartlegges. Eiendomsstrategien bygger på et prinsipp om at kommunen skal drifte i egne bygg, og det jobbes til enhver tid med å få ned leieporteføljen. Det må dermed vurderes om bygget kan dekke andre kommunale behov, herunder om det kan være aktuelt å flytte tjenester fra leide lokaler til eide bygg. I slike tilfeller vil det trolig være behov for tilpasning og eventuell ombygging av bygningene. Ved en slik omdisponering, vil kommunes innleieporteføljen reduseres. Gevinstpotensialet her vil være reduserte kostnader til innleie av arealer.

Dersom kommunen ikke har egne behov på tidspunktet for ledighet, men på lengre sikt, kan de aktuelle byggene leies ut i påvente av transformasjon. Gevinsten på kort sikt vil være at kommunen får dekket sine driftskostnader i en overgangsfase mens eiendommen transformeres.

Dersom kommunen etter en samlet vurdering kommer til at eiendommen kan avhendes, vil det måtte vurderes om eiendommen bør reguleres før avhending. I så fall kan det være hensiktsmessig å rive bygningssmassen i påvente av regulering og avhending.

Nærmere om prosess

Det må forventes en viss interesse knyttet til etterbruk, ny og endret bruk av formålsbyggene som ikke lenger skal brukes til tiltenkt formål. Kommunedirektøren ønsker derfor å legge opp til åpne prosesser der det er naturlig, hvor også lokale aktører og innbyggerne gis mulighet til å komme med innspill.

Det må sikres at valgte løsninger er økonomisk bærekraftige. Dette innebærer blant annet at byggene må sikres bærekraftig drift og vedlikehold, i den grad de fortsatt skal være i kommunens eie.

En samlet sak om etterbruk legges frem for kommunestyret for endelig vedtak.

8 Teknisk

Kommunens barnehager og skoler har svært varierende teknisk kvalitet. Dette skyldes at de varierer mye i alder og dermed hvilke tekniske krav som ble stilt den gangen de ble bygd. Dertil kommer at midler til og fokuset på drift og vedlikehold i mange år har vært lavere enn det som er anbefalt.

Kommunen har i eiendomsstrategien satt et mål om at alle kommunale bygg skal opp på en tilstandsgrad på 1,2. De fleste barnehager og skoler ligger betydelig under dette p.t.

For oversikt over kriteriene som er vurdert vises det til kapittel 5.1.

Se oversikten over tilstandsgrader, byggeår, oppgraderings- og FDV-kostnader som ligger vedlagt.

Forklaring tilstandsgrader, Kilde Tromsø kartleggingsbok

Tilstandsgrad (TG)	Symptomer	Forklaring
0	Ingen	Meget godt standard uten feil og mangler. Som nytt, 0-5 år gammelt. Kun ubetydelig slit og elde fra nybyggstandard.
1	Svake	God/tilfredsstillende standard. Teknisk er alt i orden, men noe slitasje og elde fra nybyggstandard. Behov for normalt preventivt vedlikehold.
2	Middels kraftige	Et visst omfang av feil og mangler, og/eller kort gjenværende brukstid. Fungerer ikke tilfredsstillende, og behov for delvis utskifting.
3	Kraftige	Omfattende skader, feil og mangler. Mye slitasje. Kort gjenværende brukstid. Fungerer svært dårlig, og behov for full utskifting/utbedring.
Ikke aktuell	-	Komponenten finnes ikke i bygningen som kartlegges

8.1 Sammenligning ASSS

Tabellen under viser kostnader til eiendomsforvaltning generelt og barnehager og skoler i Tromsø kommune sammenlignet med ASSS-kommunene

Nøkkeltall eiendomsforvaltning barnehager og skoler	Tromsø	Tromsø	Tromsø	Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2021	2022	2023	2023	2023	2023
Samlet areal på barnehagelokaler i kvadratmeter per bruker	14,18	14,58	14,79	14,65	17,64	11,66
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per bruker	18,98	19,45	19,52	18,67	20,24	16,64

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (kroner)	1411,9	1443,5	1665,8	1951,3	2651,1	1272,5
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning, per kvadratmeter (kroner)	809,1	811,3	882,1	887	1115,9	641,8
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning, per kvadratmeter (kroner)	96,2	99,9	81,1	305,7	722	54,9

Kilde: ks.no/asss-hjem/arlige-publiseringer/asss-2024/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/tromso/tromso-eiendomsforvaltning/

9 Klima og miljø

I arbeidet har vi vurdert en rekke kriterier som energiforbruket i enheten, energiforbruket per barn og elev, energiforbruk per kvadratmeter, hvorvidt enheten er sertifisert som Miljøfyrtårn, enhetens tilgang til uteareal og tilgjengelighet til natur.

Færre og større enheter vil innebære et større transportbehov, som i stor grad forutsettes gjennomført ved bruk av kollektivtransport jfr. prinsippene for skolestruktur.

Prinsippene for skolestruktur har også definert en maksimumsgrense for reisetid med buss på henholdsvis 45 minutter for barnetrinnet og 60 minutter for ungdomstrinnet, hver vei.

For ASSS-kommunene er andelen elever med skoleskyss i den offentlige grunnskolen fordelt i henhold til tabellen under.

Kommune	Antall elever	Antall elever med skoleskyss	Andel elever med skoleskyss
Tromsø	8255	1560	19 %
Drammen	11785	923	8 %
Fredrikstad	9095	955	11 %
Sandnes	10470	603	6 %
Kristiansand	13235	1544	12 %
Bærum	16091	678	4 %
Trondheim	21694	1132	5 %
Oslo	65871	3294	5 %
Bergen	28960	3328	11 %
Stavanger	16561	1171	7 %

Kilde: GSI

Bilde av tabellen viser tall for 2021

Sammenlignet med de øvrige kommunene i ASSS har Tromsø kommune den høyeste andelen elever med skoleskyss.

Antall elever med skoleskyss i 2021 fordelte seg slik:

Barnetrinn og 1.-10-skoler i distriktet: 348 (70 %) av totalt 498 elever

Skoler som grenser mot distriktet: 431 (40 %) av totalt 1028 elever

Ungdomskolene i sentrumsområdet: 631 (28 %) av totalt 2269 elever

De resterende 150 elevene hadde i hovedsak skoleskyss på bakgrunn av kommunalt vedtak om skyss, ressurskoletilbud eller undervisning knyttet til språkopplæring.

Pr. 01.10.24 får 1252 fra 2.-10. trinn skyss, og på 1. trinn er det 67 elever som får skyss. Per 01.10.24 er det totalt 7763 elever i den offentlige grunnskolen. Med bakgrunn i Tromsø kommunes store geografiske utstrekning, der distriktsskoler og skoler som grenser til distriktet dekker store geografiske områder, er det naturlig at andelen elever med skoleskyss vil være høy sammenlignet med andre kommuner. Skoleskyssen i Tromsø kommune er i all hovedsak organisert slik at elevene benytter rutegående kollektivtransport. Det er bare i noen få tilfeller det er satt opp egne skolebussar.

Kommunen har tidligere satt mål om utslippsreduksjon på 55% innen 2025 og 85% innen 2030.⁹ Selv om disse målene ikke lar seg nå til angitt tid vil færre og mere arealeffektive barnehager og skoler bidra til å redusere kommunens klimagassutslipp. Eiendomsstrategien¹⁰ sier følgende om dette;

Bygningsareal (kvadratmeter) er den største driveren av miljøbelastning og kostnader. Hver kvadratmeter slipper årlig ut 5 – 7 kg CO₂-ekvivalenter og koster over 1000 kroner i drift.

Arealeffektivitet er dermed det viktigste bidraget til økonomisk og miljømessig ressurseffektivitet.

10 Sosiale forhold

Til den sosiale bærekraftdimensjonen har vi vurdert trafikkikkerhet, tilgjengelighet, reiseavstand, kostnader for gjennomføring av trafikkikkerhetstiltak og hvorvidt enhetene er universelt utformet

Sosial bærekraft, hvordan bygningene og eiendommene legger til rette for en ønsket samfunnsutvikling, følges opp i forhold til lokalisering, fysisk tilgjengelighet og at eiendommene skal være enkle å bruke, fremme trivsel og et godt læringsmiljø i bygg og uterom som er mere innholdsrike og bedre tilrettelagt enn i dag.

Trafikksituasjonen rundt våre enheter

Skolevegene i Tromsø regnes generelt som trygge og det er ikke registrert alvorlige hendelser de siste 10 år. Dette betyr ikke at enkelte steder kan oppleves som utrygge og det finnes alltid forbedringsmuligheter. «Tenk Tromsø» som del av Byvekstavtale Tromsø har som mål å gjøre skoleveiene i Tromsø enda tryggere for barn som går eller sykler til skolen. Som grunnlag for det arbeidet fikk Sweco i 2019 i oppdrag å utarbeide rapporter for samtlige skoler i kommunen. Basert på disse rapportene ble det i perioden 2022–2025 besluttet å investere 190 millioner kroner i tiltak for tryggere skoleveier i Tromsø. Til nå er det gjort tiltak i en rekke skolekretser som har fått

⁹ Tromsø kommunes Klima-, miljø- og energiplan

¹⁰ Tromsø kommunes eiendomsstrategi, vedtatt i kommunestyret 20.12.2023, sak 159/23

forbedrede skoleveier. Totalbeløpet for trygge skoleveger i regi av Tenk Tromsø er 315 millioner 2021-kroner.¹¹

Generelt gjennomføres følgende tiltak;

- **Bredere fortau:** Forbedring av eksisterende fortau for å gi bedre plass til fotgjengere og syklister, som for eksempel utvidelse av 150 meter fortau ved Gyllenborg og Kongsbakken skolekrets.
- **Oppgradert belysning:** Forsterket belysning rundt skoleområder og langs skoleveier for å øke synlighet og trygghet, spesielt i mørketiden.
- **Etablering av gang- og sykkelveier:** Bygging av nye gang- og sykkelveier, som 250 meter ny gang- og sykkelvei fra Mortensnes skole til Gnistvegen og Maskinistvegen.
- **Forbedrede krysningspunkter:** Etablering av sikre overganger med intensivbelysning og taktill merking for å lette kryssing av trafikkerte veier.
- **Trafikkregulerende tiltak:** Innføring av fartsreducerende tiltak som fartshumper og opphøyde gangfelt for å redusere kjørehastigheten i skoleområder.
- **Oppgradering av busstopp:** Forbedring av bussholdeplasser nær skoler for å sikre trygg av- og påstigning.
- **Etablering av "kiss and ride"-soner:** Opprettelse av av- og påstigningssoner for foreldre som kjører barna til skolen, for å redusere trafikkbelastning og øke sikkerheten rundt skolene.

Disse tiltakene bidrar ikke bare til økt sikkerhet for skolebarn, men også til bedre folkehelse og redusert biltrafikk, noe som er en vann-vann-situasjon for samfunnet.

Generelt er altså de trafikale forholdene i og rundt våre barnehager og skoler trygge og det samme gjelder reiseveiene til og fra enhetene. Det finnes dog noen unntak og de gjelder da særlig ras og skredutsatte strekninger. Dette blir også tatt hensyn til i forslaget til ny struktur.

11 Organisering av arbeidet

11.1 Styringsgruppe og prosjektgruppe

Kommunedirektørens ledergruppe har vært styringsgruppe for prosjektet. Avdelingsdirektør for avdeling for oppvekst, utdanning og kultur har vært prosjekteier. Prosjektgruppa har bestått av hovedtillitsvalgte fra flere forbund, kommunens hovedverneombud, barnehagefaglig og skolefaglig rådgivere, juridisk-, økonomisk-, kommunikasjons- og teknisk kompetanse. Flere av medlemmene kommer fra mindre steder og skolefaglig rådgiver bor i Tromsøs distrikt. I tillegg til prosjektgruppa har det vært etablert tekniske og økonomiske arbeidsgrupper. Seksjonsledere for skoler og barnehager i avdeling for oppvekst, utdanning og kultur har deltatt på jevnlig orienteringsmøter og der og ellers gitt innspill til arbeidet. Prosjektleder sammen med barnehagefaglig og skolefaglig rådgivere har ledet arbeidet.

¹¹ Byvekstavtale Tromsø, 30.10.2023

11.2 Medvirkning og involvering

Sikring av reell medvirkning har vært viktig i arbeidet og avgjørende for å sikre at tjenestene utvikles i tråd med brukernes behov, sikre kvalitet og legitimitet i de endelige beslutningene, at tiltakene får bred aksept og forankring i lokalsamfunnet og dermed styrke eierskapet til de foreslåtte tiltakene.

Følgende har vært gjort for å sikre at informasjon om arbeidet kommer ut og sikre medvirkning;

- Gjennomført interessentanalyse
- Gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse
- Avholdt folkemøter
- Hatt en aktiv rolle mot media
- Avholdt individuelle møter med ulike interessenter
 - Foreldre og foresatte
 - Barn og ungdom
 - Ansatte
 - Foreldrerepresentanter CRPD, Convention on the Rights of Persons with Disabilities,
 - Samiske interesser
- Etablert egen nettside, e-post adresse
- Sendt ut månedsbrev til rektorer, barnehageledere, elevråd og foresatte

11.2.1 Mottatte innspill før høringsrunden

Hovedtrekkene fra de innspillene vi har mottatt er følgende;

Skolestruktur og klassestørrelse

Det er bekymringer rundt konsekvensene av større skoler og klasser, inkludert risiko for mobbing, lavere trivsel og økt skolevegring.

Mange etterspør mer forskning som underbygger fordelene med store skoler og klasser.

Rekruttering og arbeidsforhold

Distriktene opplever utfordringer med å rekruttere kvalifiserte lærere.

Større skoler kan forverre arbeidsmiljøet, øke turnover og skape utfordringer med å holde på ansatte.

Skoleskyss og reisevei

Lengre reisevei skaper bekymringer, spesielt i distriktene.

Flere påpeker økte kostnader og redusert tid til fritidsaktiviteter som konsekvenser av lange skoleveier.

Medvirkning

Det er et sterkt ønske om elev- og ansattmedvirkning i planprosessen.

Bekymring for at barnas perspektiver, spesielt fra yngre barn, ikke blir tilstrekkelig hørt.

Små barnehager og skoler

Frykt for at små barnehager og skoler blir erstattet av store enheter og at dette kan gå utover trygghet og trivsel.

Små enheter fremheves som avgjørende for å sikre nærhet, tidlig innsats og tilpasset oppfølging.

Distriktene og lokalsamfunn

Små distriktsskoler og barnehager er viktige for å opprettholde levende lokalsamfunn og motvirke fraflytting.

Det foreslås å bruke eksisterende bygg og utvikle oppvekstsentre som en løsning for distriktene.

Forskning og erfaringsgrunnlag

Det etterspørres mer lokal og nasjonal forskning som kan underbygge strukturendringer.

Frykt for at ny struktur ikke tar tilstrekkelig hensyn til viktige sosiale og samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Trivsel og psykisk helse

Flere peker på behovet for økt fokus på trivsel og psykisk helse, samt viktigheten av relasjoner mellom barn og voksne.

Bevaring av nærskoler og barnehager

Skoler og barnehager er viktige samlingspunkter i nærmiljøet.

Nedleggelse fører til svekket lokalsamfunn og dårligere trivsel.

Risiko for økt biltrafikk hvis barnehager og skoler sentraliseres.

Reisevei og skoleskyss

Lange og farlige reiseveier på vinterstid, spesielt i områder med snøras.

Maks anbefalt reisevei (45 min for barneskoler) overskrides mange steder.

Økt skoleskyss beslaglegger barnas fritid og kan påvirke deltakelse i fritidsaktiviteter.

Krav om beredskapshjem ved uforutsette veistenginger.

Barnehager og bemanning

Mangel på nok ansatte gjør at barnehagepersonalet må prioritere mellom grunnleggende oppgaver.

Store enheter kan føre til økt stress for både barn og ansatte.

Små barnehager opplever stabilt personale og høy trivsel.

Økt pedagognorm kan føre til mindre tid med barna, da mer tid går til planlegging.

Kvalitet i skolen

Forskning viser at små skoler gir trygghet og bedre læringsmiljø.

Aldersblanding i små skoler kan være positivt for elevenes læring.

Distriktsskoler har stabilt personale og gode søkerlister.

Store skoler kan føre til mindre tilhørighet og økt mobbing.

Inkludering og spesialundervisning

Behov for å vurdere hvordan barn med spesielle behov påvirkes av strukturendringer.

Bekymring for at omstrukturering kan svekke inkludering og spesialtilpassede tilbud.

Forslag om å samlokalisere spesialenheter for bedre ressursutnyttelse og kompetansedeling.

Økonomiske og samfunnsmessige hensyn

Distriktsskoler og barnehager er viktige for å opprettholde bosetting i distriktene. Fokuset bør være på samfunnsøkonomi fremfor kortsiktige besparelser. Sentralisering kan gjøre det mindre attraktivt for barnefamilier å bosette seg utenfor sentrum.

Behov for forskning og faglige vurderinger

Innspill om at prosjektgruppen bør inkludere ekspertise innen psykisk helse og barns utvikling. Bekymring for at beslutninger tas uten tilstrekkelig forskningsbasert grunnlag. Ønske om mer involvering av lokale fagpersoner og interesseorganisasjoner.

11.2.2 Involvering av barn og unge

Involvering av barn og unge i arbeidet med ny barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune.

Juridiske rammer for involvering av barn og unge

Grunnloven, barnekonvensjonen, opplæringsloven og barnehageloven legger overordnede føringer for beslutninger som berører barn og unge, se punkt 4.2 ovenfor.

I FNs generelle kommentar nr. 12 (2009) om barnets rett til å bli hørt er tiltak for å gjennomføre barnets rett beskrevet:

«En gjennomføring av artikkel 12 nr. 1 og 2 krever et opplegg som består av fem punkter, for å realisere barnets rett til å bli hørt på en effektiv måte hver gang det er snakk om en sak som berører et barn, eller et barn blir bedt om å gi uttrykk for sine synspunkter i en formell saksbehandlingsprosess eller i andre sammenhenger. Dette opplegget skal gjennomføres på en måte som er hensiktsmessig i hvert enkelt tilfelle.

a) Forberedelser

De som er ansvarlige for å høre barnet, skal sørge for at barnet blir informert om sin rett til å gi uttrykk for sin mening i alle forhold som vedrører han/henne, og særlig i enhver rettslig eller administrativ beslutningsprosess, og at barnet blir orientert om hvilken betydning det vil ha for utfallet av saken at han eller hun legger fram sine synspunkter. Barnet skal videre informeres om at han/hun kan velge om han/hun vil formidle sine synspunkter direkte eller gjennom en representant. Han eller hun må gjøres oppmerksom på de mulige konsekvensene av sitt valg. Beslutningstakeren skal forberede barnet på tilfredsstillende vis før høringen, og forklare hvordan, når og hvor høringen vil bli gjennomført, og hvem som kommer til å delta, og beslutningstakeren skal ta hensyn til barnets synspunkter i den forbindelse.

b) Høringen

Omgivelsene må være positive og oppmuntrende når et barn skal utøve retten til å legge fram sine synspunkter, slik at han/hun kan føle seg sikker på at den voksne som er ansvarlig for høringen, er villig til å lytte og seriøst ta i betraktning det han/hun har bestemt seg for å formidle. Personen som skal høre på barnets synspunkter kan være en voksen som selv er involvert i de forhold som angår barnet (f.eks. en lærer, en sosialarbeider eller en omsorgsperson)(...). Erfaringen viser at høringen bør legges opp som en samtale, heller enn som en ensidig utspørring. (...)

c) Vurdering av barnets kapasitet

Barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt dersom en analyse viser at barnet er i stand til å danne seg egne synspunkter. Dersom barnet er i stand til å danne seg egne synspunkter på en fornuftig og selvstendig måte, skal beslutningstakeren vurdere barnets synspunkter som en viktig faktor når han eller hun skal fatte en avgjørelse i saken. (...)

d) Informasjon om hvilken vekt man har tillagt barnets synspunkter

Siden barnet har rett til å kreve at hans eller hennes synspunkter blir tillagt behørig vekt, skal beslutningstakeren orientere barnet om utfallet av prosessen, og forklare hvordan hans/hennes synspunkter er blitt tatt hensyn til. Tilbakemeldingen er en garanti for at barnets synspunkter ikke bare blir hørt som en formalitet, men også tatt alvorlig.

Informasjonen kan gi barnet grunnlag for å insistere, samtykke eller legge fram et nytt forslag, eller den kan motivere barnet til å fremme en anke eller en klage, dersom det dreier seg om en rettslig eller administrativ prosedyre.»

I NOU 2019:23 punkt 4.4 deler Opplæringsutvalget sin fremgangsmåte og erfaringer med involvering av barn og unge ved utredningen av ny opplæringslov. Selv om utredningen gjaldt ny opplæringslov, og denne saken gjelder skolestruktur er opplæringsutvalgets fremgangsmåte en inspirasjon til hvordan barn og unge kan involveres når beslutninger som berører barn skal tas. Opplæringsutvalget tok utgangspunkt i følgende sjekkliste fra Barneombudet;

- Når skal vi høre barn?
- Hvilke barn skal høres?
- Hvordan skal barn høres?
- Hvem skal snakke med barna?
- Hvilken vekt skal vi legge på barnets mening?

Prosjektledelsen har sett hen til tilgjengelige rettskilder, hva andre kommuner har gjort (deriblant Drammen kommune) ved utredning av barnehage- og skolestruktur og kurs om barns rett til medvirkning på systemnivå for å komme frem til hvordan barn og unge skal involveres i arbeidet. I dette har også prosjektgruppen sett hen til hva som er praktisk mulig å gjennomføre med hensyn til tid og ressurser. På denne bakgrunn har vi kommet frem til overordnede mål og prinsipper for involvering av barn og unge i arbeidet:

Når skal vi høre barn?

Barn og unge skal høres når vi hører voksne. Det ble besluttet å ha folkemøter om saken før konkrete forslag ble utformet og saken ble lagt ut på høring. Av den grunn, samt at det er ønskelig å høre barnas stemme så tidlig som mulig i prosessen, ble det besluttet å høre barn og unge høsten 2024. Formålet med denne høringen er å få kunnskap fra barna om hva som er viktig for dem ved utforming av ny struktur, derunder hva som fungerer bra med nåværende tilbud og innspill på hva som bør endres.

Voksne vil få anledning til å komme med innspill på konkrete forslag når saken legges ut på høring. Det vil i den forbindelse også gjennomføres nye folkemøter. Barn og Unge i Tromsø kommune vil også høres på nytt. I den høringen vil barn og elever som er berørt av forslagene høres.

Hvilke barn skal høres?

Siden saken både berører barn i barnehagealder og elever i Tromsøskolen er det viktig å høre barnehagebarnas stemmer og elever i barne- og ungdomsskolen. De yngste barna som høres er førskolebarna (5-6 åringer). 4 åringer som ønsker å delta har fått muligheten til dette. Førskolebarna må høres på deres premisser og språket må tilpasses. Dette gjelder også for elever på barnetrinnet,

mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Det er i første omgang tilstrebet å høre flest mulig barn, og barn/elever i alle kommunale barnehager og offentlige grunnskoler har derfor blitt invitert inn.

Etter at konkrete forslag er lagt ut på høring vil barn og unge som er berørt av forslagene inviteres inn til en ny høring, der hvor de får sagt sin mening om forslagene som er utformet.

Det skal legges til rette for at alle barn får delta og gi innspill, uavhengig av språklig, kulturell, bakgrunn eller funksjonsnedsettelse.

Hvordan skal barn høres?

Formelle kanaler slik som elevråd og ungdomsrådet er og vil bli benyttet for å gjennomføre høringen. På småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomstrinnet er en kombinasjon av informasjon fra elevråd, standardiserte spørsmål og gruppearbeid/samtale i klassen benyttet. I barnehagen er samtale under samlingsstund benyttet. Svar på spørsmålene er sendt inn via forms. Nærmere om hvordan barna er hørt i praksis er beskrevet nedenfor.

Hva ønsker vi at barn sier noe om?

Det utarbeides en barnevennlig versjon av mandatet for å gjøre det enklere for barn å forstå hva saken handler om og hvorfor det er viktig at barn og unge gir innspill. Medvirkningen blir først reell dersom barn og unge har fått opplæring i hva medvirkning innebærer, hvorfor det er viktig og hvordan de kan medvirke. Barn og unge må av den grunn få tilpasset informasjon om dette og saken, på et språk som er tilpasset aktuell aldersgruppe.

I første runde er det ønskelig at barn og unge sier noe om hva som er viktig for dem ved utforming av ny struktur. For eksempel hva som er fint med barnehagen, hva barna selv ville bestemt hvis de var «sjef» for barnehagen, hva som er spennende med barnehagen, hva som kunne vært annerledes i barnehagen, hva elevene liker best med skolen, hva som skal til for at elevene er trygge på skolen, hvordan elevene kommer seg til skolen, om elevene foretrekker å gå på en «liten» eller en «stor skole», hva elevene skulle ønske var annerledes på skolen og om det er noe annet barna selv vil si om skolestruktur.

Etter at konkrete forslag er utformet er det ønskelig at barn og unge sier noe om; Hva som er deres tanker om det konkrete forslaget som er fremmet, hva barna mener om å eventuelt bytte skole og hva som er viktig for dem at blir hensyntatt.

Hvem skal snakke med barna?

I de kommunale barnehagene gjennomføres høringen ved at ansatte som kjenner barna godt snakker med barna i samlingsstunden. Dette for å skape trygge og gode rammer rundt prosessen.

I grunnskolen gjennomføres høringen ved at elevrådslærer samler elevrådet, som gjennomgår standardiserte spørsmål med elevrådet. Læreren forklarer kort i klassen hva skolestruktur betyr, og hva saken innebærer. Deretter får klassen anledning til å diskutere spørsmålene og valgte elever eller representanter fra elevrådene noterer klassens innspill. Elevrådene sammenfatter deretter alle innspill og oversender dette til prosjekt gruppen. Skolene har likevel fått et handlingsrom til å tilpasse høringen slik at den er praktisk gjennomførbart for den enkelte skole.

Hvilken vekt skal vi legge på barnas mening?

Barnas innspill skal tas på alvor og vurderes på linje med innspill fra voksne. Det er viktig å synliggjøre hvordan barnas perspektiver påvirker sluttproduktet.

Praktisk gjennomføring

Møte med Ungdomsrådet

Prosjektledelsen hadde møte med ungdomsrådet 24.09.2024 der hvor saken ble presentert og ungdomsrådet fikk anledning til å gi innspill på hvordan vi på best mulig måte kan involvere barn og unge i prosjektet. Ungdomsrådet viste til at prosjektgruppen ikke bare kan se hen til forskning - vi må vite noe om hva som faktisk er viktig for barn og unge i Tromsø kommune.

Det ble fra Ungdomsrådets side foreslått å samle representanter fra alle elevrådene i kommunestyresalen der hvor saken kunne presenteres og at elevene deretter kunne ha en workshop, samt gi innspill. Elevorganisasjonen ønsket å bidra inn ved gjennomføring av en slik samling. Dessverre lot dette seg ikke gjøre i høst, blant annet på grunn av den økonomiske situasjonen Tromsø kommune befant seg i og innførte tiltak.

Prosjektgruppen vil se på muligheten til å få dette til i forbindelse med vårens høring.

Møte med Forebyggende Helsetjenester

Prosjektgruppen inviterte inn forebyggende helsetjenester til prosjektgruppemøte 08.11.2024. Forebyggende helsetjenester presenterte hvordan de jobber ut mot skoler (skolehelsetjenesten). De ga innspill til det videre arbeidet med hvordan vi kan legge til rette for barn med psykiske og fysiske utfordringer. I dette må prosjektgruppen ta hensyn til barns behov for konkret informasjon, forutsigbarhet, trygge rammer, trygge voksne og gode relasjoner, muligheten til å medvirke og til å forstå, samt venner.

Møte med Norsk forbund for utviklingshemmede.

Prosjektgruppen inviterte inn Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) til prosjektgruppemøte 08.11.2024. NFU stilte med 5 engasjerte representanter, med sterke personlige erfaringer og viktige innspill til det videre arbeidet. NFU fikk 45 minutter av møtet og hadde særlig fokus på FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). NFU har gitt innspill på følgende;

- På hvilke måter kan ny barnehage- og skolestruktur ivareta barn med funksjonsnedsettelse på en god måte? :
 - o Bedre ressurser og mer kunnskap – sammenslåing kan gi lettere tilgang til spesialpedagoger og terapeuter
 - o Bruke anledningen til å innarbeide CRPD og jobbe for økt inkludering.
 - o Tilrettelegge bygninger for inkluderende undervisning: Opprette mindre klasserom og avkoblings-/pauserom tilpasset individuell opplæring. Disse rommene bør ligge i nærheten av ordinære klasserom og oppholdsrom. Slike avkoblings/pauserom må ikke plasseres i egne fløyer eller bygninger.
 - o Økonomisk effektivisering – Sparte midler kan brukes på bedre støtte for elever med funksjonsnedsettelse
- Fallgruver og bekymringer rundt barn med funksjonsnedsettelse når det jobbes med ny barnehage- og skolestruktur:
 - o Økt segregering og mindre inkludering – Risiko for at barn med funksjonsnedsettelse blir segregert i egne skoler, klasser eller bort i egne fløyer
 - o Uforutsigbare lærerressurser – Hyppige omrokking av personalet forstyrrer stabiliteten, noe som er viktig for barn som trenger trygg voksenkontakt. Bekymring rundt at assistenten/spesialpedagog brukes som intern «vikar».

- o Økt stress og uforutsigbarhet – Større enheter kan oppleves uforutsigbare og stressende for noen barn med kognitive funksjonshemminger
- o Manglende individuell oppfølging – Større enheter kan redusere fokuset på det enkelte barns behov. De mest sårbare barna kan av den grunn forsvinne i mengden.
- Hvordan gjøre Tromsøskolen til en god og inkluderende skole for alle barn?
 - o Positiv holdning og klar forankring i CRPD
 - o Kunnskap
 - o Medvirkning

Andre innspill som ble sagt muntlig i møtet:

- Inkludering er et klart mål og den fysiske strukturen må legge til rette for å sikre at inkludering kan skje.
- Barn med spesielle behov bør møtes med en tredelt tilnærming; full deltakelse sammen med funksjonsfriske barn, individuell tilrettelegging/deltakelse i grupper med andre barn med lignende utfordringer og helt spesiell individuell tilrettelegging. Hvor mye tid barnet skal ha i hver gruppe vil i stor grad avhenge av diagnose, barnets ønske, vilje og skolens kapasitet (personal, areal og økonomi). Ny barnehage og skolestruktur bør tilrettelegges for en fysisk struktur og areal som gjør en slik tredeling mulig.
- Større enheter gir større muligheter til å ansette fagpersoner med spesialkompetanse. Det er viktig å ha slik kompetanse til stede permanent da dette gir gode synergieffekter.

Kommunale barnehager

Tilpasset informasjon, spørsmål og informasjon til ansatte som skulle gjennomføre høringen har blitt utformet av barnehagefaglig rådgiver i samråd med jurist. Dette ble deretter sendt ut til hovedtillitsvalgte og enhetslederne i barnehagene for innspill. Det ble gitt positive tilbakemeldinger på utformingen av spørsmålene, men det ble understreket at barnehagene trengte tilstrekkelig med tid til å få gjennomført dette.

Informasjon og spørsmålene ble deretter sendt ut til faglederne for gjennomføring. Fristen for gjennomføring ble i utgangspunktet satt til 14 dager, med mulighet for forlengelse dersom det var behov for det. Det ble videre bedt om at SU og foresatte til barn som deltok fikk en orientering i transponder om at barna var invitert med i høring, brevet og spørsmålene fra kommunen.

Følgende ble sendt ut:

«Hei. Jeg heter Kari og er sjef for mange barnehager i Tromsø. Det er jeg som er med på å bestemme hvor mange barnehager vi skal ha i Tromsø og hvor de skal være. Men det er mange år siden jeg selv var barn, så derfor lurer jeg på hvordan det er for dere å gå i barnehage nå i 2024? Jeg lurer også på hva dere synes er viktig å huske på når man er sjef for barnehagene? Håper at dere som går i barnehagene kan hjelpe meg og svare på disse spørsmålene + noen spørsmål til. Svarene fra dere skal de voksne i barnehagen skrive i en e-post og sende til meg slik at jeg får noen gode råd om hvordan dere vil at barnehagen skal være.

1. Hvis dere var sjef for alle barnehagene, hva ville dere bestemt da?
2. Hva er viktig å huske på når man er sjef for barnehagen?
3. Hva er fint med barnehagen?

4. Er det noe dere skulle ønske var annerledes i barnehagen?

5. Er det noe annet dere har lyst å si om barnehagen?

Tusen takk for at dere hjalp meg å svare på viktige spørsmål!

Til ansatte som skal stå for gjennomføring:

Dere velger selv hvor stor gruppe dere skal ha med på dette, men helst hele førskolegruppa. Om dere ønsker å gjennomføre det pr. base/avdeling eller hele førskoleklubben sammen, styrer dere. Dere avgjør også om dere tar med 4-åringer som ønsker å delta. Uansett hvordan dere gjør det, er det ønskelig at dere samler innspillene fra barna i en besvarelse fra barnehagen. Dette fordi denne sendes ut til alle de kommunale barnehagene. Anbefaler at det er minimum to ansatte i gjennomføringen, slik at en kan ha samtale med barna og en ta notater. Tromsø kommune ber om at dere leverer svarene i forms. Dere kommer til forms-en ved å skanne vedlagt QR-kode, eller følge lenken for å sende inn svar. Det er ønskelig at dere ikke tolker eller omskriver svarene fra barna før dere leverer de, men tar de med akkurat slik som barna fremmer dem

Til leder av barnehagen:

Tromsø kommune ber om at Su og foresatte til barn som deltar får en orientering i transponder om denne henvendelsen med spørsmål fra kommunen. Send dem gjerne kopi av brevet fra Kari. Dette er et ledd i arbeidet med ny barnehage- og skolestruktur for å få frem barnestemmen til noen av våre minste innbyggere og å ivareta barnas rett til medvirkning.»

Det var totalt 21 av 34 kommunale barnehager som sendte inn svar på spørsmålene via forms.

Innspill fra barnehagebarna er nærmere beskrevet under.

Offentlige grunnskoler

Det ble utformet et rundskriv 14/2024 Reell elevmedvirkning i Tromsøskolen i områdene skolestruktur, skoleregler og skoledemokrati. Rundskrivet ble sendt ut til alle skolene 31.10.2024, og inneholdt informasjon om medvirkning og medvirkningsprosessen. Rundskrivet er vedlagt.

Det ble utformet et brev fra avdelingsdirektør til alle elever i Tromsøskolen. Brevet ble sendt ut til skolene, slik at brevet kunne leses opp for elevene. Brevet inneholder informasjon om elevenes rett til å bli hørt og hvordan de kan være med å bestemme. Brevet er vedlagt.

Videre ble det utformet et informasjonsskriv om skolestruktur som ble sendt ut til alle skolene for å informere om saken, slik at denne informasjonen kunne bli videreformidlet til elevene.

Onsdag 30.10.2024 ble det gjennomført et møte med Elevorganisasjonen i Troms. Formålet med møtet var å få innspill om hvilken beskrivelse og spørsmål som kan gis til elevene om blant annet skolestruktur. Beskrivelse og spørsmål ble sendt til ungdomsrådet 31.10.2024, slik at de fikk anledning til å komme med innspill.

Den 13.11.2024 ble det arrangert møte med elevrådslærerne. Enkelte fagledere og rektorer deltok også på møtet. På møtet ble det informert om saken, medvirkningsprosessen, tidsplan, reell elevmedvirkning og hva som ligger i dette, hvordan skolene kan jobbe praktisk med elevmedvirkning og hvordan skoleeier behandler elevenes forslag. Det ble også gitt anledning til å komme med innspill. På bakgrunn av innspillene som ble gitt i møtet ble noen av spørsmålene omformulert hva

gjelder språk, og på grunn av knapphet på tid ute i skolene i november/desember ble det enighet om at skolefaglige rådgivere skulle utforme et forslag til opplegg for å forenkle prosessen.

Følgende forslag til gjennomføring ble utformet for barnetrinnet:

«**Mål:**

Elevene skal forstå hva som menes med skolestruktur, skoleregler og skoledemokrati.

Elevene skal få mulighet til å medvirke gjennom innspill som skal videreformidles til skoleeier.

Litt om bakgrunnen for at vi stiller de spørsmålene vi stiller:

Det vi ønsker i denne runden med medvirkning er å få kunnskap om hva elevene mener er viktig når en ny skolestruktur skal utformes. Vi må vite noe om hva som er situasjonen for elevene i Tromsø kommune, hva elevene er fornøyde med, hva som kunne vært annerledes og om det er noe elevene mener kan endres for å gjøre skolene enda bedre. På denne måten får elevene anledning til å medvirke ved utformingen av ny struktur.

I denne runden med medvirkning ønsker vi å få innsikt i hva elevene synes er viktig for utformingen av nye skoleregler og deres syn på skoledemokrati. Vi trenger å vite hva elevene tenker om hvorfor regler er viktige, hvilke regler de synes er viktigst, hva de mener om dagens regler og om noen av dem bør endres, og hva som kan hjelpe dem til å følge reglene. Vi må også vite noe om elevene føler at deres stemme blir hørt på skolen, og deres tanker rundt skoledemokrati. På denne måten får elevene anledning til å medvirke ved utformingen av skoleregler og skoledemokrati.

Under er et forslag til gjennomføring, dere velger selv hvem som involveres og hvordan dette gjøres.

1. **Elevrådslærer samler elevrådet**, og går gjennom begrepene og spørsmålene. Dette gjøres for å sette elevrådet i stand til å motta innspillene fra klassene/gruppene.
2. **Introduksjon av temaet.** Læreren forklarer kort i klassen hva de tre begrepene betyr og hvorfor de er relevante. (...)
 - **Skolestruktur** – uke 46/47 (...)
3. **Spørsmål til diskusjon i klasse eller mindre gruppe.**
Spørsmål til skolestruktur – uke 46/47:
 1. Hva liker du best med skolen din?
 2. Hva skal til for at du er trygg på skolen?
 3. Hvordan kommer du deg til skolen?
 4. I Tromsø har vi noen store skoler og noen små skoler. Vil du gå på en stor eller liten skole?
 5. Hvis du var leder for alle skolene i Tromsø, hva ville du ha bestemt da?
 6. Er det noe du skulle ønske var annerledes på skolen din?
 7. Er det noe annet du vil si om skolestruktur?
4. **Skrive ned innspill:** For de yngste elevene kan det være lurt at det er læreren som noterer innspillene. Valgte elever noterer kort klassens/gruppens innspill. Dette leveres elevrådet.

5. Elevrådet sammenfatter alle innspill

Elevrådslærer sender innspillene til skoleeier via forms. Send gjerne inn så fort elevrådet er ferdig med et område.

Det blir en forms per område, der spørsmålene til hvert område besvares og sendes til oss.»

Samme opplegg ble sendt ut til ungdomsskolene, men spørsmålene ble formulert noe annerledes for å tilpasse disse til ungdomsskoleelever. Spørsmålene stilt til ungdomsskoleelever var som følger:

1. «Hva er en god skoledag for deg?
2. Hvordan kan vi gjøre skolen mer spennende og tryggere?
3. Hvordan kommer du deg til skolen?
4. Hvis du kunne velge, ville du foretrukket en større skole med mange elever, eller en mindre skole med færre elever?
5. Hva ville du sagt til de som tar avgjørelser om skolestrukturen?
6. Er det noe som bekymrer deg med tanke på mulige endringer på skolen din?
7. Er det noe annet du vil kommentere eller legge til om skolestruktur?

Introduksjon av temaet som ble sendt ut til lærerne og forslag til gjennomføring er vedlagt.

Vi mottok innspill fra elevrådene ved 22 barneskoler og over 50 svar fra ungdomstrinnet via elevråd og trinnene i Tromsø kommune. Under vil innspillene fra barnehagebarn og elever i Tromsøskolen bli gjennomgått

11.2.3 Barnets beste vurdering

Kommunedirektøren anerkjenner at forslag om skolesammenslåing har direkte konsekvenser for barn. Dette gjelder både for barna som går på skolen som foreslås sammenslått, og barn som får nye elever på skolen og i klassen sin som følge av dette. Det gjelder også barn som skal begynne på en av de berørte skolene. Likeledes vil det være for barn i barnehage. Både de som må bytte barnehage og de som får flere barn til sin barnehage er å anse som berørte parter.

På vegne av kommunedirektøren er det gjennomført en vurdering av barns beste i tråd med barneombudets anbefalinger. Vurderingen følger barneombudets mal. Ifølge Barneombudet skal en vurdering av barns beste bestå av tre steg:

- Vite – innhente relevant kunnskap
- Vurdere – analysere konsekvenser
- Vekte – avveie hensyn og ta en beslutning

Alle disse trinnene skal dokumenteres. Dette dokumentet utgjør Tromsø kommunes vurdering av barns rettigheter, barns beste og barns behov i forbindelse med kommunedirektørens forslag om tiltak for skoler og barnehager.

I vurderingen av hva som er til barnets beste skal det foretas en barnerettighetsvurdering. Barnerettighetsvurderingen handler om å se saken fra barnas perspektiv og vurdere hvordan offentlige beslutninger påvirker dem. I barnerettighetsvurderingen legges det til grunn at barns rett til utdanning, slik det er formulert i FNs barnekonvensjon, ivaretas av Tromsøskolen og Tromsø barnehagene i dag. Ny struktur vil også sikre denne rettigheten.

En vurdering av hva som vil være til barn og unges beste i Tromsø kommune er kompleks, da det som er best for ett barn, ikke nødvendigvis er det beste for et annet. Det er derfor nødvendig å både identifisere relevante generelle hensyn knyttet til barns beste og vurdere hvordan endringer i strukturen kan påvirke spesielt sårbare barn og elever.

FNs barnekonvensjon vektlegger også barns rett til å uttale seg og bli hørt i saker som angår dem. Tromsø kommune har lagt til rette for dette gjennom å involvere barn i barnehage og elever i skolene. Barn og unge har fått alderstilpassede spørsmål og muligheten til å uttale seg om barnehage- og skolestrukturen. Barn og unge har fått satt ord på hva som er viktig for dem og hva som kan bidra til at de har det godt i barnehagen og på skolen. Det er viktig at alle barn får muligheten til å medvirke og uttrykke sine meninger både om sin egen situasjon og om forhold som påvirker andre barn. Dette har vært et sentralt tema i gjennomførte medvirkningsprosesser med barna og elevene, og vil også være sentralt da berørte barn og unge skal høres på nytt etter at saken er lagt ut på høring.

Kunnskapsinnhenting - Innspill fra barn og unge i Tromsø kommune

Under følger innspill fra barn og unge på de spørsmålene som ble stilt. Kategoriseringen inntatt under er generert ved hjelp av KI.

Innspill fra barnehagebarn

Barnehagen spiller en sentral rolle i barns hverdag, og gjennom svarene fra barna har Tromsø kommune fått viktige innblikk i deres opplevelser og perspektiver. Barnas svar på spørsmålene belyser hva barna opplever som viktig i deres hverdag, både når det kommer til trivsel og utvikling. Videre gir innspillene oss som kommune, verdifull informasjon om hvordan vi kan tilrettelegge en best mulig hverdag for dem.

Når barna forteller hva de liker best med barnehagen, er det tydelig at lek står sentralt. Leken beskrives som gøy, en kilde til vennskap, kreativitet og læring. Det at barna verdsetter tid til fri lek med venner viser hvor viktig det sosiale fellesskapet i barnehagen er for dem. Barna nevner også aktiviteter, som å tegne, leke i sandkassen, og delta i organiserte opplegg. Dette tyder på et behov for variasjon og tilrettelegging for både spontane og mer planlagte aktiviteter. Når barna har positive opplevelser med aktiviteter, styrkes både deres tilhørighet og mestringfølelse. Barna forteller om hvor fint det er å leke, danse, og ha det gøy sammen med vennene sine. Mange liker godt å være ute, der de bygger snøslott, leker med vann, sykler og lager figurer av sand. Klatreslottet i barnehagen er spesielt populært, og flere nevner hvor gøy det er å huske, klatre og utforske uteområdet. Det er også mange som setter pris på aktiviteter innendørs, som å tegne, bygge med Lego, og leke med ballonger.

Barna er opptatt av vennskap og hvordan man oppfører seg mot hverandre. De sier at det er viktig å være snill, ikke slå eller rope, og å hjelpe hverandre med å få en fin dag. Flere nevner at de voksne er flinke til å passe på og være snille, noe som gjør at de føler seg trygge. De har også et ønske om at alle skal leke sammen og være inkluderende.

Mat og måltider er også en viktig del av hverdagen. Barna liker at de spiser frukt, lunsj og noen ganger får is. Noen synes det hadde vært fint å kunne ha med godteri og potetgull i barnehagen. Barna har også flere kreative forslag, som å kjøpe inn radiostyrte biler, store klatrestativ, dukker med regnbuehår, og enda flere leker.

Flere barn trekker frem hvor fint det er å dra på turer, enten det er til Charlottenlund, brannstasjon, eller på fisketur. Noen drømmer også om å besøke en prinsesse eller kjøre båt. Det er tydelig at barna liker variasjonen i hverdagen og setter pris på både lek og læring.

I svarene på hva de skulle ønske var annerledes, peker barna på situasjoner eller aktiviteter som kan være frustrerende, kjedelige eller krevende. Selv om dette kan for noen, være små irritasjonsmomenter, gir det oss innsikt i hva som kan utfordre barnas trivsel. Dette viser at det er viktig å legge til rette for en balansert og variert hverdag, der det finnes rom for både frihet og struktur, og der barns behov og ønsker blir tatt hensyn til.

Mange av barna uttrykker hvor godt de trives i barnehagen og hvor viktige vennene og de voksne er for dem. De setter pris på å bli sett og lyttet til, og noen kommer med forslag til forbedringer eller nye aktiviteter de ønsker seg. Disse svarene vitner om et sterkt behov for tilhørighet og trygghet, samtidig som barna har et naturlig ønske om å bli hørt og involvert i sin egen hverdag.

Samlet sett gir barnas svar et helhetlig bilde av hva som er viktig for dem:

- **Sosiale relasjoner:** Barnas vennskap og samspill med andre er en grunnleggende kilde til glede og trygghet.
- **Variasjon i aktiviteter:** De setter pris på en kombinasjon av fri lek og strukturerte aktiviteter som gir rom for utforskning og læring.
- **Trygge rammer:** Selv om regler kan oppleves som begrensende, ser barna verdien i å ha faste rammer som skaper trygghet.
- **Involvering:** Barn ønsker å bli hørt og å få være med på å forme sin egen barnehagehverdag.

Disse innspillene gir kommunen en tydelig pekepinn på hva som bør vektlegges i barnehagen. En barnehagestruktur som tar hensyn til disse behovene, er ikke bare en kilde til trivsel, men også til utvikling og mestring. Når vi lytter til barna og tar deres ønsker og perspektiver på alvor, bidrar vi til å styrke både deres selvtillit og deres følelse av å være aktive deltakere i sitt eget miljø.

Innspill fra barnetrinnet

Elevene i barneskolen er engasjert i sin skolehverdag og har flere tanker og meninger om hva de er fornøyde med – og hva som kan forbedres.

Elevene trekker fram skolens fasiliteter, som biblioteket, spesialrom (kunst- og håndverk, skolekjøkken, sløyd), uteområder med fotballbaner og klatrestativer som noen av de beste tingene ved skolen. I tillegg nevner de også at det er positivt at skolen har en beliggenhet nær naturen.

Gode lærere, trygge voksne og et godt klassemiljø, med få eller ingen mobbing, fremheves som svært positivt. Elevene verdsetter også arrangementer og aktiviteter som fadderordning, sjakkturneringer, og uteskole i lavvo eller fjæra. De påpeker at slike sosiale treffpunkter og ordninger bidrar til sosialt fellesskap, og er med å skape trivsel.

Det er mange elever som liker at skolen er liten fordi elevene da har mulighet til å bli kjent med alle elever, og de voksne. Andre igjen ønsker seg flere elever for å få ha flere å leke og være sammen med.

Elevene opplever seg ivaretatt og trygge på skolen når voksne er til stede i friminuttene, griper inn i konflikter og tar elevene på alvor.

Gode relasjoner mellom lærere og elever og et godt klassemiljø, er også med på å gjøre elevene trygge på skolen. Elevene setter pris på skolens helsesykepleier som de opplever som tilgjengelig og støttende for dem.

Elevene peker samtidig på behovet for flere voksne i friminuttene, bedre håndtering av mobbing, og tydeligere regler. De trekker frem praktiske forhold som trygg skolevei, godt ventilasjonsanlegg og sikkerhetstiltak som brannalarmer som viktige for å opprettholde tryggheten.

Når elevene blir spurt om hva de tenker om skolestørrelse, er det en tydelig overvekt av elever som foretrekker små skoler. De begrunner dette med bedre læringsmiljø, trygghet, mindre mobbing, og muligheten til å bli kjent med alle på skolen.

Elevene mener også at små skoler gir bedre arbeidsro og muligheten for tett oppfølging fra lærerne. På den andre siden er det noen som foretrekker store skoler, fordi de gir flere muligheter for å få venner, et større nettverk og mer variasjon i aktiviteter. En del elever peker på at en mellomstor skole, med rundt 200-300 elever, kan være en god skolestørrelse.

Flere elever har klare tanker om hva de ville gjort dersom de fikk være leder for alle skolene i Tromsø. De ønsker å bevare og oppgradere eksisterende skoler, både med tanke på inne- og uteområder. Mange foreslår flere lærere, moderne undervisningsutstyr, og oppgradering av rom i skolen, slik som garderober og toaletter.

Elevene ønsker også mer fokus på tiltak som kan skape trivsel, for eksempel gratis skolemat, flere sosiale aktiviteter, og leksefri skole. Elevene trekker også frem behovet for mer praktisk læring og større fleksibilitet i undervisningen som utetimer, praktiske fag og morsomme lekser. Større lekeområder, bedre fotballbaner, rene garderober og toaletter er blant sakene de vil ha endret på skolen sin. Mange ønsker også kortere skoledager, senere skolestart, og flere pauser. De etterlyser også mer tid til fri lek, flere tiltak for å redusere konflikter og mobbing, og skoledag med mer fokus inkludering.

Enkelte elever er også bekymret for mulige endringer i skolestrukturen. Det gjelder mulig sammenslåing til større skoler eller nedleggelse av skoler. De tenker at dette kan føre til lengre skolevei, tap av vennskap, og mindre oppfølging av lærere. Små skoler oppleves som trygge og oversiktlige, og elevene ønsker i stor grad å beholde skolen slik den er.

Generelt kan vi si at innspillene viser at barneskoleelevene ønsker en trygg, inkluderende og mer motiverende skolehverdag. De setter stor pris på skolens nåværende styrker, som trygge voksne, godt klassemiljø og gode fasiliteter, men de ser også forbedringsmuligheter. Elevene ønsker inkluderer mer praktisk og variert undervisning, bedre fysisk tilrettelegging, mindre press i skolehverdagen, og bevaring av små, trygge nærskoler. For mange elever handler trivsel og læring om ei god vekting mellom teori og praksis, mellom sosial tid og faglig fokus, og mellom stabilitet og utvikling. Elevenes stemmer gir verdifull innsikt i hvordan skolen kan bli enda bedre tilpasset deres behov og ønsker.

Innspill fra ungdomstrinnet

Elevene beskriver at en god skoledag inneholder sosialt samvær, variert undervisning og et trygt, godt og inkluderende miljø. De setter stor pris på å ha gode relasjoner med venner, lærere og andre voksne på skolen. Mange liker at de kan jobbe med både med teori og praktiske fag, som gym, kunst og håndverk, musikk og mat og helse. De liker muligheten til å delta i kreative aktiviteter blant annet juleverksted eller prosjekter i klassen. Trygge lærere, godt klassemiljø og vennskap er veldig viktig for at elevene skal trives og oppleve en god skolehverdag.

Gruppearbeid og prosjekter trekkes frem som viktige aktiviteter. Årsaken til dette er at denne måten å jobbe på styrker læring og gjør skoledagen mer spennende. Elevene setter også pris på mer fysisk aktivitet og praktisk læring, samt flere konkurranser og oppgaver som krever aktiv deltakelse.

Elevene har også uttrykt bekymringer knyttet til mulige endringer i skolestrukturen. Mange frykter at de vil miste vennskap og klassekamerater dersom skoler slås sammen eller legges ned. Flere elever peker på at en større skole kan føles overveldende med mindre oppfølging og trygghet. Lengre skolevei er en annen bekymring, da det kan føre til at elever må bruke mer tid på transport.

Økonomiske utfordringer trekkes også frem som en bekymring, da kutt i skolens budsjett kan gå utover ressurser som bøker, utstyr og aktiviteter. Enkelte elever frykter også at spesifikke tilbud, som det samiske tilbudet, kan bli dårligere. Videre er det bekymring for at viktige tilbud, som kantinedrift, klasseturer og spesifikke aktiviteter, kan forsvinne som følge av nedskjæringer.

For å forbedre skolen foreslår elevene flere konkrete tiltak. De ønsker mer praktisk læring og variasjon i undervisningen, med mindre teori og flere kreative aktiviteter. Kortere skoledager, lengre pauser og redusert press fra innleveringer og karakterer trekkes frem som viktige for å redusere stress og øke trivselen. Bedre fasiliteter, som renere toaletter, varmere i skolebygget og rimeligere eller gratis skolemat, er også på ønskelisten. Elevene ønsker flere sosiale aktiviteter, som arrangementer på tvers av trinn, og tiltak som fremmer inkludering og trygghet. Flere voksne til stede i skolegården og konkrete initiativer som vennebenker vil kunne bidra til at alle elever føler seg sett og ivaretatt.

Samlet sett viser innspillene at elevene ønsker en skole der de føler seg trygge, trives, har det gøy og lærer på en variert og spennende måte. De setter stor pris på sosialt samvær, praktisk læring og aktiviteter som bidrar til et positivt miljø.

Vurdering

Sårbarhet

Innspillene viser at mange elever opplever mulige endringer i skolehverdagen som utfordrende. Noen føler seg usikre og er bekymret for endringer i skolestrukturen. De er bekymret for tap av vennskap, lengre skolevei og mindre oppfølging av lærere. Samtidig ser andre positivt på muligheten til å få flere lærere og nye lekekamerater.

For å ivareta barnas psykiske helse på best mulig måte er det viktig at endringer som påvirker barn vurderes grundig, og at de får mulighet til å medvirke. Samtidig bør ikke prosessene trekke ut lenger enn nødvendig, da barn opplever tid annerledes enn voksne.

Når elever får endringer i skolestrukturen, kan enkelte møte spesielle utfordringer. Noen har kanskje tidligere opplevd og bytte skole av ulike årsaker som for eksempel mistrivsel, og er bekymret for hva nye endring er vil medføre. Andre er bekymret for lengre skolevei eller det å måtte tilpasse seg et

nytt miljø. For elever som allerede har utfordringer i skolehverdagen, kan en økning i antall elever og endringer i skolens struktur være vanskelig. Nye voksne, flere elever og deling av områder med flere kan oppleves som krevende, spesielt for de mest sårbare barna.

Barn kan være sårbare av ulike grunner, og i en endringsprosess kan også barn som tidligere ikke har vist tegn til sårbarhet, oppleve utfordringer. Det er vanskelig å forutse hvem som vil trenge ekstra oppfølging når skolen eller barnehagen – deres faste holdepunkt – endres. Både skolen/barnehagen og foreldrene må derfor være spesielt oppmerksomme på barn og elevenes behov i en slik situasjon. Det er viktig å lage gode rutiner både for enkeltbarn og for grupper for å sikre en trygg overgang til den nye situasjonen.

Endringer i barnehage- og skolestrukturen vil ikke påvirke den enkeltes rett til individuell tilrettelegging. Barn og elever som har behov for slik tilrettelegging, vil få sine rettigheter oppfylt også etter en endring av barnehage- og skolestrukturen.

Reisevei til barnehage og skole

Det er svært positivt for barns fysiske og psykiske helse at de har mulighet til å gå eller sykle til skolen. Å være avhengig av buss eller bli kjørt anses derfor som en ulempe. For å sikre en trygg skolehverdag er det viktig å legge til rette for en sikker skolevei og gode løsninger for skoleskyss der det er nødvendig. Noen barn bekymrer seg for at en ny skolevei kan redusere tiden de har til lek og utendørs aktiviteter.

For barn i barnehage kan lang reisevei til barnehagen oppleves som en reduksjon av familiens kvalitetstid som familie. Det vil være en positiv faktor for barnefamiliene at barnehagene har en slik beliggenhet at de kan, gå, sykle eller benytte seg av buss.

Fritidsaktiviteter

Tromsø kommune vurderer, i et barnets beste-perspektiv, at et variert fritidstilbud i nærmiljøet er viktig for å fremme inkludering og utjevne sosiale forskjeller. En lengre reisevei kan gjøre det vanskeligere for barn å delta i idrett, kulturtilbud og andre fritidsaktiviteter. Dette perspektivet er viktig å ha med seg i arbeidet.

Inneforhold ved skolen og barnehagen

Elevene er opptatt av å ha trygge og tilstedeværende lærere, et godt klassemiljø og lite mobbing er viktige faktorer for elevenes trivsel. Sosiale aktiviteter, som fadderordning og sjakkturneringer bidrar til å styrke fellesskapet og skape gode relasjoner mellom elever på tvers av trinn, er viktig for dem. Elevene ønsker bedre fasiliteter, som et varmt og godt vedlikeholdt skolebygg, bibliotek, garderober og gode toalettforhold.

Elevene etterlyser mer praktisk læring, kortere skoledager og mindre karakterpress for å skape en mer motiverende skolehverdag. De ønsker tiltak som rimeligere skolemat.

Som elevene er også barn i barnehagen opptatt av å ha venner, voksne de er trygge på og at de opplever seg ivaretatt. De er opptatt av at alle skal ha det bra, at det er tydelige regler for et trygt og godt miljø. Barna ytrer at det også bør være mulighet for varierte aktiviteter og fysisk utfoldelse også inne.

Uteområdet

Beliggenheten nær naturen er en stor fordel for barnehagene og skolene i Tromsø. Elevene setter stor pris på skolens fasiliteter som uteområder og beliggenheten nær naturen. Flere voksne i skolegården blir sett på som viktige for å skape et trygt miljø. Dersom de fikk bestemme over skolene i Tromsø, ville elevene bevare og oppgradere eksisterende skoler, både innendørs og utendørs

Uteområdene i de kommunale barnehagene i Tromsø har stor variasjon i hva barna har av muligheter for varierte aktiviteter i utetid. Noen har store og kuperte terreng med godt utvalg av lekeapparater og noen områder er mer avhengig av å oppsøke områder i nærmiljøet for at barna skal få et variert tilbud i utetiden. Barna gir selv uttrykk for behov for fysisk utfoldelse og variasjon i aktiviteter og utflukter. Et uteområde som inviterer til variert lek og utfordring vil være en klar positiv faktor for barnas barnehagehverdag.

Vekte

Prinsippet om barns beste er forankret i FNs barnekonvensjon, som understreker at alle avgjørelser som angår barn, skal ta hensyn til hva som er best for barnet. Dette gjelder også valg knyttet til barnehage- og skolestørrelse, organisering, og ressursfordelinger.

I henhold til Barnekonvensjonen artikkel 12 og 13 har barn rett til å bli hørt og tatt hensyn til, med deres synspunkter tillagt behørig vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Dette gjelder også ved utforming av en ny barnehage- og skolestruktur i Tromsø kommune.

Det framkommer at elevene er bekymret for at mulige endringer i skolestrukturen kan føre til lengre skolevei, miste vennskap og mindre oppfølging av lærer. Elevene uttrykker behov for sosiale arrangement noe som vil være med å fremme deres rett til deltakelse i kulturelle og sosiale aktiviteter.

Svarene fra barna i barnehagene gir innblikk i hva som er viktig for dem: trygghet, vennskap, lek og muligheten til å påvirke sin egen hverdag. De ønsker regler som sikrer at alle har det bra, samtidig som de drømmer om mer frihet og morsomme og varierte opplevelser. Svarene viser også hvordan barn observerer de voksnes roller og strukturer, samtidig som de har en stor evne til kreativ tenkning og fantasi.

I en utredning må det redegjøres for hvordan hensynet til barnet beste vektet i denne konkrete saken. FNs barnekomite sier at uttrykket «grunnleggende hensyn» betyr at barnets beste ikke kan vurderes på samme nivå som alle andre hensyn. Likevel erkjenner komiteen at barnets beste kan komme i konflikt med andre hensyn, og at myndigheter og beslutningstakere da må:

«analysere og veie rettighetene til alle de berørte, med tanke på at barnets rett til å få sitt beste vurdert som et grunnleggende hensyn innebærer at barnets interesser skal ha høy prioritet, og ikke bare være ett av flere hensyn».

Høyesterett har på samme måte uttalt at «barnets interesser skal danne utgangspunktet, løftes spesielt frem og stå i forgrunnen», og at hensynet til barnets beste er «viktig og tungtveiende, men ikke nødvendigvis avgjørende». Dersom andre hensyn tillegges større vekt enn barnets beste, skal dette begrunnes. Under beskrives vurderingen som er gjort rundt vekting av barnets beste i denne saken.

Store bemanningsutfordringer i barnehagesektoren gjør det sårbart å ivareta alle barnas behov for et trygt og godt barnehagemiljø. Dette er særlig utfordrende i små enheter hvor man har mindre mulighet for å bygge personalgrupper med variert erfaring og kompetanse.

Skolene erfarer at flere barn og ungdommer i dag står i krevende livs- og helseutfordringer. Samtidig blir oftere skolemiljøene utfordret. I dette perspektivet er det viktig å sikre at skolene har ressurser til nettopp å sikre et godt lag rundt elevene. Dette er særlig viktig for sårbare elever.

I barnehagen er det økning i antall barn som trenger individuell tilrettelegging. Derfor blir behovet for sikre gode fagmiljø med nok ansatte viktig slik at alle barna blir ivaretatt. Større barnehager kan tilby flere ressurser, spesialister og fasiliteter, noe som gir barna flere muligheter for lek, læring og utvikling. Mindre barnehager kan kanskje tilby mer personlig oppfølging og et tettere forhold mellom barn og voksne, noe som gir en følelse av trygghet og tilhørighet.

God oppfylging i skolene, med få ledige plasser i klassene, gir skolene en mer stabil og forutsigbar drift. Dette sikrer muligheter for god oppfølging av elevene gjennom skolehverdagen. Skolene får større handlingsrom og et bedre utgangspunkt for å sikre laget rundt eleven fordi de da har økonomisk rom til å supplere den faste læreren i klassen med flere ansatte.

Foreslåtte endringer i barnehage- og skolestrukturen gir et viktig grunnlag for å opprettholde et stabilt og forutsigbart tilbud til barna og elevene.

Foreslåtte endringer vurderes som viktig for å bevare kvalitet i utdanningstilbudet for alle barn og elever, og å sikre gode og mangfoldige barnehage- og skolemiljøer. Noe barna og elevene vil dra nytte av på lengre sikt.

En endring av barnehage- og skolestrukturen vil ikke medføre brudd på retten til å gå på en skole i nærmiljøet for skolebarn. Barn fra samme område vil fortsatt gå på samme skole og justering av barnehage tilbud er ment å bidra til at flere får gå i en barnehage nært sitt bosted.

Forslaget vil innebære lengre reisevei for noen av elevene, men behovet for skyss endrer seg lite. Lengre reisevei vil medføre mindre tid til hvile, fritid og lek. Avstanden til nærmeste skole er likevel vurdert som akseptabel.

En endring i skolestrukturen vil ikke ha negative konsekvenser for det fysiske miljøet og elevens rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Dette vil også bli ivaretatt på eventuell ny skole. Likeledes vil det være for barn i barnehage. Kommunens vedtekter med arealnorm for små og store barn vil bli ivaretatt også i nye lokasjoner.

Et forslag om sammenslåing vil kunne føre til at barn og elever i en overgangsfase opplever barnehage- og skolehverdagen som mindre trygg, da de må bli kjent med nytt miljø, nye barn/elever og ansatte mm. En sammenslåing er likevel vurdert til å ikke utgjøre et brudd på barn og elevenes rett til et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Rettighetene følger barna og elevene og dermed vil dette også være en prioritert oppgave som blir ivaretatt på ny skole og i ny barnehage.

De fysiske forholdene ute og inne vil utfordres ved en sammenslåing av barnehager og skoler, og disse forholdene vil kreve nye tiltak for å legge til rette for at skolen får flere barn og elever. Trafikksituasjonen ved sammenslåing av skoler vil måtte gjennomgås, og det må sikres trygg skolevei for alle elever.

Etter at forslaget om sammenslåing av skoler i høringsnotatet blir gjort kjent for elevene, skal skolene legge til rette for en god høringsprosess i hver skole. I de skolene som blir forslått sammenslått skal skolen ha et særdeles fokus på elevene og i møtekomme alle spørsmål og uro som må oppstå slik at de får en trygg, inkluderende og engasjerende hverdag.

I de barnehagene som blir berørt vil vi be om nye innspill fra barna, hvor spørsmålene er tilpasset barnas alder og med tema rettet mot om de må bytte barnehage eller om de er en barnehage som må ta imot flere barn. Barnas innspill blir viktig for å sikre trygge og gode overganger.

Ny spørsmålsinnhenting vil foregå parallelt med høring av denne saken.

11.2.4 Konsultasjon med representanter for berørte samiske interesser

Sak om ny barnehage- og skolestruktur må sees i sammenheng med vedtak i kommunestyresak 39/24 som gjaldt samiskspråklig barnehagetilbud – oppfølging av kommunestyresak 74/23 og oppvekst- og utdanningsutvalgssak 27/23. I saken ble det vedtatt at:

1. Dagens to samiskspråklige barnehagetilbud opprettholdes inntil videre.
2. Dersom bemanningssituasjonen ved de samiskspråklige barnehagetilbudene endrer seg vesentlig, kan saken tas opp på nytt.
3. Administrasjonen utarbeider en helhetlig plan for samiskspråklig barnehage- og skoletilbud i Tromsø.
4. Administrasjonen utreder et mulig opplæringscenter, jf. kst. sak 74/23, når helhetlig plan for samiskspråklig barnehage- og skoletilbud i Tromsø foreligger.
5. Finansiering av prosjektstilling for ivaretagelse av pkt. 3 og 4, søkes innarbeidet i Handlings- og økonomiplan 2025-2028. Uavhengig av dette må arbeidet gjennomføres.

Særlig punkt 4 i vedtaket er relevant for denne saken som omhandler ny fysisk struktur. I denne saken skal ny struktur utredes og det skal fremmes forslag til hvordan fremtidens barnehage- og skolestruktur skal være, både på kort sikt, lang sikt og mellomlang sikt. Det er derfor naturlig at forslag om ny fysisk struktur også hensyntar en eventuell opprettelse av et samisk oppvekstsenter og plassering av dette. Ved å se på dette samtidig med denne saken, legger vi til rette for at;

- Lokasjon kan sees i sammenhengen med fysisk plassering av hele det øvrige barnehage- og skoletilbudet
 - Utgangspunktet for lokalisering må være hvilket sted som er best egnet for å ha et slikt tilbud.
- Den fysiske strukturen best mulig kan ivareta samiske barns rettigheter etter blant annet barnehageloven, opplæringsloven, Grunnloven og Barnekonvensjonen.

Alternativet er at det samiske undervisningstilbudet videreføres slikt det er i dag, og en eventuell opprettelse av et samisk oppvekstsenter og plassering av dette behandles separat i en senere sak. En eventuell lokasjon av oppvekstsenteret må i så tilfelle tilpasses den strukturen som blir vedtatt i denne saken.

Et forslag om opprettelse av et samisk oppvekstsenter på sikt vil påvirke samiske interesser direkte, siden det vil medføre strukturelle endringer som berører samisk undervisningstilbud ved Grønnåsen skole, Prestvannet skole, Merranásti samisk avdeling ved Sjømannsbyen barnehage og Guovssahas mánáidgárdi. Et eventuelt forslag som gjelder nedleggelse av Lakselvbukt skole og interkommunalt samarbeid med Laksvatn vil påvirke samiske interesser i Lakselvbukt direkte. Det foreligger derfor plikt til konsultasjon med samiske interesser i denne saken, jf. sameloven § 4-4.

Det ble besluttet å gå bredt ut med invitasjonen, slik at de samiske organisasjonene selv kunne bestemme om de ønsket å delta. Invitasjon ble sendt ut til følgende:

- Noereh (samisk ungdomsorganisasjon)
- Samisk foreldrenettverk
- Romssa Sámi Searvi
- Romssa Sámi Viessu – Samisk hus Tromsø
- Samisk studentforening i Nord-Norge

Videre ble det besluttet å invitere inn samiske representanter fra:

- FAU Prestvannet skole,
- SU Sjømannsbyen barnehage (Merranásti/Sjøstjerne base)
- SU ved Guovssahas mánáidgárdi
- FAU ved Lakselvbukt skole

Det ble også sendt ut en henvendelse til Sametinget, med forespørsel om det var andre samiske organisasjoner som burde blitt invitert inn til konsultasjon. Henvendelsen ble sendt ut den 23.10.2024, men ble ikke besvart.

Konsultasjonene skal begynne så tidlig at partene har reell mulighet til å oppnå enighet om beslutningen, og kommunen skal gi full informasjon om relevante forhold på alle stadier i behandlingen av saken jf. sameloven § 4-6 første og annet ledd, jf. sameloven § 4-4 annet ledd. Samiske interesser skal etter dette få den informasjonen som er nødvendig for at partene skal kunne sette seg inn i, og få forsvarlig grunnlag til å ta stilling til foreslåtte tiltak, jf. veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser. For å sikre at samiske interesser fikk nødvendig informasjon ble det besluttet å ha et innledende konsultasjonsmøte.

Innledende konsultasjonsmøter ble gjennomført 12.11.2024 og 16.12.2024. Det ble kalt inn til to slike møter fordi det dessverre oppstod en feil ved innkalling til møtet 12.11.2024, som medførte at ikke alle fikk invitasjonen. Protokoll fra konsultasjonsmøtet 12.11.2024 og 16.12.2024 er vedlagt, se vedlegg

Den 20.01.2024 ble det innkalt til nytt konsultasjonsmøte der konkrete forslag ble drøftet, med det formål å oppnå enighet før forslagene ble lagt ut på høring. Til dette møtet ble også representant fra FAU ved Grønnåsen skole invitert. Vi er kjent med at Grønnåsen skole ikke har en egen samisk representant, men ønsket likevel å invitere FAU ved Grønnåsen skole siden samisk ungdomstrinn er opprettet på skolen. Sammen med invitasjonen til møtet 20.01.2025 ble det også sendt ut konkrete

spørsmål vi ønsket at representantene for samiske interesser så nærmere på før konsultasjonsmøtet. Spørsmålene er vedlagt i sin helhet.

På møtet ble følgende konkrete forslag drøftet:

1. La alt være som det er
2. Opprette et samiske oppvekstsenter hvor barnehage, barneskole og ungdomsskole inngår. Det vil si at samisk base på Sjømannsbyen og samisk barnehage, samt ungdomstrinnet på Grønnåsen flyttes inn i et oppvekstsenter, sammen med barneskolen.
3. Lokasjon kan eventuelt være på Prestvannet, Workinnmarka eller annen skole.
4. Hvordan kan Lakselvbukt skole sees i sammenheng med Laksvatn skole?
5. Andre alternativer?

Protokollen med tillegg fra konsultasjonsmøtet 20.01.2025 er vedlagt i sin helhet. Der beskrives innholdet i konsultasjonen, hva de ulike representantene tenker om opprettelse av et oppvekstsenter, lokasjon, og kommentarer til viktigheten av å opprettholde Lakselvbukt skole slik skolen er i dag.

I konsultasjonen ble det enighet om følgende:

«Kommunen legger ut på høring et forslag som går ut på at samisk oppvekstsenter opprettes og at arbeidet med å konkretisere nærmere innholdet i et samisk oppvekstsenter i Tromsø påbegynner snarlig. Kommunen vurderer lokasjon nærmere, og tar ved vurderingen hensyn til at oppvekstsenteret må plasseres sentralt, være tilgjengelig og i nærheten av friluftsområde.

Kommunen legger ut et alternativt forslag om at tilbudet videreføres slik det er i dag»

Ingen av de inviterte representantene fra FAU ved Prestvannet skole eller FAU ved Grønnåsen skole (samisk ungdomstrinn) hadde anledning til å møte. Etter avtale ble derfor protokoll fra konsultasjonen oversendt til representantene slik at de fikk anledning til å komme med innspill. Innspillene inntas som et tillegg til protokollen.

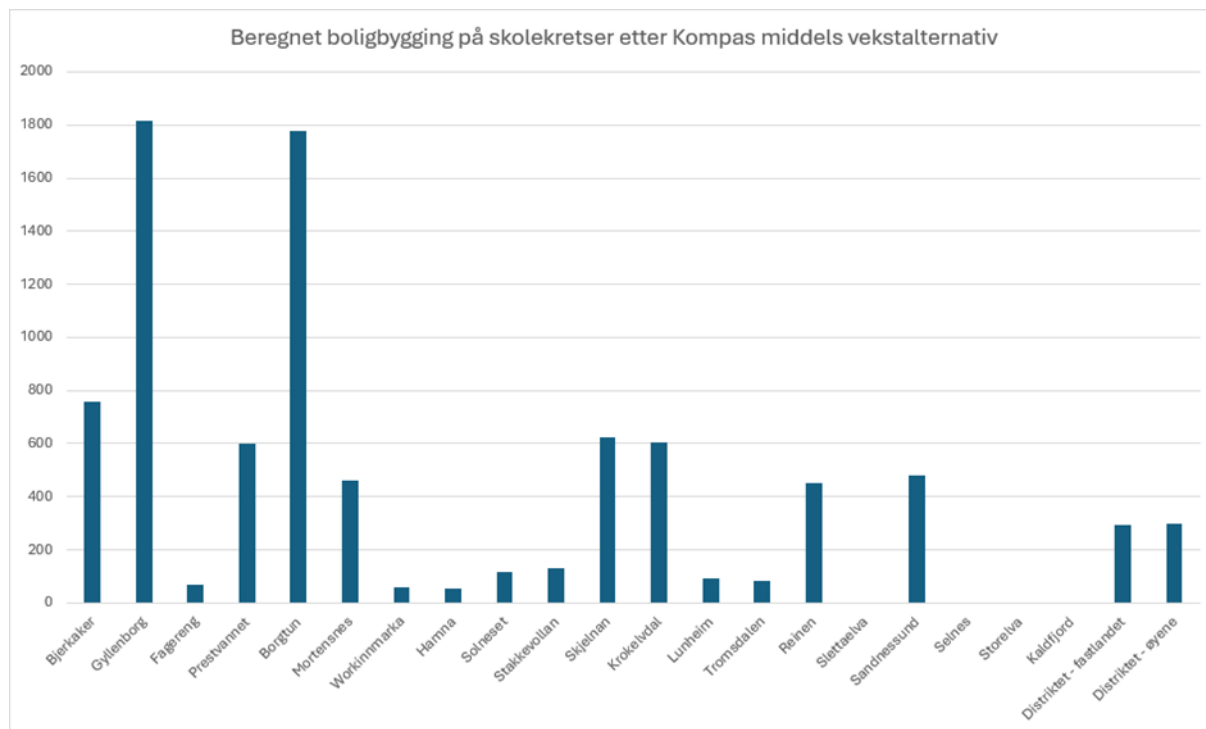
Etter høringen vurderes det om det er behov for nytt konsultasjonsmøte.

11.3 Befolkningsframskrivinger

Ved hjelp av statistikk- og analyseverktøyet Kompas lages det bolig- og befolkningsframskrivinger på kommune- og områdenivå. I arbeidet gjøres det forutsetninger om hvordan fruktbarhet, dødelighet, flyttemønster og boligbygging vil utvikle seg over tid og i ulike områder. Gitt disse forutsetningene beregnes det hvordan befolkningsutviklingen vil kunne bli både i kommunen som helhet og i skolekretsene i byområdet. Usikkerheten vil øke jo lengre tidshorisont en har i framskrivingene og også jo mindre analyseområdene er.

Det er store demografiske endringer som skjer i en kommune med både naturlig tilvekst og flytting internt og eksternt. Det er mange usikkerhetsfaktorer f.eks. både i forhold til internasjonal migrasjon og at det i et markedsstyrt boligmarked vil det knyttes særskilt usikkerhet til hvordan boligbyggingen vil bli og derav spredningen av veksten i kommunen. Framskrivningene er likevel nødvendige for å kunne si noe om forventet barne- og elevtallsutvikling.

Det kan bemerkes at tellingstidspunkter er noe ulike da Kompas tallene refererer til 1. januar hvert år mens tellinger i barnehage er hvert år i desember (Basil) og tellinger i skole er i oktober hvert år (GSI). For å håndtere usikkerheter knyttet til prognosene legger kommunen opp til å ha en kapasitetsbuffer på 7% av antallet elevplasser i skolene.

11.4 Forskning – egne og andres erfaringer

I en undersøkelse av sammenhengen mellom kvalitet og skolestørrelse er det naturlig å se på forhold knyttet til kvalitetsdimensjoner som faglig utbytte, sosial kompetanse, elevenes motivasjon for læring og elevmedvirkning, samt samarbeid med lokalsamfunnet.

Det finnes omfattende forskning på sammenhengen mellom klassestørrelse og kvalitet i skolen, både i Norge og internasjonalt. Derimot er det mindre forskning som spesifikt undersøker hvordan skolestørrelse påvirker kvaliteten i skolen. Denne saken handler om skolestruktur og vil derfor ikke omfatte organiseringen av den enkelte skole, inkludert spørsmål om klassestørrelser. Derimot er skolestørrelse en relevant faktor i arbeidet med skolestruktur. Videre vurderinger bygger på både norsk og internasjonal forskning om skolestørrelse, slik den er oppsummert i metaforskningen *Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet* (Tone H. Sollien, Asplan Viak).

Vurderingen av skolestørrelse varierer sterkt fra land til land og region til region. Statistisk Sentralbyrås (SSB) inndeling av den offisielle statistikken etter skolestørrelse gir en pekepinn om hva som vurderes som stort eller lite i Norge. SSBs statistikk fra 2024 viser at 26,8 prosent av skolene i Norge har mindre enn 100 elever. 40,3 % av skolene har mellom 100 og 300 elever, mens 32,9% av skolene har mer enn 300 elever. Tallene viser altså at det er langt vanligere med skoler under 300 elever i Norge enn med skoler over 300 elever. For Tromsø kommune var det gjennomsnittlig 215 elever per skole i 2023/24. Snittet for sentrumsskolene er 289 elever per skole.

Skolestørrelser i Tromsø kommune		
20-49 elever	Barneskoler	2
	Kombinerte barne- og ungdomsskoler	1
	Ungdomsskoler	1
50-99 elever	Barneskoler	0
	Kombinerte barne- og ungdomsskoler	2
	Ungdomsskoler	0
100-299 elever	Barneskoler	15
	Kombinerte barne- og ungdomsskoler	1
	Ungdomsskoler	2
300-499 elever	Barneskoler	4
	Kombinerte barne- og ungdomsskoler	1
	Ungdomsskoler	4
500 elever eller mer	Barneskoler	0
	Kombinerte barne- og ungdomsskoler	0
	Ungdomsskoler	0

I internasjonal forstand regnes imidlertid skoler opp til 300 elever på barnetrinnet og 900 på "High School-nivå" som små skoler, mens man må over 1000 elever for at skolene skal betraktes som store internasjonalt. Resultatene fra de internasjonale forskningsstudiene gjengitt nedenfor må forstås i lys av dette. Den norske forskningen om skolestørrelse har derimot ofte tatt utgangspunkt i svært mye mindre skoler (skoler med under 50 elever og aldersblandede grupper i fadelte skoler) i små bygder.

Norsk forskning på betydning av skolestørrelse

Det finnes generelt lite empirisk forskning i Norge om betydningen av skolestørrelse. Den nasjonale debatten om betydningen av skolestørrelse for kvaliteten i skolen blusser opp fra tid til annen, også i forskningsmiljøene. Forskningsdebatten oppstod på ny i 2007 da professor Thomas Nordahl ved Høgskolen i Hedmark offentliggjorde resultatene fra en av sine undersøkelser. Undersøkelsen henter sitt materiale fra en kommune. Resultatene i undersøkelsen viser at elever i ungdomsskolen som kom fra små bygdebarneskoler i mindre grad enn de andre elevene utviste selvkontroll, dvs. evnet å ta hensyn til andre og undertrykke egne behov når det er nødvendig. Elevene hadde også et klart dårligere forhold til både lærerne sine og sine medelever enn de andre elevene på ungdomsskolen, og de viste også mindre motivasjon og arbeidsinnsats på ungdomsskolen. Resultatene er klare, men må ses i lys av at undersøkelsen omfatter kun en ungdomsskole med tilhørende barneskoler i en kommune. Dermed er det mulig at sammenhengene skyldes forhold ved akkurat disse små skolene, og at det ikke gjelder små skoler generelt. Undersøkelsen sier heller ikke noe om effekter av skolestørrelse i seg selv, den påpeker bare at det er sammenhenger mellom skolestørrelse og elevenes sosiale og faglige utbytte i akkurat dette forskningsmaterialet.

Et forskningsmiljø knyttet til Nordlandsforskning har i noen grad forsket på temaet. Denne forskningen har imidlertid ofte sett på, og vektlagt andre sammenhenger enn hva Nordahl har gjort i studien over, som sammenhengen mellom skolestørrelse på den ene siden og hensynet til å bevare levende bygder og akademiske arbeidsplasser i mindre sentrumsnære strøk på den andre siden. De har også vurdert små bygdeskoler ut fra muligheten til å følge opp læreplanens mål om å integrere lokalmiljøet på en god måte i opplæringen i skolen.

Internasjonal forskning om betydning av skolestørrelse

Forskningen knyttet til skolestørrelse kan i noen grad sies å være preget av ulike ideologiske syn på små og store lokalsamfunn, samt ulike ideologiske syn på hva som er skolens viktigste formål. Det er derfor grunn til også å vurdere internasjonal forskning på området, selv om man her må huske å ta i betraktning at internasjonalt defineres skoler under 900-1000 elever som små skoler. Det er særlig interessant å se på studier der en gruppe forskere vurderer all foreliggende forskning på området og oppsummerer denne i metastudier. Det meste av denne forskningen konkluderer med at den optimale skolestørrelsen ligger mellom 600 og 900 elever (Andrews, Duncombe and Yinger 2002 i Herczynski og Herbst 2004). Den internasjonale forskningen er også samstemte i at den optimale skolestørrelsen varierer med elevenes alder, fra mindre på barnetrinnet til større skoler på videregående. En sentral forskningsstudie som gjennomgår forskningsfeltet konkluderer med at man finner 18 ulike sammenhenger mellom skolestørrelse og resultater alt etter hvilke kvalitetsfaktorer man vurderer, eksempelvis vil ulik vektlegging av skolens betydning for lokalmiljøet gi andre føringer enn om fokus er på faglige resultat: «Derfor vil forskere og politiske analytikere som er mest opptatt av lokalsamfunnets rolle tendere til å anbefale de minste skolene for nesten alle, mens de som er mest opptatt av resultat kun vil anbefale små skoler til en del av befolkningen, mens de som er mest opptatt av kvalitet på undervisningen anbefaler skoler som er større enn de andre forskerne» (Healey, Strange, Bikkel 2000)»

At sammenhengene mellom skolestørrelse og kvalitet varierer etter hvilke sider av skolens virksomhet man ser på, bekreftes også av en annen såkalt metastudie. Et engelsk forskningscenter har vurdert all foreliggende forskning om sammenhengen mellom skolestørrelse og kvalitet i "secondary schools" (ungdomstrinn og videregående skoler). Forskerne understreker at man skal være forsiktig med å trekke bastante konklusjoner ut fra den foreliggende forskningen, men funnene antyder at stor skolestørrelse er bedre når det gjelder å nå noen av skolens mål, mens mindre skoler er bedre med hensyn til å oppnå andre av skolens mål:

- Jo større skolen er, jo bedre blir elevenes faglige resultater og tilstedeværelse på skolen.
- Men, samtidig er det en tendens til at elevene føler seg mindre knyttet til de større skolene.
- Det er vanskelig å se noen systematiske sammenhenger mellom størrelse og den sosiale kompetansen til elevene.
- Kostnader per elev blir redusert med økt skolestørrelse. Selv om forskningen fastslår sammenhenger, er det vanskeligere å finne forskning som kan si noe sikkert om årsaker. Det kan for eksempel være at grunnen til at man gjennomgående finner bedre faglige resultater på større skoler, er at disse skolene i større grad har lærere med mer spesifikk faglig ferdypning i ulike fag, men dette kan ikke slås fast ut fra den foreliggende forskningen. Eksempelvis tar ikke et ensidig fokus på skolestørrelse nødvendigvis hensyn til elevenes sosioøkonomiske bakgrunn.

Felles for de fleste studiene som er foretatt er at det er vanskelig å fastslå hvorvidt eventuelle sammenhenger mellom skolestørrelse og kvalitet er såkalt kausale eller ikke, dvs. om forholdene man finner skyldes størrelsen på skolen eller om det er andre bakenforliggende forhold som

forårsaker sammenhengene man finner, eksempelvis at store skoler gir mulighet for en mer faglig spesialisert lærerstab.

Forskning på tilpasset opplæring og skolestørrelse

Det er lite eller ingen forskning på tilpasset opplæring og skolestørrelse, med unntak av forskning som ser på muligheten for å bruke lokalsamfunnet som læringsarena. Denne forskningen er særlig opptatt av den positive rollen de små bygdeskolene (ofte skoler med færre enn 50 elever) kan spille i bygdesamfunn samt muligheten elevene får til sosial læring gjennom bruk av aldersblandede grupper i fådelte skoler. Det finnes noe forskningsmessig belegg for å si at små bygdeskoler gir noe bedre muligheter for godt samspill mellom skole og lokalsamfunn og for å innlemme lokalsamfunnet i skolens læringsaktiviteter. Den norske forskningen på dette området har imidlertid i stor grad omhandlet skoler under 50 elever.

En viktig del av kunnskapsgrunnlaget for barnehage- og skolestruktur er å trekke på eksisterende forskning og erfaringer fra andre kommuner, i tillegg til innsikter fra kommunens egne tidligere prosjekter og driften av barnehager og skoler. Ved å kombinere forskningsbaserte data med praktiske erfaringer har vi laget et beslutningsgrunnlag som bygger på solid empiri og beste praksis. Dette bidrar til å utvikle en barnehage- og skolestruktur som er både pedagogisk sterk og bærekraftig.

Nyere forskning på barnehage- og skolestruktur understreker at strukturen har direkte betydning for barns og elevers trivsel, læring og utvikling. Flere studier viser at stabile, inkluderende miljøer med god tilgang på kvalifiserte lærere og pedagoger gir bedre læringsutbytte og trivsel (Nordahl et al., 2018).

For eksempel peker forskning på at større, konsoliderte enheter kan gi fordeler i form av et bredere fagmiljø og bedre ressursutnyttelse, men at det også kan gi utfordringer knyttet til avstand og tilgang (Berg & Thorsen, 2020).

Forskningen viser også at:

Kvaliteten på læringsmiljøet påvirkes positivt av stabile relasjoner mellom ansatte og barn/elever, noe som krever tiltak for rekruttering og å beholde kvalifisert personell (Nordahl et al., 2018). Flerbruk og samlokalisering av tjenester, som oppvekstsentre, kan fremme helhetlige utdanningsløp og styrke båndet mellom barnehage og skole. Dette bidrar til å forenkle overgangen mellom barnehage og skole og kan gi gevinster i form av økonomisk effektivitet og pedagogisk kontinuitet (Haug, 2014).

Sentrale oppvekstsentre har vært vellykkede i områder med synkende barnetall, der flere mindre skoler og barnehager slås sammen til én enhet. Dette gir gevinster både pedagogisk og økonomisk, samtidig som det reduserer ressursbruk (Jørgensen & Hansen, 2019).

Desentraliserte flerbruksbygg kan fungere som sosiale samlingssteder, der skolen eller barnehagen deler lokaler med kultur- eller idrettsaktiviteter. Dette fremmer samfunnsdeltakelse og gir en mer helhetlig utnyttelse av kommunens eiendommer (Christensen, 2017).

Fådelte skoler

Historisk sett har det vært et politisk ønske i Norge at distriktene skal være befolket og levende. Skolen har spilt en vesentlig rolle i denne politikken, med en desentralisert skolestruktur som en

nøkkel til suksess. Regjeringen uttrykker i "Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen" at levende lokalsamfunn og vekst i hele landet krever landsdekkende utdanningssystemer (Meld. St. 5 (2019–2020), s. 7). Etterkrigstidens mål om lik utdanningsmulighet for alle har gjort skolen til en bærebjelke i spredtbygde lokalsamfunn, hvor fådelte skoler har hatt sin opprinnelse og funksjon.

Tankene om fådelte skoler ble utfordret gjennom Kunnskapsløftet 2006. Effektiv undervisning, prestasjonsorientering og ansvarliggjøringspolitikk ble sentrale konsepter. Diskursen om skole og utdanning endret seg, og kvalitetsbegrepet ble konkretisert gjennom det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Offentliggjøring av resultater på nasjonale prøver førte til kritikk og mistillit mot skoler og lærere.

I denne perioden møtte offentlig sektor og kommuner effektiviseringskrav. Mindre skoler ble særlig utsatt, og styringen av grunnskolen fokuserte mer på kostnadseffektivisering. Selv om Norge offisielt aldri har ført en politikk der skoler legges ned av økonomiske grunner alene, har krav om effektiv økonomisk styring ført til argumentasjon kamouflert som skolekvalitet. Diskusjoner om skolestruktur har inkludert argumenter om sårbare profesjonsfelleskap i små skoler og bedre læringsmiljø i større enheter.

Lærerne oppgir flere fordeler med fådelte skoler, særlig at det er lettere å bli kjent med og følge opp hver elev. For det andre er antall lærere som utgjør skolens profesjonsfelleskap, begrenset til relativt få personer, noe som fører til en gjensidig avhengighet der hver enkelt lærer er av stor betydning for skolens drift og utvikling. Dette er imidlertid også en svakhet da det gjør skolen sårbar for f.eks. fravær. Til slutt understreker lærerne at på en liten fådelt skole har man en mer fleksibel tilnærming til undervisning og organisering av skoledagen. (Lærertilv i en mangfoldig skole -Oles Petter Vestheim og Ingrid Elden (red))

Norsk forskning på fordeler og ulemper ved forskjellige barnehagestørrelser

Fordeler med små barnehager

Norsk forskning viser at små barnehager legger til rette for nærere relasjoner mellom voksne og barn, noe som styrker barnas trygghetsfølelse.

I små barnehager er det enklere for personalet å tilpasse pedagogikken til det enkelte barn. Ansatte i mindre barnehager rapporterer ofte at de får bedre tid til å tilpasse seg barns individuelle behov (NOVA, 2019).

Fordeler med små barnehager inkluderer nærere relasjoner mellom voksne og barn, som styrker barnas trygghetsfølelse, og bedre tilpasning til individuelle behov. Disse barnehagene kan bidra til en mer personlig tilnærming, men kan ha et begrenset sosialt miljø og færre spesialiserte ressurser. Store barnehager har ofte større ressurser til å tilby varierte pedagogiske aktiviteter. Forskning viser at større barnehager ofte kan gi barna tilgang til mer spesialisert utstyr og tilrettelagte pedagogiske aktiviteter

Store barnehager gir barn flere muligheter til å utvikle sosiale ferdigheter gjennom samspill med et større mangfold av barn. Dette ble understøttet i en studie fra Universitetet i Stavanger, der det ble påvist at barn i større barnehager har flere muligheter til å utvikle sin sosiale kompetanse gjennom varierte interaksjoner (UiS, 2020).

Fordeler med store barnehager er tilgang til et større mangfold av aktiviteter og flere sosiale interaksjoner, noe som kan støtte utviklingen av barns sosiale ferdigheter.

Ulemper med små barnehager:

Små barnehager kan ha et begrenset utvalg av lekekamerater for barna, noe som kan påvirke utviklingen av sosiale ferdigheter. En rapport fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU, 2020) peker på at færre barn i mindre barnehager kan gi mindre sosial variasjon, noe som kan påvirke barns evne til å samhandle i større grupper senere.

I små barnehager kan det være vanskeligere å tilby spesialpedagogiske tjenester, særlig i distrikter med begrenset tilgang på ressurser. Ifølge Norges forskningsråd 2021 har større barnehager lettere tilgang til støttepersonell og spesialpedagoger

Flere norske studier påpeker at det kan være vanskeligere å følge opp det enkelte barn i større barnehager. Forskning fra NOVA 2019 har vist at personalet i større barnehager ofte opplever det som mer utfordrende å gi hvert barn den oppmerksomheten de trenger.

En studie publisert av Statens arbeidsmiljøinstitutt fant at større barnegrupper kan føre til økt stress både hos barn og ansatte, særlig i situasjoner der det er høyt lydnivå og mindre mulighet for å trekke seg tilbake (STAMI, 2018).

Egne erfaringer

Kommunens egne erfaringer fra tidligere strukturelle tilpasninger, som tiltak i forbindelse med Skolebehovsplanen fra 2018 og Barnehagebehovsplanen 2020, har gitt verdifull innsikt i hva som har fungert godt og hvor utfordringene har ligget (Tromsø kommune, 2020). Kommunen har erfart at: Samlokalisering av enheter kan styrke ressursutnyttelsen og gi barn et mer helhetlig tilbud.

Erfaringene fra etablering av oppvekstsentre viser for eksempel at det kan være en effektiv modell for å bygge et sømløst opplæringsløp fra barnehage til grunnskole. Kommunen har også erfart at rekrutterings- og bemanningsutfordringer må adresseres proaktivt, spesielt i distriktene. Dette innebærer tiltak for kompetanseutvikling og bedre tilrettelegging for ansatte som må pendle.

12 Status dagens barnehager og skoler med utfordringsbilde og prognoser

Det er store variasjoner i kapasitet og utnyttelse.

I arbeidet har vi delt opp kommunen i syv opptaksområder. Bynært område som omfattet fastlandet nord, fastlandet sør, Tromsøya nordøst, Tromsøya nordvest, Tromsøya sør, Kvaløya sentralt og distriktet. Grunnet lavt befolkningstall er det ikke mulig å lage prognoser for distriktsskolene og distriktsbarnehagene.

Barnehage- og skolestrukturen må være utformet for å imøtekomme behovene til alle barn, inkludert de som har spesielle behov. Dette innebærer både fysiske tilpasninger av rom og utvikling av spesialpedagogisk kompetanse blant ansatte. Behovet for tilrettelagte rom og spesialkompetanse er viktig for å sikre inkludering og likeverd i barnehage- og skolehverdagen, og det er avgjørende at disse behovene ivaretas i kommunens planlegging av barnehage- og skolestrukturen.

Tilrettelagte rom handler om å skape trygge og tilgjengelige læringsmiljøer som kan møte behovene til barn og elever med funksjonsnedsettelse eller særlige behov. Vi ser for oss en tredeling når det gjelder dekningen av behovene til elevene som har krav på individuelt tilrettelagt opplæring. Punkt en er deltakelse på lik linje med alle den andre barn og unge, punkt to innebærer tilrettelegging i mindre grupper med lignende utfordringer og punkt tre er for den enkeltes tilrettelagte opplæring. Sanserom og rolige rom er spesialutstyrte rom for barn som trenger rolige omgivelser for å kunne konsentrere seg eller regulere sanseintrykk.

Spesialtilpassede plasser innebærer pultplasseringer, stoler, bord og arbeidsstasjoner som er tilpasset barnas fysiske behov. Smågrupperom er egnede rom for mindre grupper der barn kan få tett oppfølging og tilrettelagt aktiviteter og undervisning uten forstyrrelser.

Disse fysiske tilpasningene gjør det mulig for barn med spesielle behov å delta aktivt i barnehage- og skolehverdagen på lik linje med andre. Ved å tilrettelegge med slike rom kan man også redusere risikoen for overstimulering og stress, og dermed fremme en positiv læringsopplevelse.

12.1 Barnehager

Sammenligning ASSS kommuner. I tabellen under ser man Tromsø kommune sammenlignet med snitt i ASSS- kommunene.

Tabell 1. Nøkkeltall barnehage

Last ned tabell for Excel

Indikator	Tromsø			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2021	2022	2023	2023	2023	2023
BHG Ressursbruksindikator. Barnehager*	1,031	1,032	1,035	1,000	1,082	0,941
BHG Netto driftsutgifter barnehager per innbygger 1-5 år (kroner)	190 477	197 687	213 323	223 864	249 997	195 853
BHG Barn 1-2 år i barnehage av innbyggere 1-2 år (prosent)	95,1	94,1	95,4	89,1	95,4	82,3
BHG Barn 3-5 år i barnehage av innbyggere 3-5 år (prosent)	99,1	98,1	97,3	97,3	99,8	94,2
BHG Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	85,3	77,0	78,7	89,7	96,5	78,7
BHG Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstid i kommunale barnehager (kroner)	64,5	68,0	68,3	78,4	87,2	67,7
BHG Antall barn per ansatt kommunale barnehager*	5,7	5,5	5,7	5,7	5,9	5,5
BHG Antall barn per ansatt private barnehager*	5,7	5,7	5,7	5,7	5,9	5,7
BHG Antall barn per barnehagelærer kommunale barnehager	12,9	12,2	13,2	13,9	16,4	12,3
BHG Ansatte med barnehagelærerutdanning/annen pedagogisk utdanning av alle ansatte (prosent)	43,5	41,7	39,7	38,9	44,4	31,6
BHG Andel menn av grunnbemanningen barnehager (prosent)	17,5	17,6	18,4	14,0	18,4	7,5
BHG Sykefravær barnehager (prosent)	10,36	10,83	11,46	10,27	11,66	8,37
BHG Foreldretilfredshet barnehage*	-	-	4,5	4,5	4,5	4,4

Kilde: ks.no/asss-hjem/arlige-publiseringer/asss-2024/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/tromso/tromso-barnehage/

Prosjektet har satt opp kriterier for vurdering av viktige faktorer for hver barnehage. Se oversikt under. Hensikten med dette har vært todelt, én for å få oversikt over status for hvert enkelt kriterium per barnehage og to for å kunne sammenligne de forskjellige barnehagene med hverandre. Dette er gjort for å få en mest mulig objektiv og transparent vurdering. Det er primært enheter innen samme opptaksområde som vil bli sammenlignet med hverandre.

Kapasitet som sier noe om antallet barn det er plass til i barnehagen, hvor mange barn som er i barnehagen i dag og den demografiske utviklingen i antall barnehagebarn fremover. Derav utledes hvordan kapasiteten er utnyttet i dag og i årene fremover mot 2050.

I Tromsø var det totalt 3811 barn i alderen 0-6 år med barnehageplass pr. 15.12.23 i kommunale og private barnehager. Tromsø kommune hadde i 2023 en dekningsgrad på

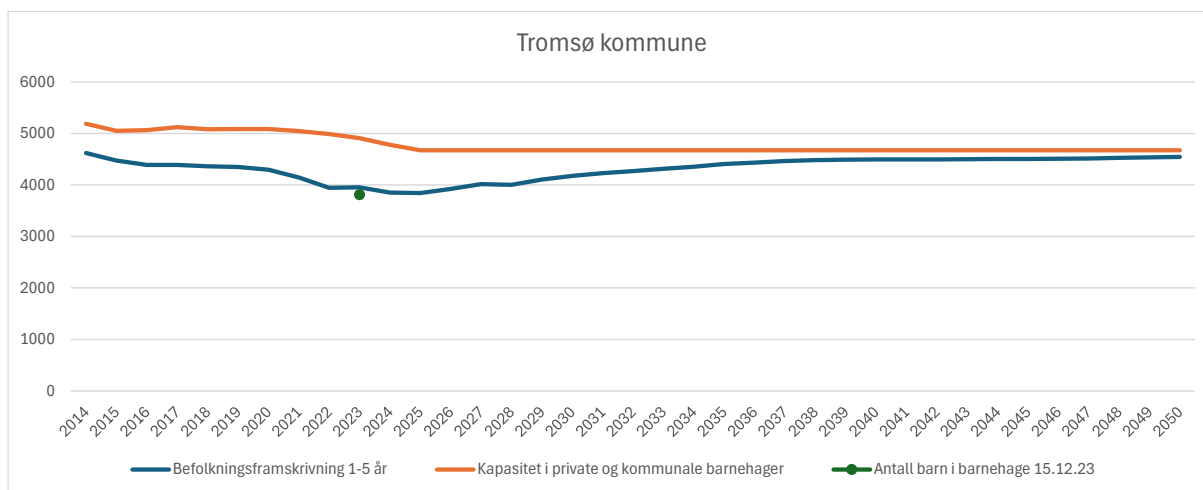
95,4 % for barn i alderen 1-2 år, og 97,3 % for barn i alderen 3-5 år. Totalt utgjør dette en dekningsgrad på 96,5 % for barn i alderen 1-5 år. Til sammenligning var gjennomsnittet av dekningsgraden for Troms og Finnmark 94,6 % og for hele landet 93,8 % for barn i alderen 1-5 år. ([Kilde udir.no](#))

Vi lager prognoser for barnehager for opptaksområder som tilsvarer ungdomsskolekretsene og ikke per barnehage. Dette fordi det ikke er laget Kompas-framskrivninger per barnehage. Barnehager skiller seg også fra skoler da det ikke er barnehageplikt og det ikke gjelder noe nærbarnehageprinsipp som for skoler. Kommunen har en ambisjon om at man skal finne barnehageplass i det opptaksområdet man bor i.

12.1.1 Tromsø kommune

Kapasitet i den enkelte barnehage er beregnet ut fra barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal og barnehagens egne årsmeldinger for hvor mye areal små og store barn skal ha i deres barnehage. Unntak fra dette er de barnehagene som har barnetall også fastsatt i sin godkjenning. Beregningen av kapasitet i den enkelte barnehage er gjort med en utregning som tilsier at 40% av barna er små og 60% av barna er store. Alle barnehager må holde barnetallet innenfor godkjent leke- og oppholdsareal og bemanne deretter i forhold til lovpålagt bemanningsnorm og pedagognorm. Enkelte barnehager kan ha en bedre bemanningsnorm enn det som er lovpålagt, som for eksempel 50% pedagogdekning. De kommunale barnehagene følger lovpålagte krav. Barnetall for antall barn som går i barnehage 15.12.23 er 3811. Ny rapportering 15.12.24 viser at antall barn i barnehage har gått ned 1% til 3776. Utfyllende tallfakta for alle barnehager er å finne på følgende side: [Statistikk barnehage | udir.no](#). Bildet under viser en nedgang på barnetall i barnehage fra 2014-2023 på til sammen 575 barn.

Det er nødvendig med geografisk justering av kapasiteten på tilgjengelige barnehageplasser i Tromsø slik at flere barn kan få plass i ønsket område.

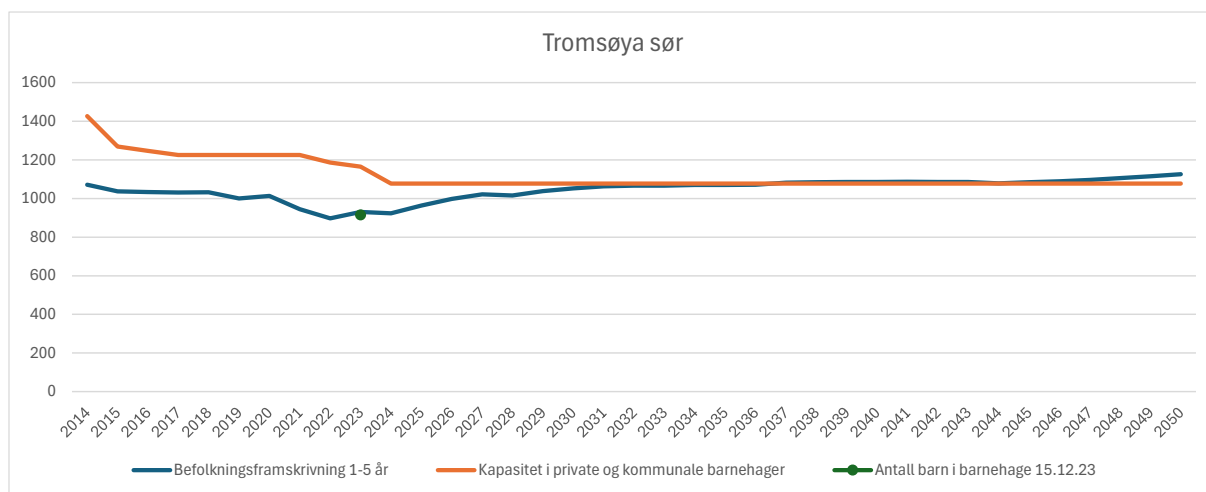

Barnetallsvekst 1-5 år, kapasitet i barnehagene i Tromsø og antall barn i barnehage 15.12.23. Kilde: Kompas 2024

År	Antall barn i barnehage 15.12.23	Andel kommunale	Kommunal	Privat	Årlig nedgang barnehagebarn
2014	4386	45 %	1958	2428	
2015	4310	42 %	1831	2479	1,7 %
2016	4295	43 %	1834	2461	0,3 %
2017	4296	43 %	1842	2454	0 %
2018	4319	43 %	1844	2475	0 %
2019	4213	42 %	1786	2427	2,5 %
2020	4104	41 %	1701	2403	2,6 %
2021	3972	40 %	1607	2365	3,2 %
2022	3908	40 %	1563	2345	1,6 %
2023	3811	40 %	1532	2279	2,5 %

Tabellen viser nedgang i barnetall i både kommunale og private barnehager i tiden 2014 - 2024.

12.1.2 Tromsøya sør

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23.

Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Ameliahaugen barnehage, Bamsestua friluftsbarnhage SA, Barnehagen Hundre SA, Bjerkaker barnehage SA, Charlottenlund barnehage, Domkirkens barnehage AS, Ebeltoften familiebarnehage AS, Kulturbarnehagen, Kveldrovegen barnehage SA, Læringsverkstedet Haugenstykket barnehage, Prestvannet studentbarnehage, Steinerbarnehagen Tromsø, Strandkanten Fus barnehage AS.

Kommunale barnehager:

Bymyra barnehage har en kapasitet til 107 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 88 barn og 24 årsverk. Dette tilsvarer 5,3 barn per årsverk.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,6.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 19 454 000 kroner, og dette utgjør kr. 221 068 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 457 793 kWh og dette utgjør pr. barn 5 202 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,6.

Guovssahas Mánáidgárdi (Samisk Barnehage) har en kapasitet til 36 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 28 barn og 6,4 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold,

ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 6 491 000 kroner, og dette utgjør kr. 231 821 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 88 137 kWh og dette utgjør pr. barn 3 148 kWh.

Kvamstykket barnehage har en kapasitet til 105 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 92 barn og 22 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 16 942 000 kroner, og dette utgjør kr. 184 157 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 111 904 kWh og dette utgjør pr barn 1 216 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,9,

Sommereng barnehage har en kapasitet til 79 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 38 barn og 9,4 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 7 163 000 kroner, og dette utgjør kr. 188 500 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 174 639 kWh og dette utgjør pr barn 4 596 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,4.

Sorgenfri barnehage har en kapasitet til 109 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 90 barn og 22,5 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,8.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 18 749 000 kroner, og dette utgjør kr. 208 326 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 230 565 kWh og dette utgjør pr barn 2 562 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1.

Trollbakken barnehage har en kapasitet til 32 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 25 barn og 6,8 årsverk. Dette tilsvarer 5,3 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,6.

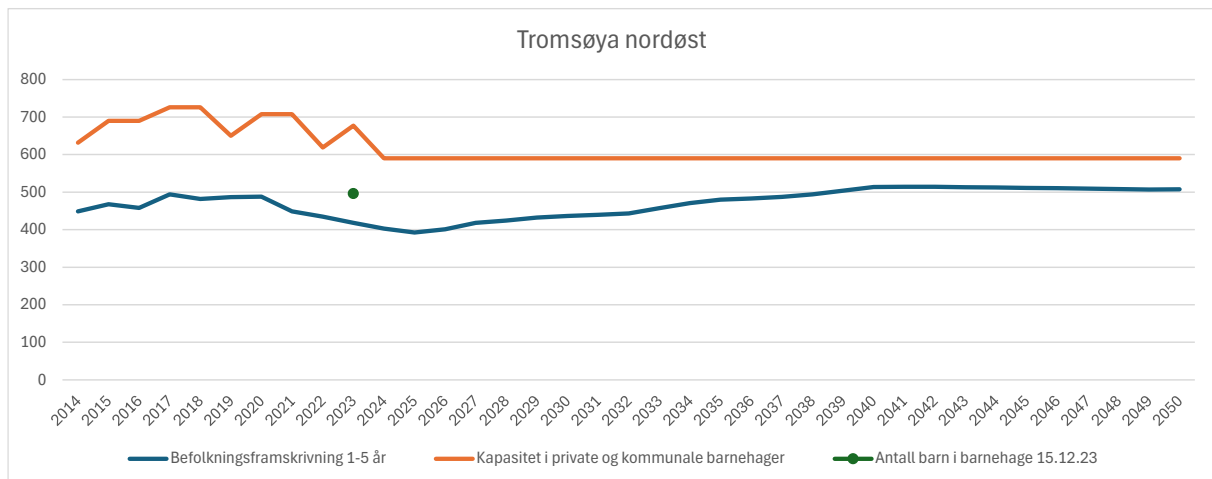
De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 5 893 000 kroner, og dette utgjør kr. 235 731 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 75 281 kWh og dette utgjør pr barn 75 281 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 3.

12.1.3 Tromsøya nordøst

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23.

Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Kråkeslottet AI, Soldagen barnehage AS, Breivika studentbarnehage, Gimle studentbarnehage, Universet studentbarnehage.

Kommunale barnehager:

Gyllenvang barnehage har en kapasitet til 78 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 65 barn og 16 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 14 297 000 kroner, og dette utgjør kr. 219 954 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 141 236 kWh og dette utgjør pr. barn 2 173 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,9.

Stakkevollan barnehage har en kapasitet til 58 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 56 barn og 16 årsverk. Dette tilsvarer 4,8 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,2.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 11 809 000 kroner, og dette utgjør kr. 210 873 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 108 430 kWh og dette utgjør pr. barn 1 936 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2,3.

Templarheimen barnehage har en kapasitet til 76 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 47 barn og 10,8 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 10 371 000 kroner, og dette utgjør kr. 220 651 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 198 529 kWh og dette utgjør pr. barn 4 224 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,2.

Trudvang barnehage har en kapasitet til 36 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 29 barn og 8,5 årsverk. Dette tilsvarer 5,1 barn per ansatt

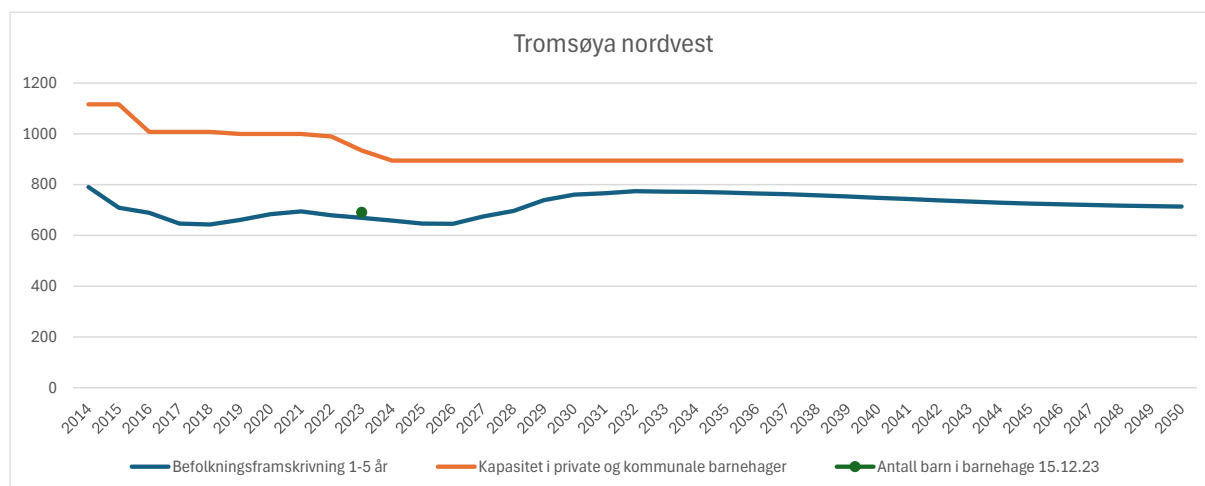

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,6.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 6 914 000 kroner, og dette utgjør kr. 238 419 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 413 328 kWh og dette utgjør pr. barn 14 253 kWh.

12.1.4 Tromsøya nordvest

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23. Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

AS Norrøna barnehage, Ekrehagen friluftsbarnhage SA, Hamna friluftsbarnhage SA, Læringsverkstedet Bukkespranget barnehage, Norlandia Hvalrossen barnehage, Norlandia

Kvitungen barnehage, Norlandia Polarreven Friluftsbarnhage, Polarhagen barnehage, Toftveien barnehage SA.

Kommunale barnehager:

Olsgård barnehage har en kapasitet til 53 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 47 barn og 10,8 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,6.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 10 508 000 kroner, og dette utgjør kr. 223 574 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 95 418 kWh og dette utgjør pr. barn 2 030 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2,4.

Sjømannsbyen barnehage har en kapasitet til 93 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 41 barn og 10,6 årsverk. Dette tilsvarer 5,5 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 9 678 000 kroner, og dette utgjør kr. 236 049 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 226 294 kWh og dette utgjør pr. barn 226 294 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,8.

Solneset barnehage har en kapasitet til 79 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 52 barn og 11,5 årsverk. Dette tilsvarer 6,1 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,0.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 10 548 000 kroner, og dette utgjør kr. 202 848 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 134 141 kWh og dette utgjør pr. barn 2 580 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,4.

Workinnmarka barnehage har en kapasitet til 76 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 48 barn og 12,0 årsverk. Dette tilsvarer 5,6 barn per ansatt

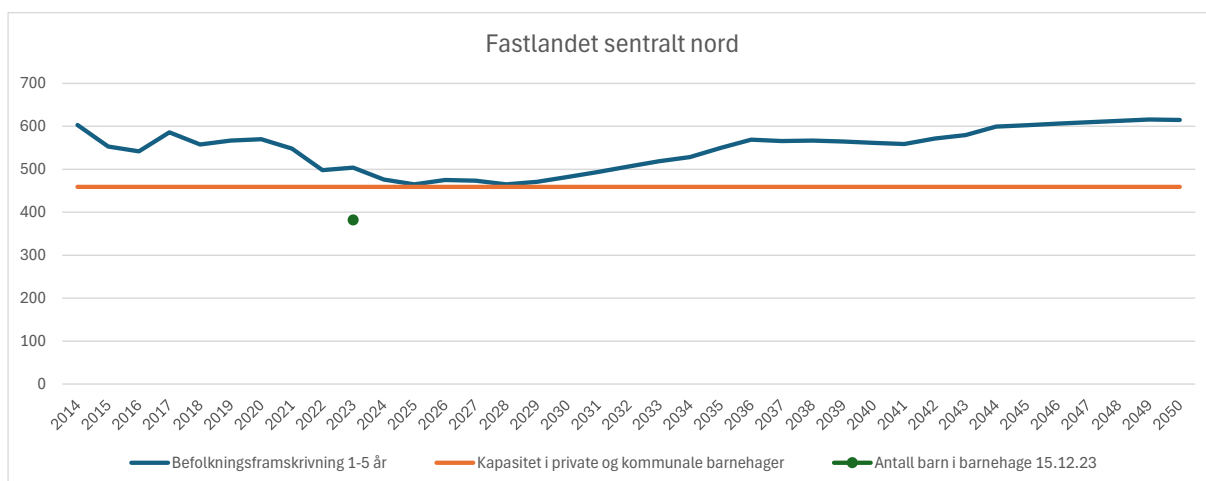
Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,0.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til k 10 681 000 kroner, og dette utgjør kr. 222 513 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 175 277 kWh og dette utgjør pr. barn 3 652 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,3.

12.1.5 Fastlandet sentralt nord

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23.
Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Midnattsol familiebarnehage, Virrevapp familiebarnehage 2 AS, (Tomasjordvegen 50), Norlandia Isbjørnen barnehage, Steinberget barnehage SA.

Kommunale barnehager:

Kroken barnehage har en kapasitet til 55 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 53 barn og 12 årsverk. Dette tilsvarer 5,8 barn per ansatt

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,6.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 11 132 000 kroner, og dette utgjør kr. 210 038 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 169 280 kWh og dette utgjør pr. barn 3 194 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2,1.

Lunheim barnehage har en kapasitet til 55 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 50 barn og 12 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 11 529 000 kroner, og dette utgjør kr. 230 580 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 103 412 kWh og dette utgjør pr. barn 2 068 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2.

Skjelnan barnehage har en kapasitet til 56 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 54 barn og 12 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 11 358 000 kroner, og dette utgjør kr. 210 333 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 97 263 kWh og dette utgjør pr. barn 1 801 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,9.

Tomasjordneset barnehage har en kapasitet til 72 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 36 barn og 9 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt.

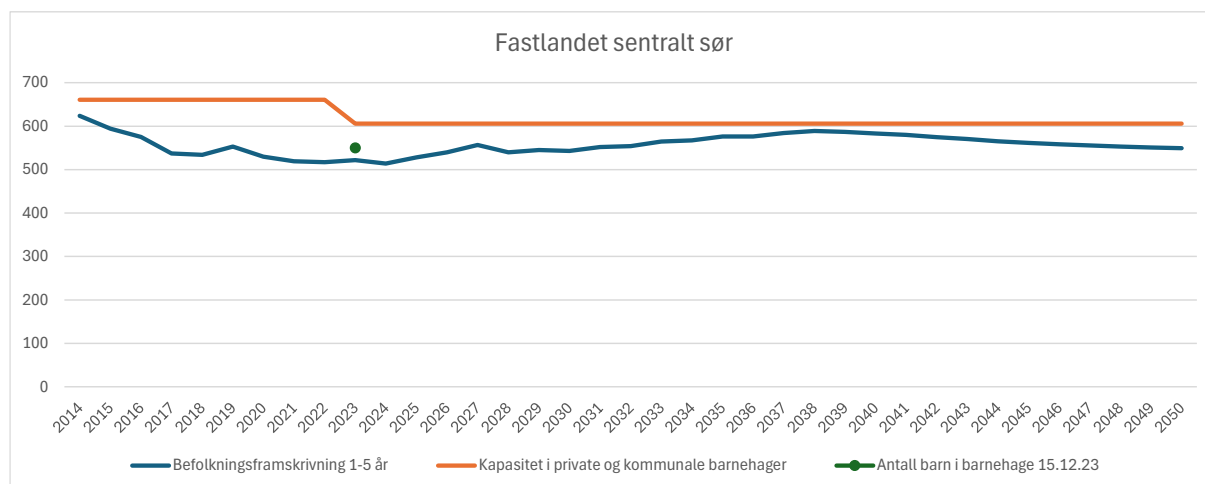
Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,2.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 9 037 000 kroner, og dette utgjør kr. 251 014 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 156 003 kWh og dette utgjør pr. barn 4 333 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,5.

12.1.6 Fastlandet sentralt sør

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23. Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Dalen familiebarnehage AS, Eventyrøya familiebarnehage Da, Myrveien familiebarnehage AS, Virre Vapp familiebarnehage Da, (Åsvegen 55), Virre Vapp familiebarnehage AS, (Åsvegen 57), Berg barnehage SA, Norlandia Marsvegen barnehage, Stiftelsen Kanutten Barnehage, Tromsø, Tindfoten Fus barnehage AS.

Kommunale barnehager:

Elvestrand barnehage har en kapasitet til 69 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 56 barn og 14 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 12 974 000 kroner, og dette utgjør kr. 231 679 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 93 505 kWh og dette utgjør pr. barn 1 670 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 0,7.

Fjellvegen barnehage har en kapasitet til 79 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 66 barn og 16,2 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 14 048 000 kroner, og dette utgjør kr. 212 848 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 129 850 kWh og dette utgjør pr. barn 1 967 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,2.

Reinen barnehage har en kapasitet til 88 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 85 barn og 19 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,2.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 16 459 000 kroner, og dette utgjør kr. 193 635 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 89 845 kWh og dette utgjør pr. barn 1 057 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1.

Tromsdalen barnehage har en kapasitet til 56 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 50 barn og 11,7 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,3.

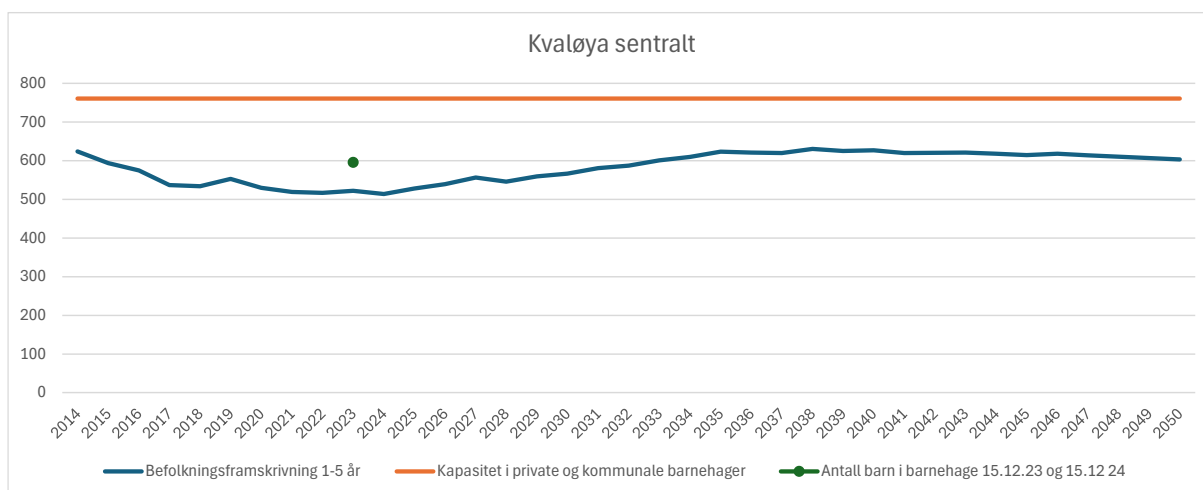
De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 10 312 000 kroner, og dette utgjør kr. 206 240 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 114 058 kWh og dette utgjør pr. barn 114 058 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2,7.

12.1.7 Kvaløya sentralt

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23.
Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Kyststua familiebarnehage AS, Lekestua familiebarnehage AS, Rødhette 2 AS, Rødhette AS Solstua familiebarnehage (denne barnehagen legger ned 31.07.25), Karveslettli barnehage SA, Norlandia Polarmåsen barnehage, Tusseladden friluftsbarnhage og Åsland barnehage SA.

Kommunale barnehager:

Eidhaugen barnehage har en kapasitet til 93 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 54 barn og årsverk 14. Dette tilsvarer 5,6 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 12 240 000 kroner, og dette utgjør kr. 226 675 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 221 191 kWh og dette utgjør pr. barn 4 096 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,1.

Kjosens barnehage har en kapasitet til 79 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 59 barn og 14 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 12 138 000 kroner, og dette utgjør kr. 205 726 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 119 367 kWh og dette utgjør pr. barn 2 023 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,1.

Kvaløysletta barnehage har en kapasitet til 55 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 45 barn og 12 årsverk. Dette tilsvarer 5,3 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 – 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 10 336 000 kroner, og dette utgjør kr. 229 681 per barn. Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 95 466 kWh og dette utgjør pr. barn 2 121 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2.5.

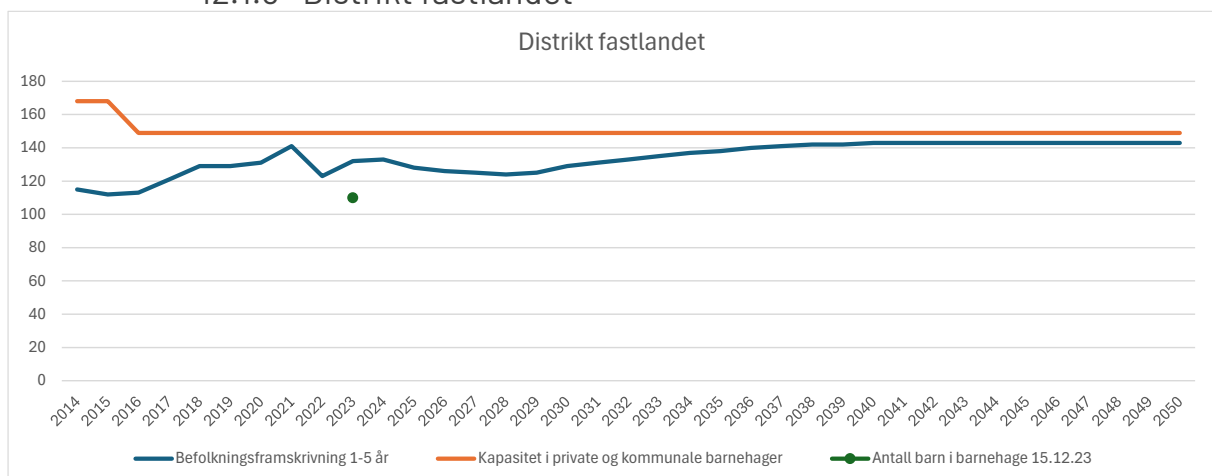
Slettaelva barnehage har en kapasitet til 53 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 37 barn og 10 årsverk. Dette tilsvarer 5,5 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 – 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 8 858 000 kroner, og dette utgjør kr. 239 406 per barn. Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 179 782 kWh og dette utgjør pr. barn 4 859 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1.1.

Storvollen barnehage har en kapasitet til 72 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 36 barn og 9 årsverk. Dette tilsvarer 5,8 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 – 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 8 593 000 kroner, og dette utgjør kr. 238 707 per barn. Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 248 819 kWh og dette utgjør pr. barn 6 912 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,3.

12.1.8 Distrikt fastlandet

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23.
Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Læringsverkstedet Fagertun barnehage.

Kommunale barnehager:

Lakselvbukt barnehage har en kapasitet til 24 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 6 barn og 2,5 årsverk. Dette tilsvarer 3,6 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,5.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 2 411 000 kroner, og dette utgjør kr. 402 769 per barn. Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 57 987 kWh og dette utgjør pr. barn 9 665 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er lik den for skolen, 1,9.

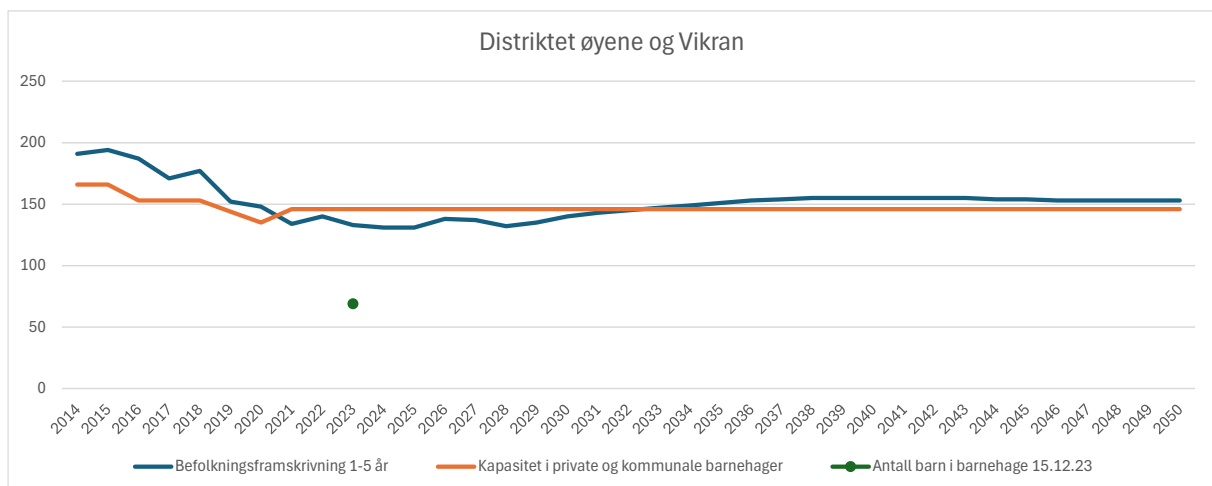

Skittenelv barnehage har en kapasitet til 33 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 30 barn og 7,1 årsverk. Dette tilsvarer 5,9 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 5 577 000 kroner, og dette utgjør kr. 185 912 per barn. Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 59 682 kWh og dette utgjør pr. barn 1 989 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 2,4.

12.1.9 Distriktet, øyene og Vikran

Kapasitet alle barnehager i området, befolkningsframskriving 1-5 år og barnetall i barnehage 15.12.23. Kilde: Kompas 2024

Private barnehager:

Ingen private barnehager i dette området.

Kommunale barnehager:

Hillesgyskolen Avd Sommargøy barnehage har en kapasitet til 59 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 20 barn og 5,8 årsverk. Dette tilsvarer 4,8 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 5 161 000 kroner, og dette utgjør kr. 258 033 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 72 611 kWh og dette utgjør pr. barn 3 631 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1.

Kattfjord barnehage har en kapasitet til 17 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 8 barn og 3 årsverk. Dette tilsvarer 4,7 barn per ansatt. Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,8.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 2 709 000 kroner, og dette utgjør kr. 338 622 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk finnes ikke i egne målinger. Barnehagen er samlokalisert med skolen. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,6.

Straumbukta barnehage har en kapasitet til 26 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 16 barn og 5,7 årsverk. Dette tilsvarer 3,7 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 3 837 000 kroner, og dette utgjør kr. 239 806 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 80 685 kWh og dette utgjør pr. barn 5 043 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,9.

Trondjord barnehage har en kapasitet til 13 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 12 barn og 4 årsverk. Dette tilsvarer 4,8 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser ingen resultater. Barnehagen har ikke deltatt i

foreldreundersøkelsen. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 2 821 000 kroner, og dette utgjør kr. 235 093 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 40 092 kWh og dette utgjør pr. barn 3 341 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,1.

Vikran barnehage har en kapasitet til 31 barn. Per 15.12.23 har barnehagen 13 barn og 3,5 årsverk. Dette tilsvarer 5,1 barn per ansatt.

Foreldreundersøkelsen for perioden 2019 - 2023 viser at gjennomsnittlige total fornøydhet er 4,7. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 2 853 000 kroner, og dette utgjør kr. 219 477 per barn.

Barnehagens totale energiforbruk i 2023 er på 210 562 kWh og dette utgjør pr. barn 16 197 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for barnehagen er 1,0.

12.1.10 Etablerte og nedlagte barnehager

I perioden 2014 til 2024 er det bortfall av 866 barnehageplasser. I samme periode er det etablert 340 barnehageplasser. Totalt bortfall i perioden 2014 til 2024 er 526 plasser.

Barnehager	Kommunal eller privat	Nedlagt	Etablert	Godkjent for antall store barn	Prognoseområde
Sommarøy (tidligere Skarven)	Kommunal		01.06.14	64 barn	Distriktet øyene
Marsvegen	Ikke-kommunal		01.08.14	125 barn	Fastlandet sentralt sør
Haugenstykket	Ikke-kommunal		01.08.14	104 barn	Tromsøya sør
Trudvang	Kommunal		20.11.17	36 barn	Tromsøya nordøst
Vikran	Kommunal	Revet og bygd ny	2021	Fra 20 til 31 barn	Distriktet øyene
Skarven	Kommunal	01.06.14		24 barn	Distriktet øyene
Ersfjordbotn	Kommunal	01.08.14		30 barn	Distriktet øyene
Håpet	Kommunal	01.08.14		35 barn	Tromsøya nordvest
Hvilhaug	Kommunal	01.08.14		206 barn	Tromsøya sør
Goplassen	Ikke-kommunal	01.01.15		55 barn	Tromsøya nordvest
Strimmelen	Kommunal	01.08.15		56 barn	Tromsøya sør
Åsgård	Kommunal	01.08.15		54 barn	Tromsøya nordvest
Blåbærlia	Ikke-kommunal	01.08.15		18 barn	Tromsøya nordøst
Sjursnes	Kommunal	01.08.16		19 barn	Distriktet fastlandet
Trondjord	Kommunal	Redusert til ett bygg 01.08.16		13 barn	Distriktet øyene
Nansenvegen	Kommunal	Høsten 2017		22 barn	Tromsøya sør
Vestavinden	Ikke-kommunal	01.08.17		8 barn	Tromsøya nordvest
Vengsøy	Kommunal	01.08.19		9 barn	Distriktet øyene
Tromvik	Kommunal	01.08.20		9 barn	Distriktet øyene
Varden	Kommunal	01.08.20		31 barn	Tromsøya norøst
Mortensnes	Familie barnehage	01.11.20		10 barn	Tromsøya nordvest
Tromstun	Kommunal	01.08.22		55 barn	Fastlandet sentralt sør
Rundvannet	Ikke-kommunal	01.08.23		29 barn	Tromsøya norøst
Heimly	Ikke-kommunal	01.08.23		55 barn	Tromsøya nordvest

Skogstua	Ikke-kommunal	01.08.24		31 barn	Tromsøya sør
Storskogåsen	studentbarnehage	01.08.24		57 barn	Tromsøya sør
Einerabben	Ikke-kommunal	01.08.24		40 barn	Tromsøya nordvest
Sum etablert	2 kommunale og 2 private			407 plasser	
Sum nedlagt	14 kommunale og 9 private			936 plasser	
Totalt bortfall				529 plasser	

12.2 Skoler

Sammenligning ASSS kommuner

Tabell 1. Nøkkeltall grunnskole

Last ned tabell for Excel

Indikator	Tromsø			Snitt ASSS	Høyest ASSS	Lavest ASSS
	2021	2022	2023	2023	2023	2023
GRS Ressursbruksindikator. Grunnskole*	1,022	1,027	1,060	1,000	1,225	0,880
GRS Netto driftsutgifter grunnskole (f202) per elev (kroner)	95 132	103 206	114 970	117 750	128 309	103 786
GRS Gruppestørrelse (antall)	13,4	12,7	12,4	13,5	14,1	12,4
GRS Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	8,7	9,0	9,2	7,1	9,2	5,4
GRS Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	142,3	149,7	161,7	145,2	176,1	102,4
GRS Elever med direkte overgang fra vg1 til vg2 (prosent)	90,2	89,0	89,7	90,1	94,2	86,8
GRS Sykefravær grunnskole (prosent)	6,23	7,02	7,26	6,80	7,40	6,05
GRS Nasjonale prøver 5. trinn, snitt andel nivå 2-3 (prosent)*	80,0	77,0	-	76,3	80,2	68,6
GRS Nasjonale prøver 8. trinn, snitt andel nivå 3-5 (prosent)*	75,7	77,1	67,6	70,5	80,0	62,8
GRS Nasjonale prøver 9. trinn, snitt andel nivå 3-5 (prosent)*	82,3	85,3	80,5	81,6	87,8	67,1
GRS Eksamen snitt engelsk, regning og norsk*	-	-	3,6	3,6	3,9	3,4
GRS Vurdering for læring (snitt skår)*	3,45	3,40	3,35	3,38	3,45	3,25

Kilde: ks.no/asss-hjem/arlige-publiseringer/asss-2024/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/tromso/tromso-grunnskole/

12.2.1 Kapasitet, utnyttelse og prognoser

SKOLER	Kapasitet før endringer	Kapasitet etter endringer	Reduksjon elevplasser	Elevtall 2026	Elevtall 2030	Elevtall 2040	Elevtall 2050
KAPASITET TOTALT	11191	9867	1324				
ELEVALL				8058	7771	7726	8035
KAPASITETSUTNYTTELSE				82 %	79 %	78 %	81 %
FORTSATT RESTKAPASITET				1809	2096	2141	1832

Det er noen geografiske og demografiske kjennetegn som er relevant for utformingen av skolestrukturen i Tromsø kommune. Tromsø kommune er en av de største bykommunene i landet i geografisk utstrekning med 2 500 kvadratkilometer, samtidig som vi har et forholdsvis lavt folketall sammenlignet med andre store bykommuner vi sammenlignes med, ASSS kommunene. Ca. 90% av kommunens innbyggere bor i det bynære området som utgjør ca. 42,5 kvadratkilometer. Som en følge av dette har kommunen hatt tradisjon for en betydelig desentralisert skolestruktur, både i sentrumsnære strøk og i distriktet.

I følge [Utdanningsdirektoratet](#) var gjennomsnittlig grunnskolestørrelse i Norge 235 elever i 2024.

Tilsvarende har Tromsø kommune en gjennomsnittlig grunnskolestørrelse på 215 elever for skoleåret 2023/2024. Dersom man trekker ut skolene i distriktet er gjennomsnittlig grunnskolestørrelse 289. Det betyr at Tromsø kommune har relativt mange skoler, og at skolene varierer stort i elevtall. For å nyansere dette bildet trekkes det frem noen sentrale nøkkeltall for de offentlige grunnskolene under.

For skoleåret 2024/2025 har Tromsø kommune:

- Kapasitet i skolene inklusiv distriktet er 11 191. Kapasitetene blir utvidet med nye Kvaløysletta ungdomsskole.
- Til sammen er det 7 763 elever per 1. oktober 2024 i sentrum og distriktene. Til sammenligning hadde Tromsø kommune 8373 elever i 2015. Ifølge befolkningsframskrivingene i middels alternativ fra statistikk- og analyseverktøyet Kompas, vil vi ha 7592 elever i 2030, 7570 elever i 2040 og 7908 elever i 2050.
- 35 grunnskoler hvor av seks er kombinerte skoler 1.-10 skoler, seks ungdomsskoler 8.-10 skoler, nitten barneskoler 1.-7 skoler i sentrumsnære områder samt fire 1.-7 barneskoler i distriktet.
- Ti skoler har et elevtall over 300. Av disse det er fire ungdomsskoler, en kombinert skole og fem barneskoler.
- Seksten av skolene er under gjennomsnittlig nasjonale grunnskolestørrelse på 235 elever. Sju av disse ligger i sentrum, ni ligger i distriktet.
- Av de sju skolene i sentrum som er under nasjonale gjennomsnittlig grunnskolestørrelse, har fem av disse færre enn 200 elever skoleåret 2024/2025.

- Av de åtte skolene i distriktet har én skole over 100 elever. En skole har mellom 50 og 100 elever. To skoler har mellom 20 og 50 elever, og fire skoler har under 20 elever.

Den største grunnskolen i Tromsø kommune har 477 elever. Den minste har 11 elever.

I det videre gis en nærmere beskrivelse av dagens skolestruktur. Beskrivelsen gis per opptaksområde, der skole og trinn, kapasitet- og elevtallsutvikling fremstilles. I alt er det syv opptaksområder; Fastlandet sentralt sør, Fastlandet sentralt nord, Tromsøya sør, Tromsøya nord-øst, Tromsøya nord-vest, Kvaløysletta sentralt og distriktene. I denne fremstillingen er distriktkolene sortert under distriktskoler på fastlandet og distriktskoler på Kvaløya og omegn.

Skolekapasitetsvurderinger trenger Kompas framskrivinger og i Kompas brukes inndelinger i skolekretser basert på informasjon fra Statistisk sentralbyrå om grunnkretsdata. Dersom skolekretsene grensesettes veldig forskjellig fra de grunnkretsene som inngår i skolekretsen så må grunnkretsene enten a) splittes eller det må gjøres b) beregning av hvor stor andel av befolkningen som går til hver skolekrets. Splitting av grunnkrets gjøres etter søknad til SSB og Statens kartverk og blir en varig endring, som inntreffer ved et årsskifte. Hvis vi må gjøre en beregning i Kompas av hvordan delingsforholdet mellom befolkningen i grunnkretsene blir i hele framskrivingsperioden, så blir det en unøyaktighet som igjen bidrar til lavere kvalitet på framskrivingene. Det er stor nok usikkerhet så vi bør ikke gjøre det vanskeligere enn nødvendig.

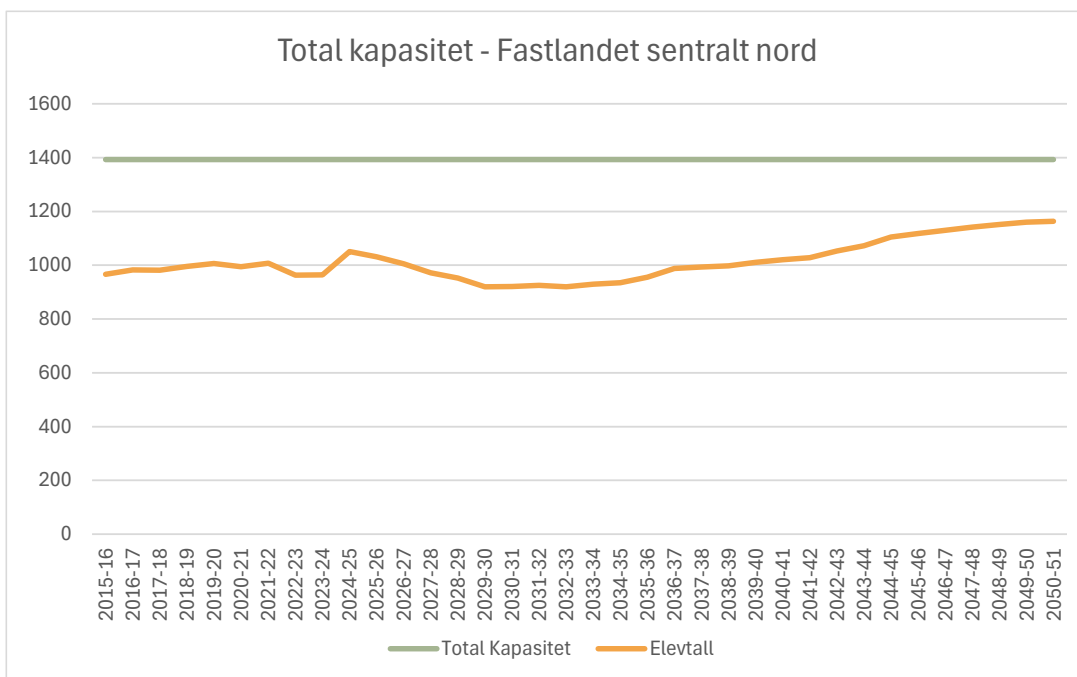
12.2.2 Skolestruktur fastlandet

Fastlandet har to opptaksområder: Fastlandet sentralt nord, og fastlandet sentralt sør.

Elevgrunnlaget for skolene på fastlandet strekker seg fra Skjelnan i nord til Reinen i sør. Det er omtrent 8,3 km mellom Skjelnan skole i nord og Reinen skole i sør. På strekningen har Tromsø kommune sju skoler, hvorav er fem for barnetrinn, to for ungdomstrinn.

Opptaksområde fastlandet sentralt nord

Skjelnan, Kroken, Krokeldalen og Lunheim skoler tilhører dette opptaksområdet. Innføringsklasser (IFK) tilbyr barn og unge som kommer til Norge opplæring i norsk. Kroken skole har et midlertidig IFK-tilbud for ungdomsskoletrinnet, ca. 15 elevplasser. Krokeldalen skole har et midlertidig IFK-tilbud for barnetrinnet, ca. 15 elevplasser.

Befolningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, fastlandet sentralt nord

Skjelnan skole

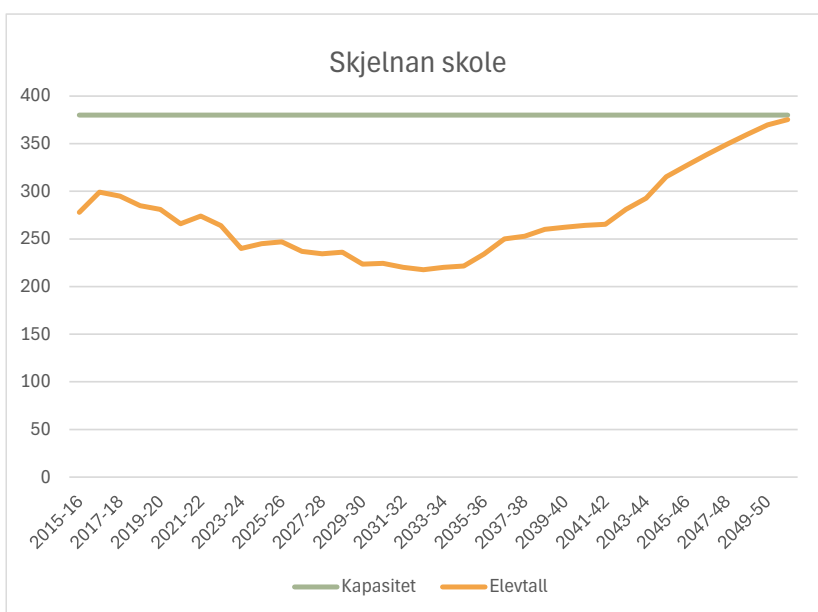
Skjelnan skole er en 1.-7. skole med en kapasitet på 380 elever. Per 1. oktober 2024 har skolen 236 elever og 26,02 årsverk. Dette tilsvarer 9,1 elever per ansatt

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelseskår er 4,1.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 20 861 000 kroner, og dette utgjør kr. 88 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 574 000 kWh og dette utgjør pr elev 2 300 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Befolningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Skjelnan skole

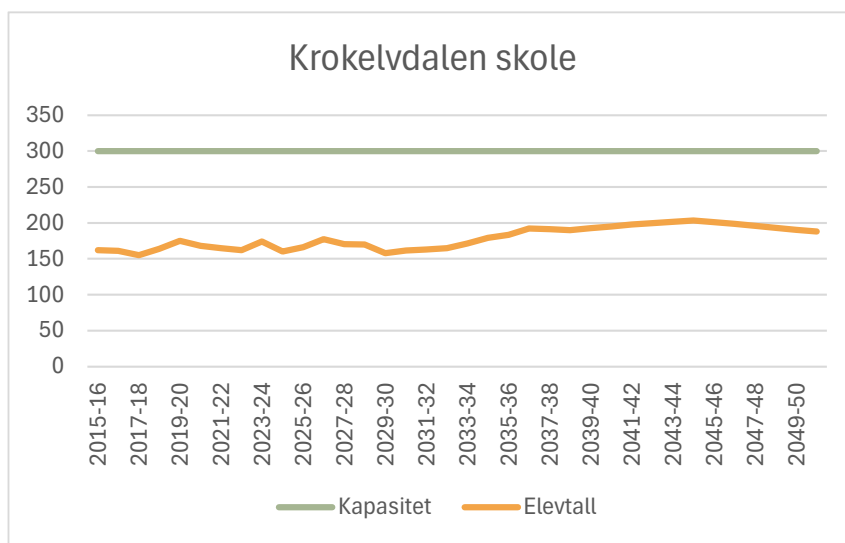
Krokelvdalen skole

Krokelvdalen er en 1.-7. skole med en kapasitet på 300 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 191 elever og 27,47 årsverk. Dette tilsvarer 7,0 elever per ansatt. Krokelvdalen har midlertidig IFK- tilbud for barnetrinnet.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,0. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 17 277 000, og dette utgjør kr.90 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 511 000 kWh og dette utgjør pr elev 3 200 kWh.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,7. Krokelvdalen skole har midlertidig IFK-tilbud for elever på barnetrinnet. Tilbudet er dimensjonert for 15 elever.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Krokelvdalen skole

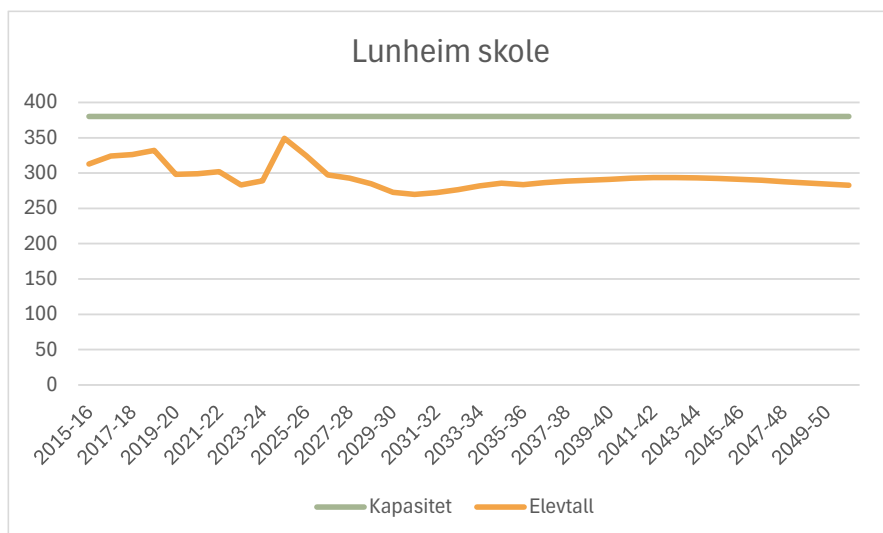
Lunheim skole

Lunheim er en 1.-7. skole med en kapasitet på 380 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 281 elever og 27,82 årsverk. Dette tilsvarer 10,1 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 25 069 000, og dette utgjør kr. 89 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 717 000 kWh og dette utgjør 2100 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Lunheim skole

Kroken skole

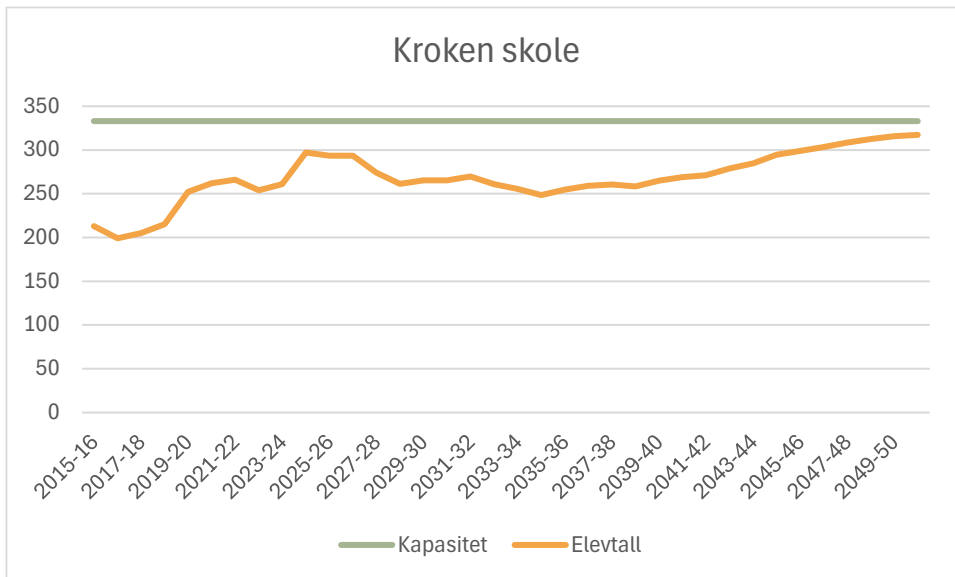
Kroken er en 8-10. skole med en kapasitet på 333 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 279 elever og 40.72 årsverk. Dette tilsvarer dette 6,9 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 3,9. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 25 745 000 og dette utgjør kr. 92 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 523 000 kWh og dette utgjør 1 800 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,6.

Kroken skole har midlertidig IFK-tilbud for elever på ungdomstrinnet. Tilbudet er dimensjonert for 15 elever.

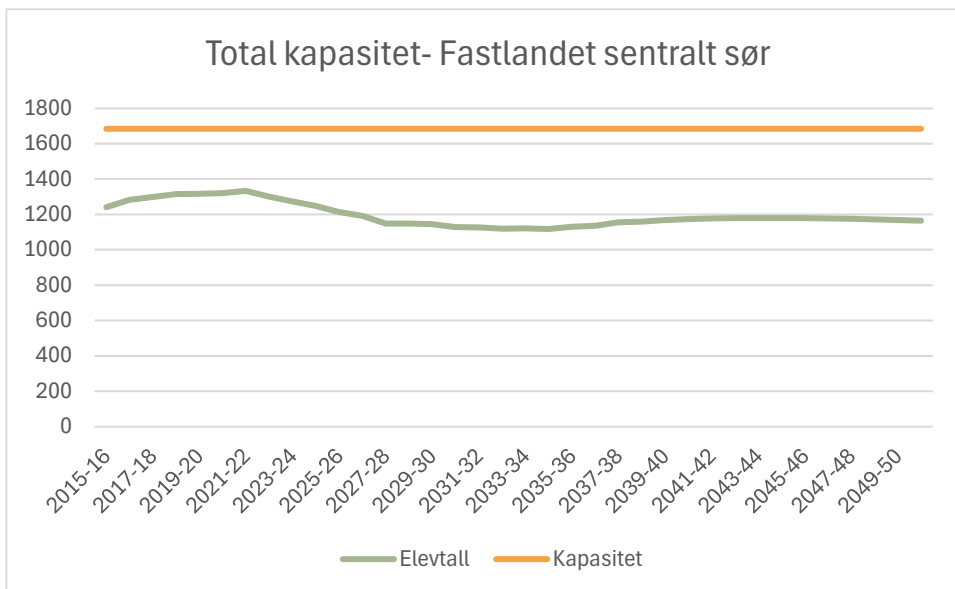

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Kroken skole

Opptaksområde fastlandet sentralt sør

Reinen, Tromsdalen og Tromstun skoler tilhører dette opptaksområdet. Det er vedtatt bygging av ny skole og barnehage i Tromsdalen på dagens barnehage- og skoletomt. Kapasiteten for Tromsdalen skole oppgis derfor med dagens kapasitet inkludert modulbygg.

Tromstun skole har kommunens permanente IFK-tilbud for elever på ungdomstrinnet. Normalt er tilbudet dimensjonert for 20 elever, men på grunn av høy forekomst av flyktninger fra Ukraina er tilbudet midlertidig utvidet.

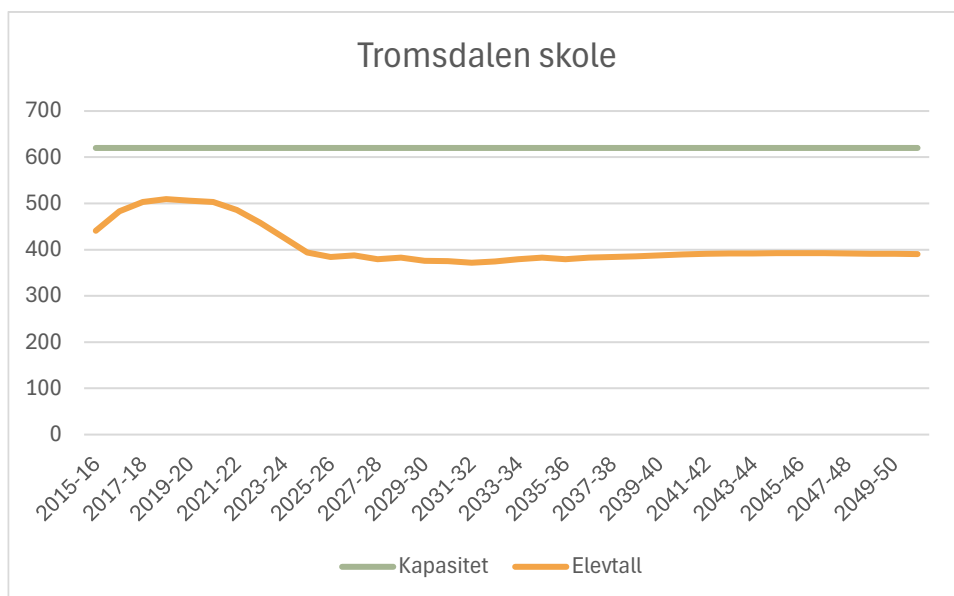
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, fastlandet sentralt sør

Tromsdalen skole

Tromsdalen er en 1.-7. skole med kapasitet til 620 elever med modulbygget, Per 1. oktober 24 har skolen 392 elever og 45.99 årsverk. Dette tilsvarer 8,5 elever per ansatt. Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4.0.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 37 913 000 og dette utgjør kr. 97 000 per elev

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 1 400 000 kWh og dette utgjør 3600 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Tromsdalen skole

Reinen skole

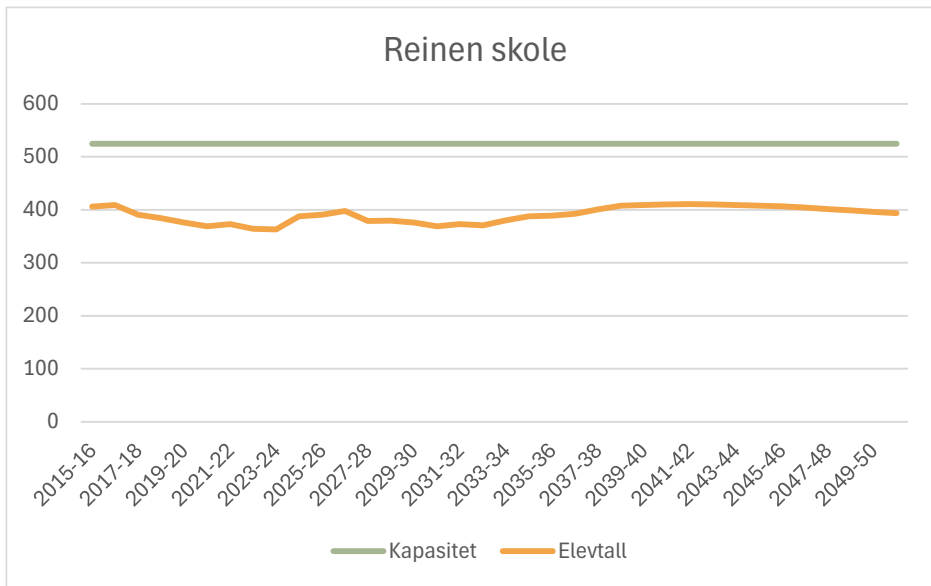
Reinen er en 1.-7. skole med en kapasitet på 525 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 365 elever og 40,01 årsverk. Dette tilsvarer 9,1 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,0.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 31 030 000. og dette utgjør kr. 85 000 per elev

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 898 000 kWh og dette utgjør 2 300 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,6.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Reinen skole

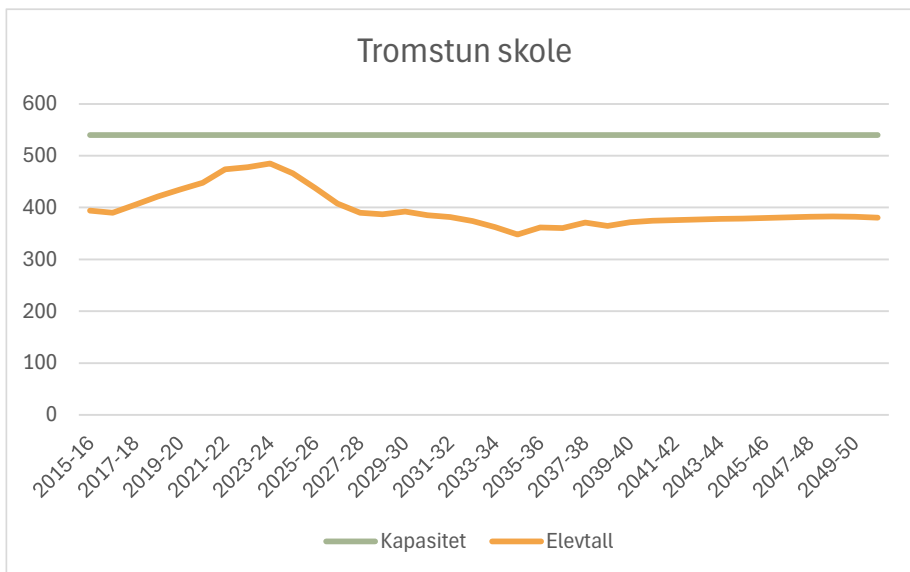
Tromstun skole

Tromstun er en 8-10. skole med en kapasitet på 540 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 466 elever og 74,03 årsverk som tilsvarer 5,8 elever per ansatt. Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,2.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr 42 163 000 og dette utgjør kr. 98 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på kWh 76 000 og dette utgjør 1600 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Tromstun skole

12.2.3 Distriktsskoler på fastlandet

Skittenelev, Lakselvbukt og Ramfjord er distriktsskoler på fastlandet. Det er 90 km mellom Skittenelev skole i nord og Lakselvbukt skole i sør.

I oversikten under er elevtallet i 2029 beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen per 2024. Dette fordi det ikke lages befolkningsframskrivninger for distriktene. Beregningen tar med andre ord ikke hensyn til flyttemønster og boligbygging.

Skole	Trinn	Elevtall 2015	Elevtall 2023	Elevtall 2029 *
Skittenelev	1.-7. trinn	38	45	56
Ramfjord	1.-10. trinn	183	129	151
Lakselvbukt	1.-10. trinn	29	15	16
Sum		250	189	223

* Elevtall i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen for Skittenelev, Ramfjord og Lakselvbukt skoler

Skittenelev skole

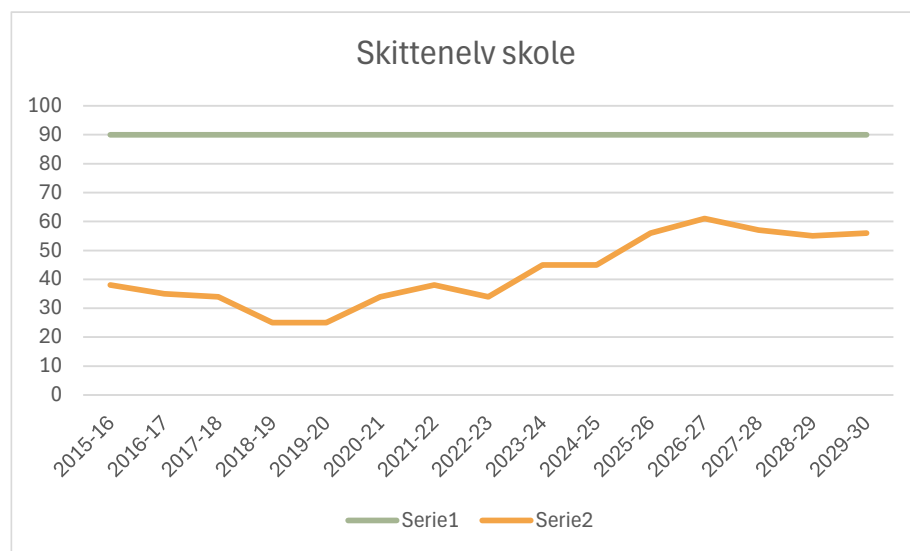
Skittenelev er en 1.-7. skole med en kapasitet på 90 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 45 elever og 8,05 årsverk. Dette tilsvarer 5,6 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 er ikke tilgjengelig for skoler med få elever.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 6 926 000, og dette utgjør kr.154 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 337 000 kWh og dette utgjør 7 500 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Skittenelev skole

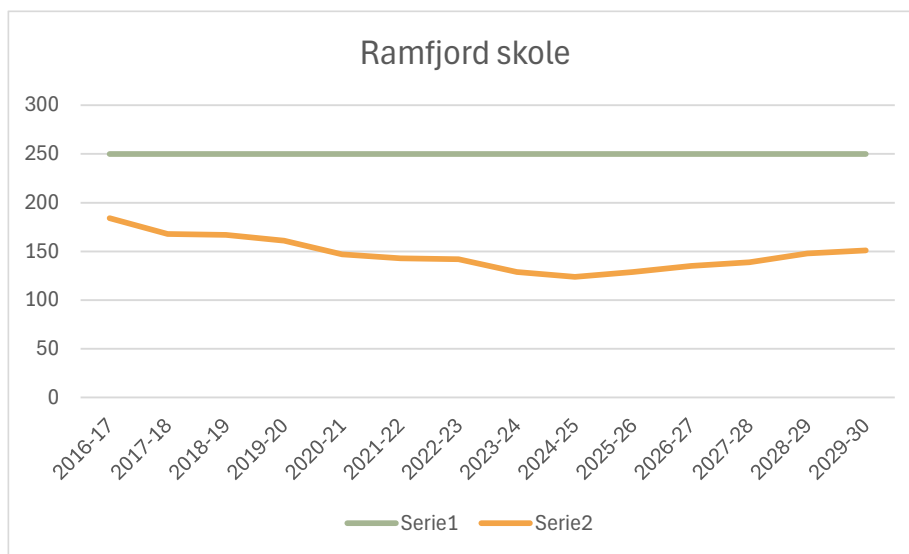
Ramfjord skole

Ramfjord er en kombinert skole med elever fra 1.-10. trinn med en kapasitet på 250 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 126 elever og 17,07 årsverk. Dette tilsvarer 7,4 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselskår er 4,0. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 16 418 000, og dette utgjør kr.130 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 723 000 kWh og dette utgjør 5 700 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,6.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Ramfjord skole

Lakselvbukt skole

Lakselvbukt skole er en 1.-10 skole og organisert i samme enhet som Lakselvbukt barnehage med kapasitet på 60 elever. Det betyr at skolen og barnehagen deler ressurser til administrasjon. Skolen har to dager i uka samarbeid med Laksvatn skole som ligger i Balsfjord kommune. Det er 19 km mellom disse skolene.

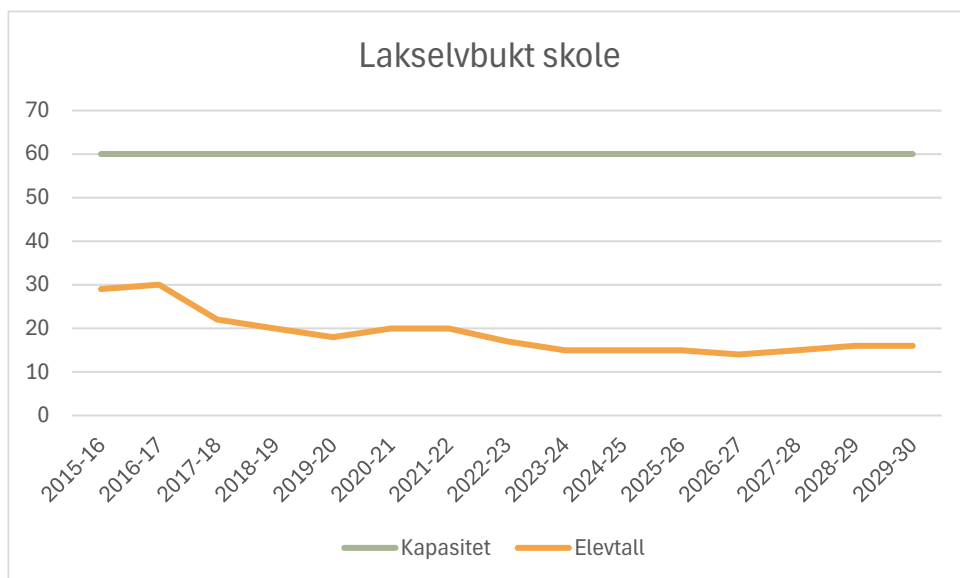
Per 1. oktober 24 har skolen 15 elever og 5,62 årsverk. Dette tilsvarer 2,5 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 er ikke tilgjengelig for skoler med få elever.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 6 031 000, og dette utgjør kr.431 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 236 000 kWh og dette utgjør 15 700 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Lakselvbukt skole

12.2.4 Skolestruktur Tromsøya

Tromsøya er ca. 10 km lang og arealet er 21,7 km². Her ligger det ti barneskoler og fire ungdomsskoler.

Tromsøya er delt inn i tre opptaksområder: Tromsøya sør, Tromsøya nord-øst og Tromsøya nord-vest

12.2.5 Opptaksområde Tromsøya sør

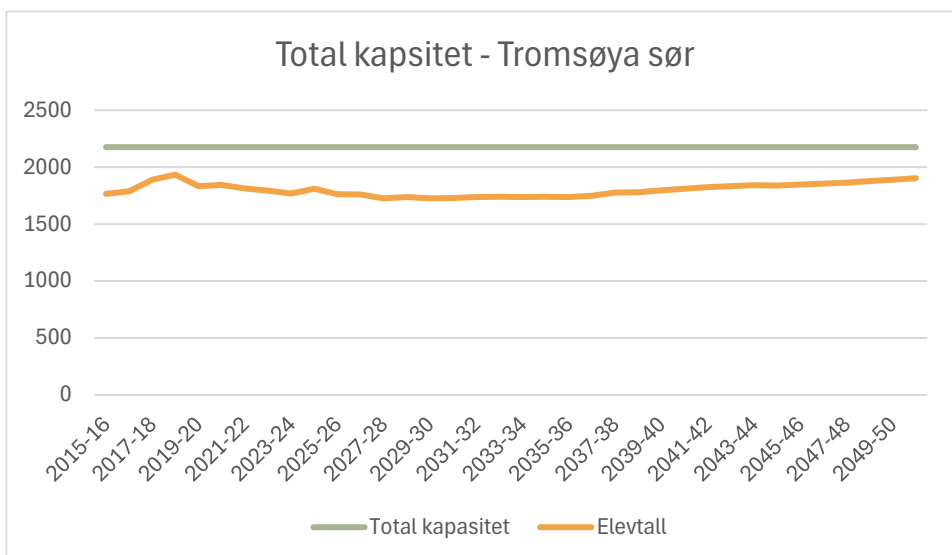
Gyllenborg, Bjerkaker, Fagereng, Prestvannet og Sommerlyst skole tilhører dette opptaksområdet.

For Bjerkaker skole er kapasiteten oppgitt inkludert modulbygg. Kapasitet uten modulbygg er 350.

Prestvannet skole har et ressurskoletilbud for elever med multifunksjonsnedsettelse (12 plasser). I tillegg har Prestvannet skole kommunens samlede tilbud for samiske klasser for barnetrinnet med ca. 70 elever. Skolen har i tillegg ansvaret for ledsagertjenesten i Tromsø kommune.

Sommerlyst skole huser to ressurskoletilbud, Nordvesten og Sørstjerna. Tilbudene gjelder for elever på ungdomstrinnet med henholdsvis multifunksjonsnedsettelse og autisme.

Læring gjennom arbeid (LGA) er et ungdomsskoletilbud med tilrettelegging for læring gjennom praktisk arbeid. LGA tas ikke med i oversikten under da den ikke er en nærscole med egne befolkningsframskrivninger.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Tromsøya sør

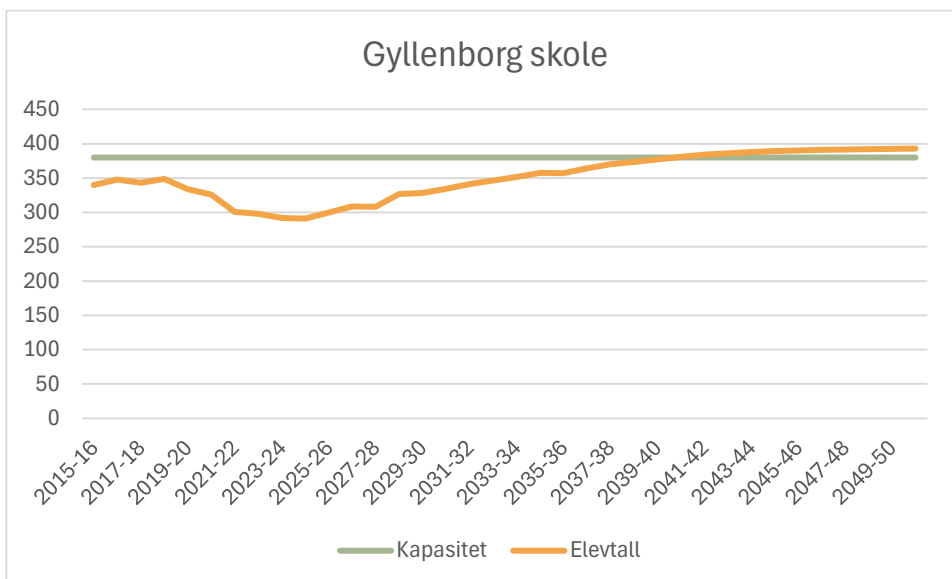
Gyllenberg skole

Gyllenberg er en 1.-7. skole med en kapasitet på 380. Per 1. oktober 24 har skolen 291 elever og 33,3 årsverk. Dette tilsvarer 8,7 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 24 764 000. Dette utgjør kr. 87 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 430 200kWh og dette utgjør 1 500 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 2,1.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Gyllenberg skole

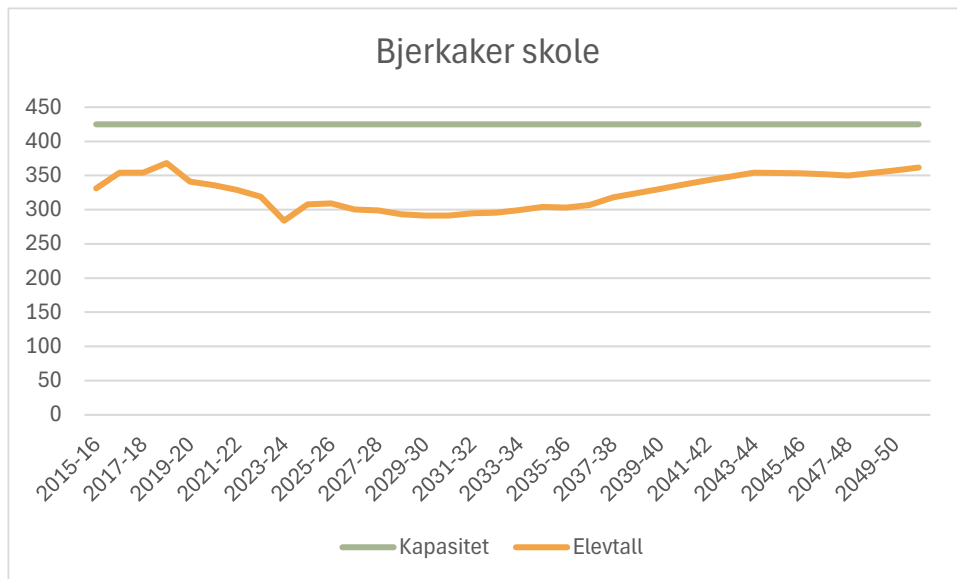
Bjerkaker skole

Bjerkaker er en 1.-7. skole med en kapasitet på 420 elever inklusiv modul. Per 1. oktober 24 har skolen 308 elever og 38,8 årsverk. Dette tilsvarer 8,0 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelseskår er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 27 909 000 Dette utgjør kr 92 000 per elev,

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 867 000 kWh og dette utgjør 2 800kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,7.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Bjerkaker skole

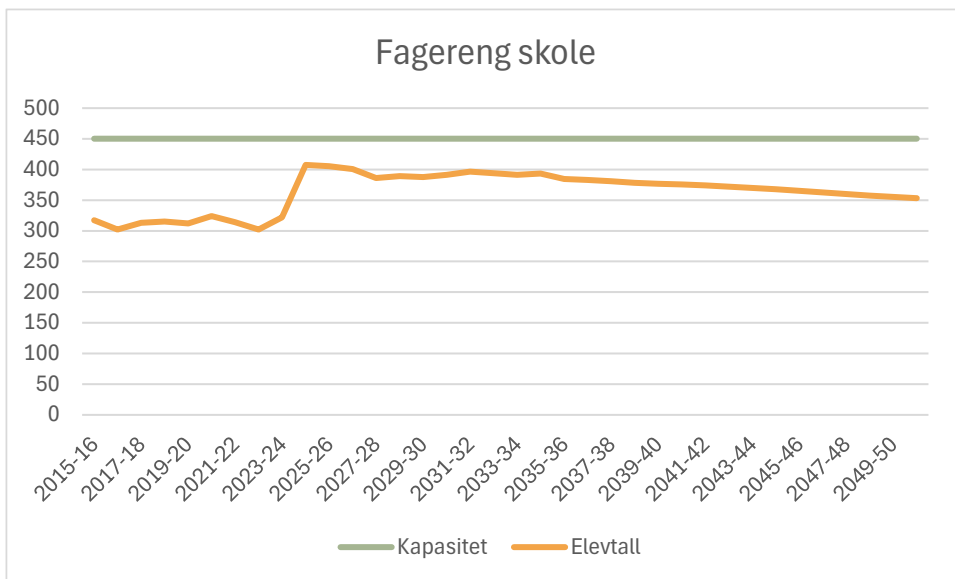
Fagereng skole

Fagereng er en 1.-7. skole med en kapasitet på 450 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 407 elever og 30,82 årsverk. Dette tilsvarer 10,5 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelseskår er 4,3. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 27 487 000. Dette utgjør kr. 85 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 638 000 kWh og dette utgjør 1 600 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Fagereng skole

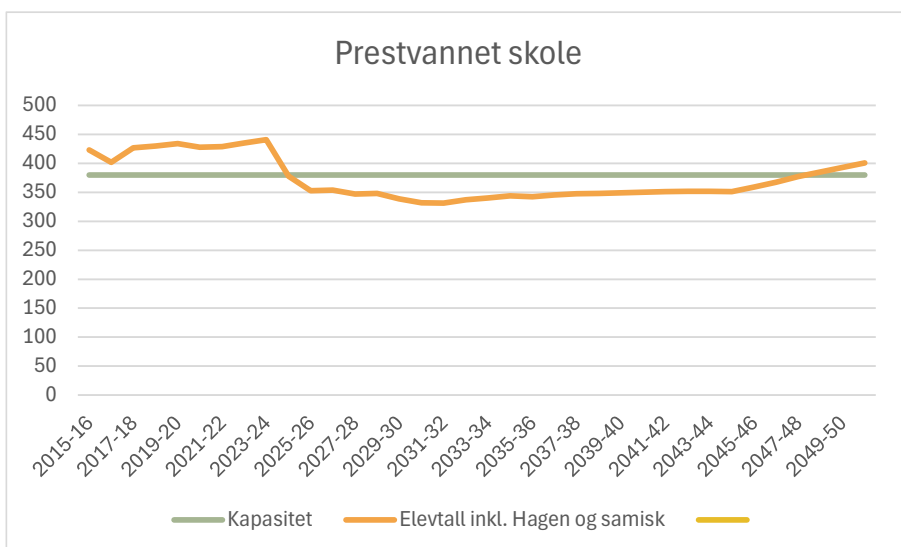
Prestvannet skole

Prestvannet er en 1.-7. skole med en kapasitet på 380 elever. Skolen har ambulerende lærere i samisk og finsk. Skolen gir opplæring i samisk for 67 elever per 1. oktober 24. Skolen har et ressurskoletilbud for elever med multifunksjonsnedsettelse. Ledsagertjenesten for elever som har behov for ekstra skyss er lagt til skolen. Per 1. oktober 24 har skolen 340 elever og 62,59 årsverk. Dette tilsvarer 5,4 elever per ansatt. Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 30 437 000. Dette utgjør kr 90 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 621 000 kWh og dette utgjør 1 800 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 2,1.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Prestvannet skole

Sommerlyst skole

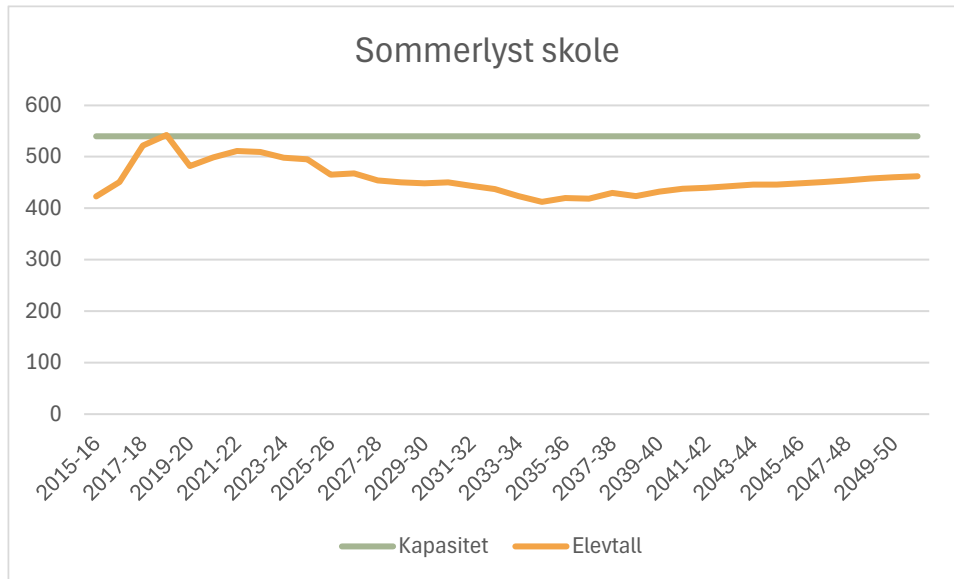
Sommerlyst er en 8.-10. skole med en kapasitet på 540 elever. Skolen har to ressurskole tilbud for elever med særskilte behov. Per 1. oktober 24 har skolen 495 elever og 81,71 årsverk. Dette tilsvarer 5,8 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr.45 468 000 kroner. Dette utgjør kr. 95 000 per. elev

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 1 379 000 kWh og dette utgjør 2 800 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1.

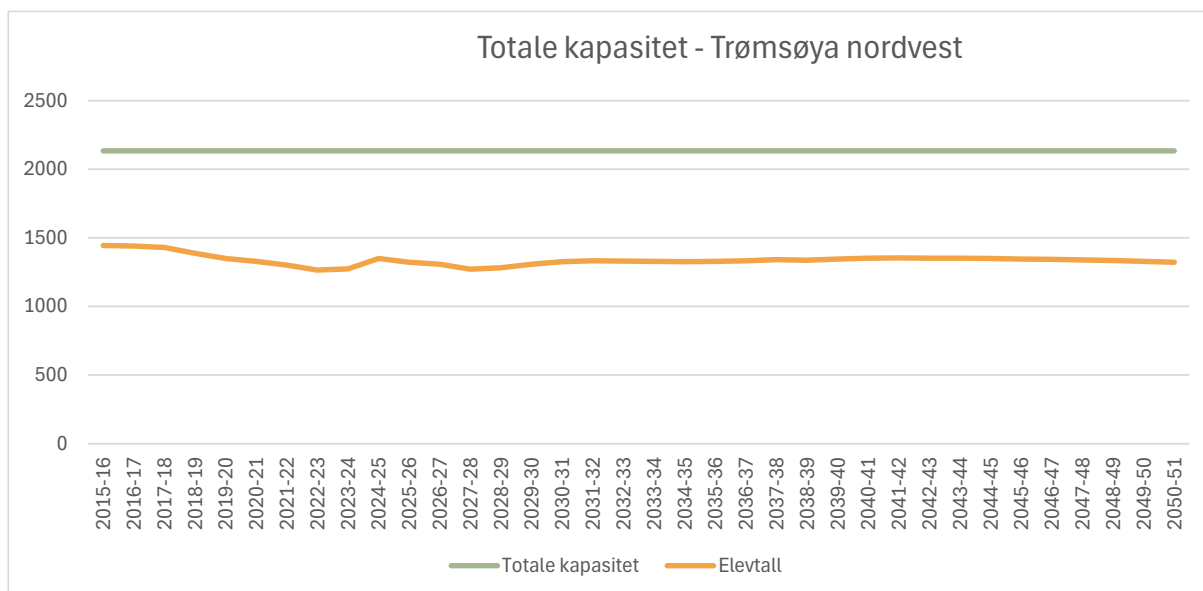
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Sommerlyst skole

12.2.6 Opptaksområde Tromsøya nord-vest

Mortensnes, Workinnmarka, Solneset, Hamna og Langnes skoler tilhører dette opptaksområdet

Mortensnes skole har ressurskoletilbudet Nordstjerna for elever på barnetrinnet med autisme.

Langnes skole har et midlertidig IFK-tilbud for elever på ungdomstrinnet.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Tromsøya nordvest

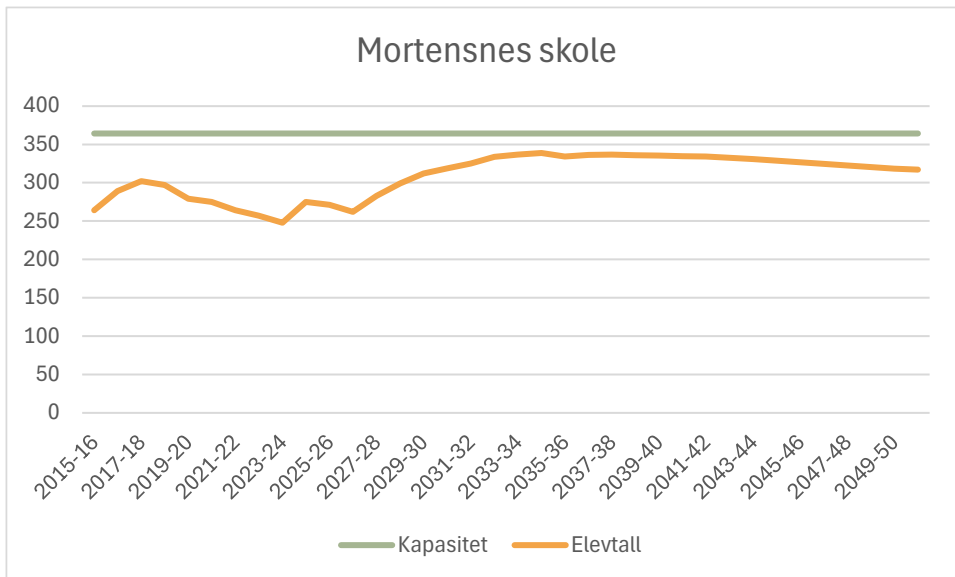
Mortensnes skole

Mortensnes er en 1.-7. skole med en kapasitet på 364 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 246 elever og 30,8 årsverk. Dette tilsvarer 8,0 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til 22 432 000 kroner og utgjør kr. 91 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 1054 000 kWh og utgjør 3 800 kWh per elev.

Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,7.

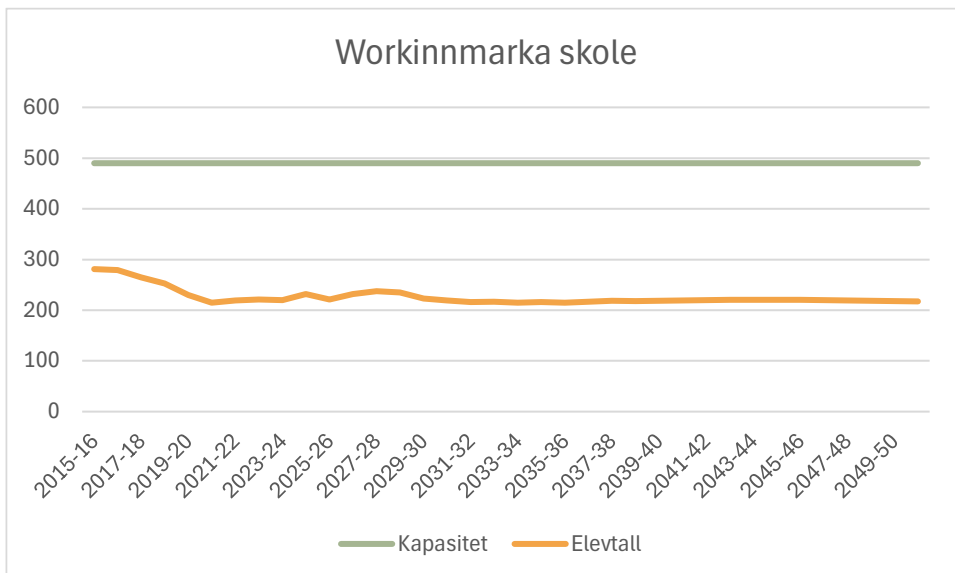
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Mortensnes skole

Workinnmarka skole

Workinnmarka er en 1.-7. skole med en kapasitet på 490 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 201 elever og 18,65 årsverk. Dette tilsvarer 10,8 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelssskår er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 21 826 000 kroner og utgjør kr.109 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 730 000 kWh og utgjør 3 800 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,4.

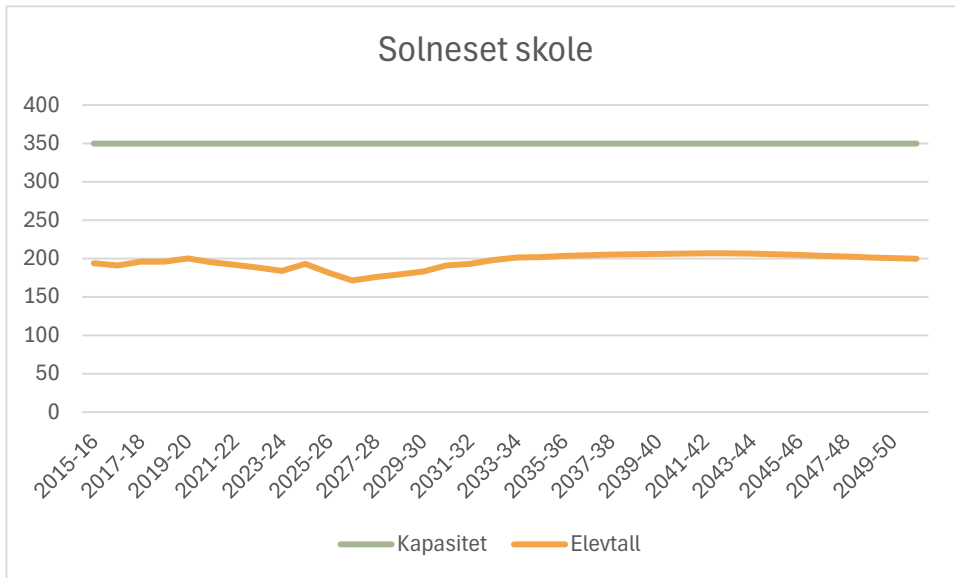
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Workinnmarka skole

Solneset skole

Solneset er en 1.-7. skole med en kapasitet på 350 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 184 elever og 20,32 årsverk. Dette tilsvarer 9,1 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 18 538 000 kroner og utgjør kr. 101 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 643 000 kWh og utgjør 3 300 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,5.

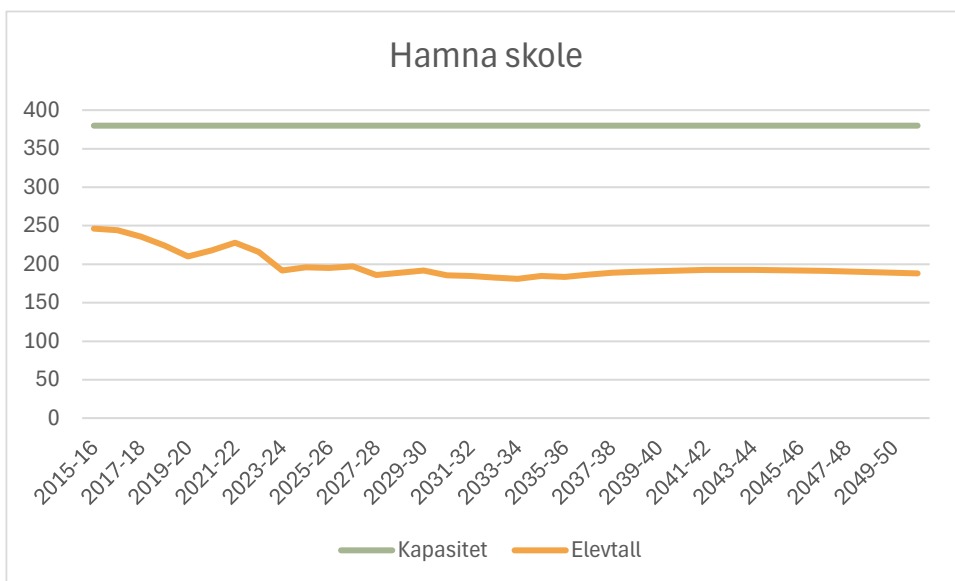
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Solneset skole

Hamna skole

Hamna er en 1.-7. skole med en kapasitet på 380 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 180 elever og 22,85 årsverk. Dette tilsvarer 7,9 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,0. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 18 607 000 kroner og utgjør kr. 103 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 867 000 og utgjør 4 400 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,8.

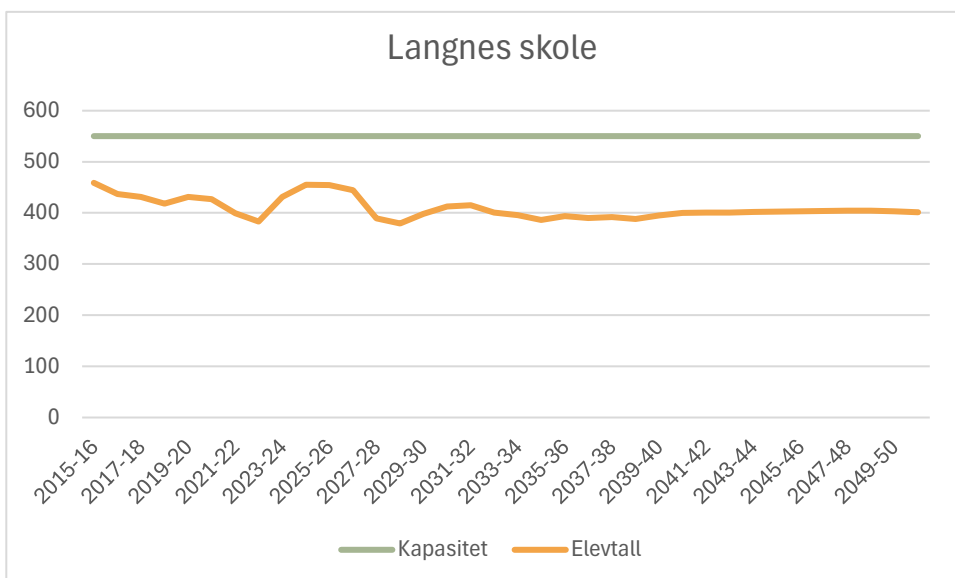
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ Hamna skole

Langnes skole

Langnes er en 1.-10. skole med en kapasitet på 550 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 413 elever og 45,94 årsverk. Dette tilsvarer 9,0 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,0. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 40 362 000 kroner og utgjør kr. 98 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 1273 000 kWh og utgjør 2 800 kWh per elev.

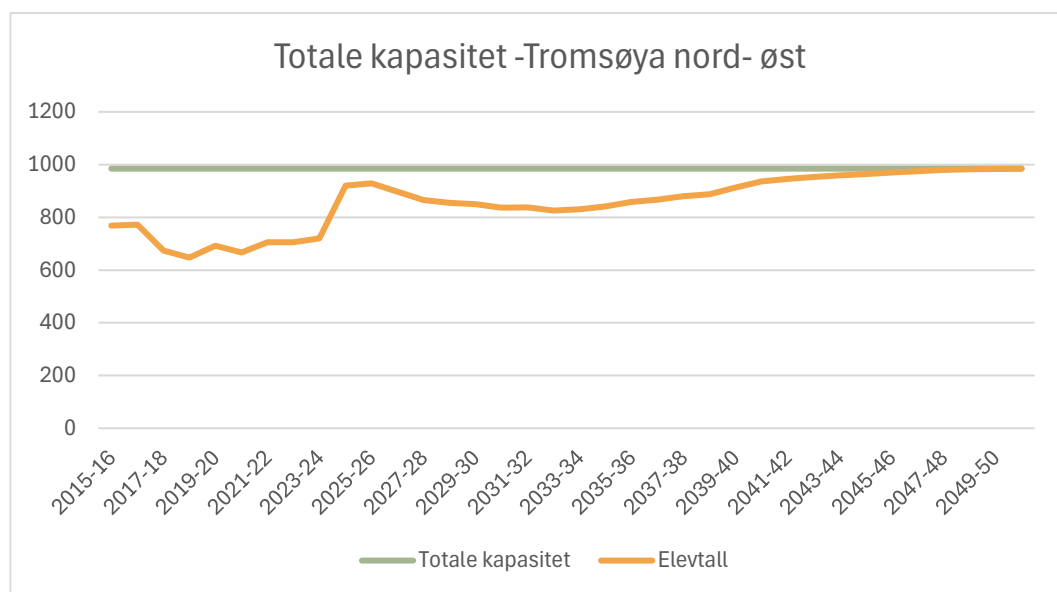
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Langnes skole

12.2.7 Opptaksområde Tromsøya nord-øst

Stakkevollan, Borgtun og Grønnåsen skoler tilhører dette opptaksområdet.

Borgtun skole har kommunens permanente IFK-tilbud for barnetrinnet. Normalt er tilbudet dimensjonert for 30 elever, men på grunn av høy forekomst av flyktninger fra Ukraina er tilbudet midlertidig utvidet til 50 elevplasser. Borgtun tilsetter halvparten av morsmåslærerne i Tromsø kommune.

Grønnåsen skole har fra og med skoleåret 2024/2025 kommunens nyopprettede samiske ungdomstrinn, dimensjonert for 27 elever.

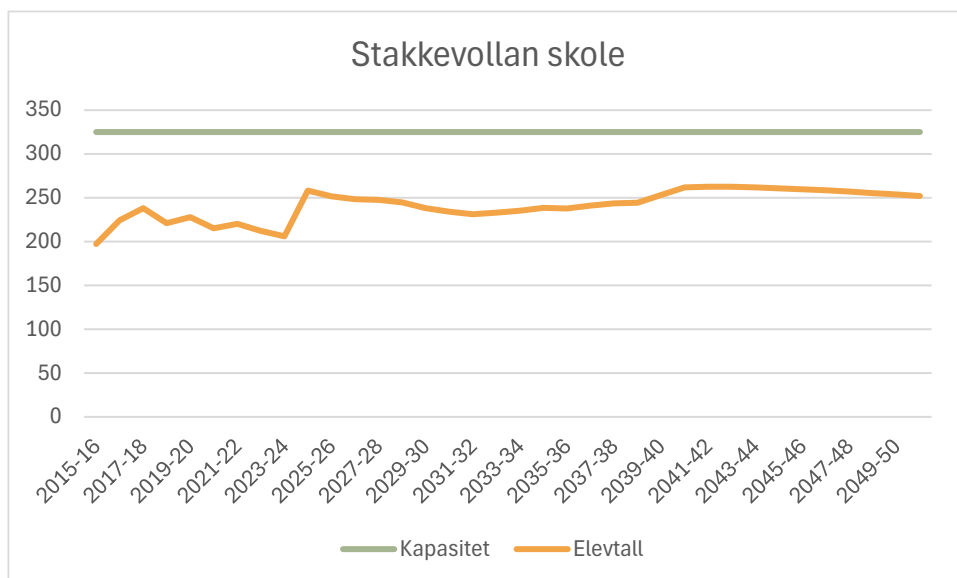
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Tromsøya nordøst

Stakkevollan skole

Stakkevollan er en 1.-7. skole med en kapasitet på 325 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 200 elever og 33,61 årsverk. Dette tilsvarer 6,0 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 3,9. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 19 475 000 kroner og utgjør kr. 97 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 525 000 kWh og utgjør 2 000 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,8.

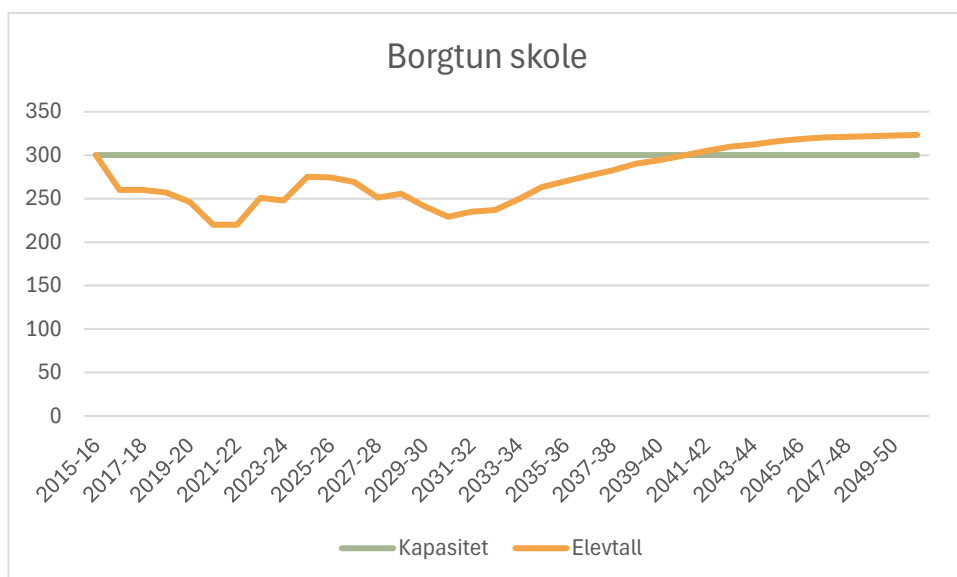
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Stakkevollan skole

Borgtun skole

Borgtun er en 1.-7. skole med en kapasitet på 300 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 247 elever og 40,35 årsverk. Dette tilsvarer 6,1 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselskår er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr 20 118 000 kroner og utgjør kr.81 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 696 000 kWh og utgjør 2 800 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,7.

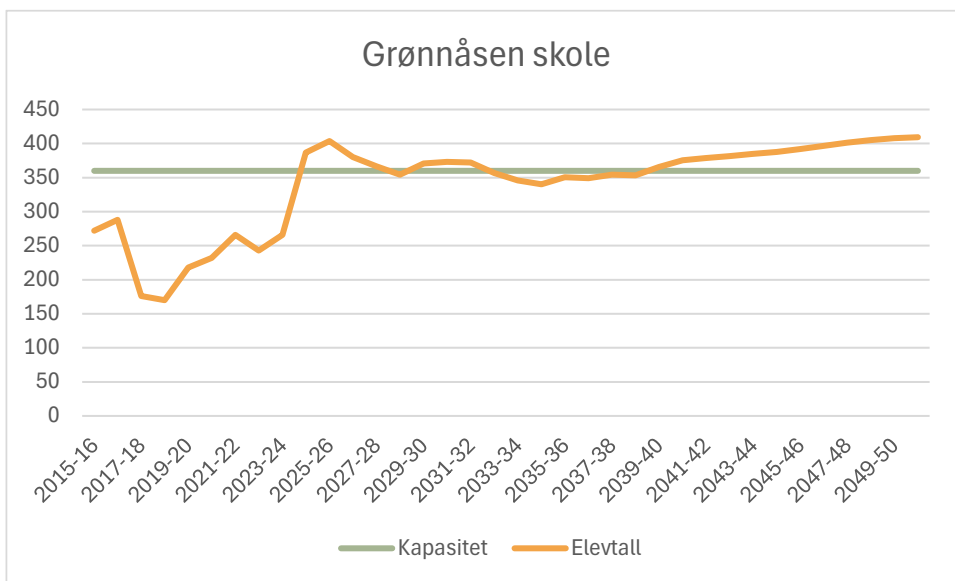

Grønnåsen skole

Grønnåsen er en 8.-10 skole med en kapasitet på 380 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 267 elever og 28,98 årsverk. Dette tilsvarer 9,2 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 3,9. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 27 642 000 og utgjør kr 104 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 969 000 kWh og utgjør 2 500 kWh per elev.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Grønnåsen skole

12.2.8 Skolestruktur Kvaløya og omegn

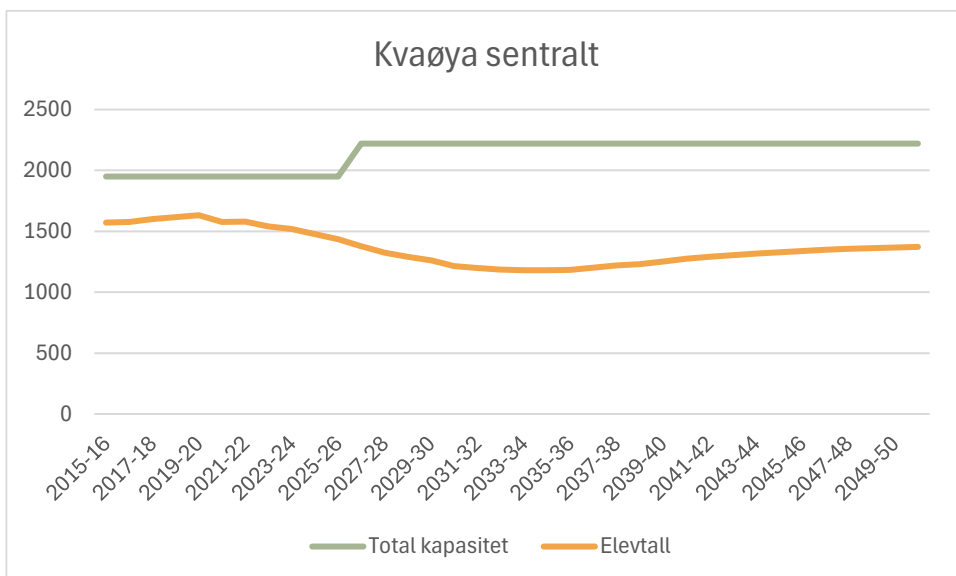
Opptaksområdet Kvaløysletta sentralt består av fem barneskoler (hvorav én med ungdomsskoletrinn for 80 elever) og én ungdomsskole. I tillegg er det seks skoler i distriktet og omegn fordelt mellom 1-7 og 1-10 skoler.

Opptaksområde Kvaløysletta sentralt

Slettaelva, Sandnessund, Selnes, Storelva, Kaldfjord og Kvaløysletta skoler tilhører dette opptaksområdet. Slettaelva skole har et midlertidig IFK-tilbud, omtrent 15. elevplasser.

Kvaløysletta skole skal rives, og det skal bygges ny skole for 630 elever på samme tomt. Den nye skolen forventes å stå ferdig i 2026. Slettaelva har et midlertidig IFK tilbud for barentrinnet.

Storelva skole har et ungdomstrinn dimensjonert for 80 elever.

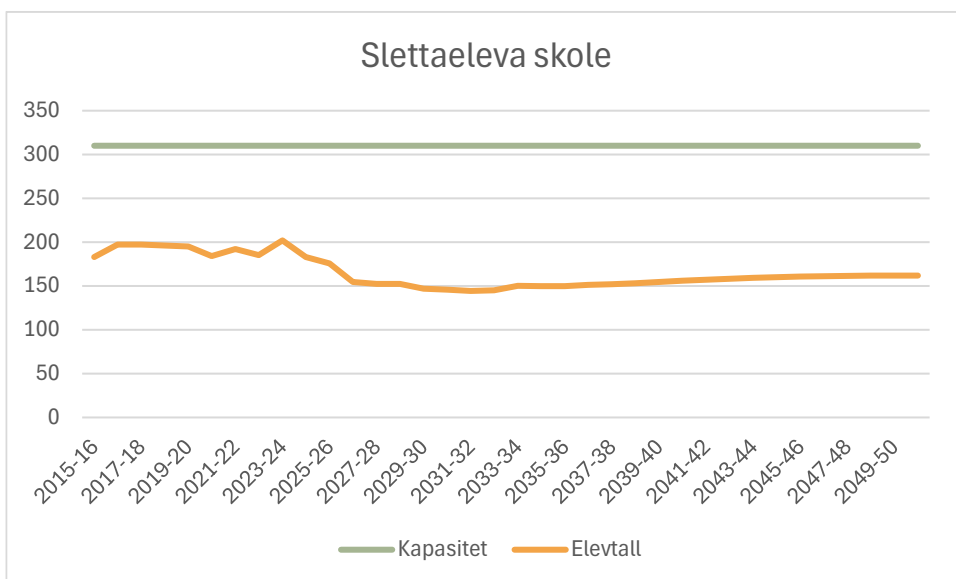
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Kvaløya og omegn

Slettaelva skole

Slettaelva er en 1.-7. skole med en kapasitet på 310 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 195 elever og 24,44 årsverk. Dette tilsvarer 8,0 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,2. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 19 032 000 kroner og utgjør kr. 98 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 807 000 kWh og utgjør 4 400 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

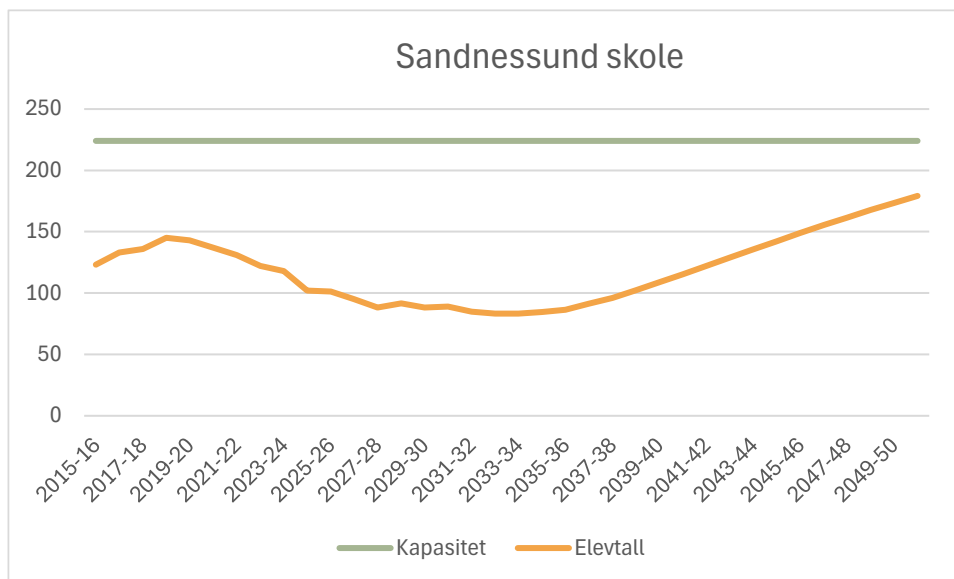
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Slettaelva skole

Sandnessund skole

Sandnessund er en 1.-7. skole med en kapasitet på 224 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 117 elever og 15,41 årsverk. Dette tilsvarer 7,6 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr.15 389 000 og utgjør kr.132 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 344 000 kWh og utgjør 3 400kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,6.

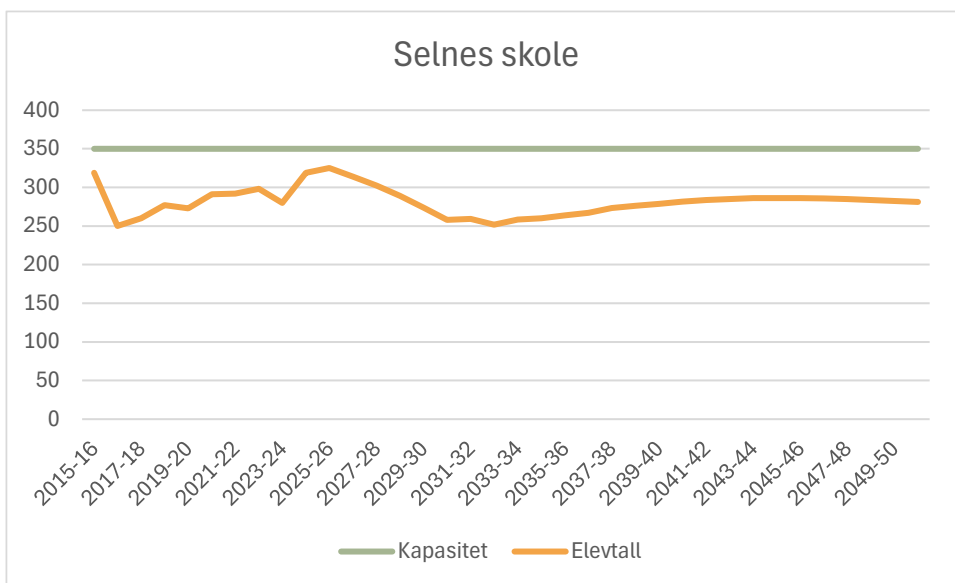
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Sandnessund skole

Selnes skole

Selnes er en 1.-7. skole med en kapasitet på 350 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 277 elever og 34,04 årsverk. Dette tilsvarer 8,1 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 25 096 000 og utgjør kr. 91 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 656 000 kWh og utgjør pr elev 2 1000 kWh. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Selnes skole

Storelva skole

Storelva er en 1.-10. skole med en kapasitet på 480 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 347 elever og 37,17 årsverk. Dette tilsvarer 9,3 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelseskår er 4,0. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 32 227 000 og utgjør kr. 93 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 587 000 kWh og utgjør 2 100 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,8.

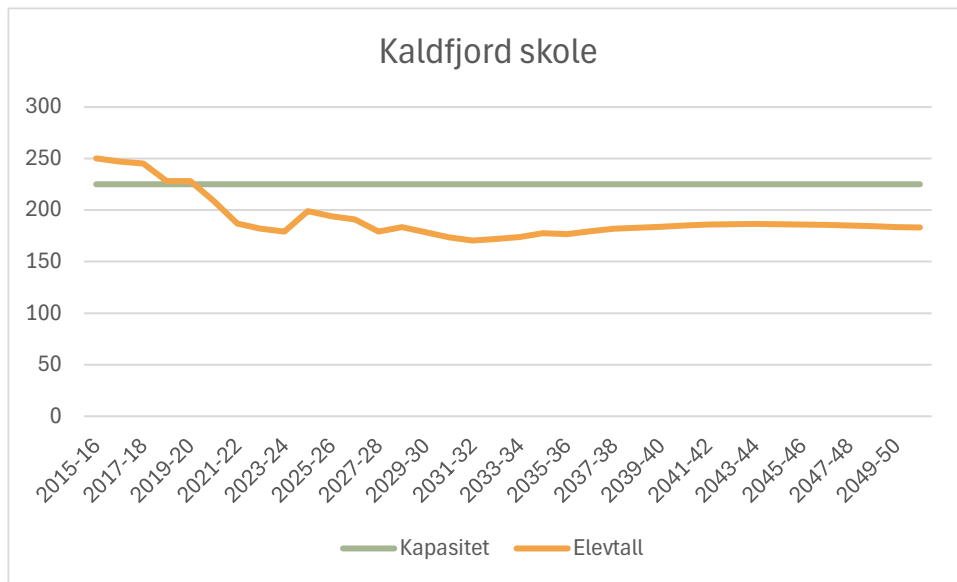
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Storelva skole

Kaldfjord skole

Kaldfjord er en 1.-7. skole med en kapasitet på 225 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 178 elever og 24 årsverk. Dette tilsvarer 7,4 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 19 544 000 og utgjør kr.110 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 475 000 kWh og utgjør 2 700 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,4.

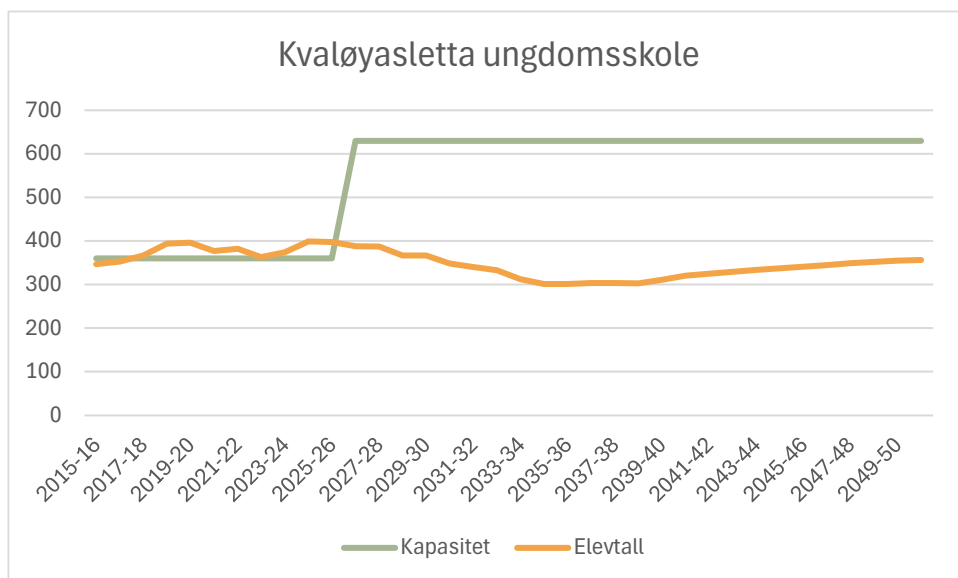
Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Kaldfjord skole

Kvaløysletta skole

Kvaløysletta 8.-10. skole med en kapasitet på 360 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 378 elever og 54,4 årsverk. Dette tilsvarer 6,9 elever per ansatt. Nye Kvaløysletta skole vil ha en kapasitet på 630 elever når den tas i bruk.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1. De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 35 912 000 og det utgjør kr.95 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 1 223 000 kWh og utgjør 3100 kWh per elev.

Befolkningsframskriving fra Kompas 2024, middels alternativ, Kvaløyasletta skole

Distriktskoler Kvaløya og omegn

Trondjord skole er organisert i samme enhet som Trondjord barnehage.

Straumbukta skole, Vikran skole, Straumbukta barnehage og Vikran barnehage er organisert i samme enhet, men er organisert i to skoler.

Brensholmen skole, Kattfjord skole, Kattfjord barnehage og SFO og Sommarøy barnehage er organisert i samme enhet.

Når flere skoler, eventuelt skole og barnehage, er organisert i samme enhet deles administrasjonsressursene på de skolene/barnehagene som ligger under enheten.

I oversikten under er elevtallet i 2029 beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen per 2024. Dette fordi det ikke lages befolkningsframskrivninger for distriktene. Beregningen tar med andre ord ikke hensyn til flyttemønster og boligbygging.

Skole	Trinn	Elevtall 2015	Elevtall 2023	Elevtall 2029 *
Trondjord	1.-10. trinn	69	29	35
Ersfjordbotn	1.-7. trinn	83	38	44
Straumbukta	1.-10. trinn	72	77	59
Vikran	1.-7. trinn	23	18	14
Kattfjord	1.-4. trinn	13	11	8
Brensholmen	1.-10. trinn	89	55	49
Sum		349	228	209

* Elevtall i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen

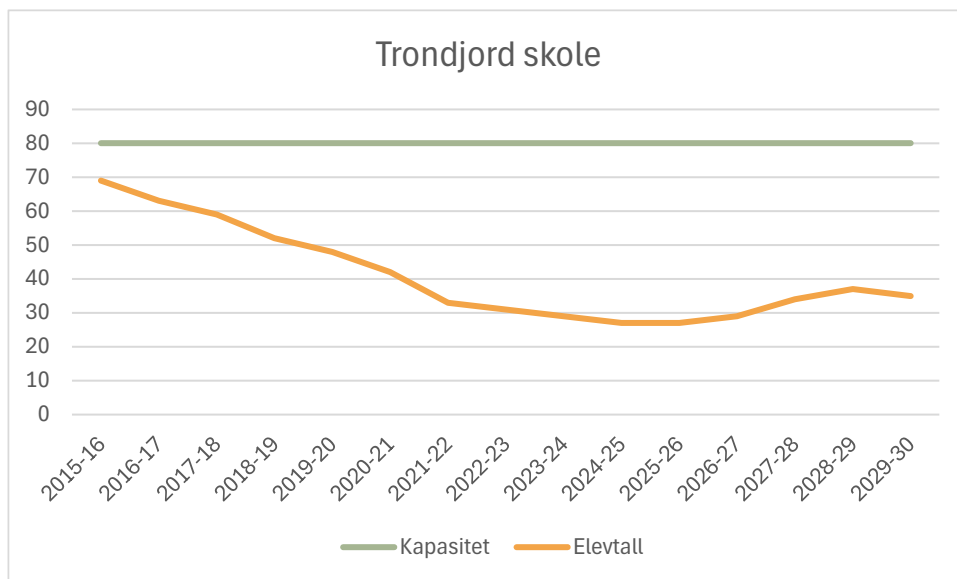
Trondjord skole

Trondjord er en 1.-10. skole med en kapasitet på 80 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 22 elever og 10,11 årsverk. Dette tilsvarer 2,7 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivsel er ikke tilgjengelig for skoler med få elever.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr 6 260 000 og utgjør kr. 232 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 225 000 kWh og utgjør 8 300 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 2.

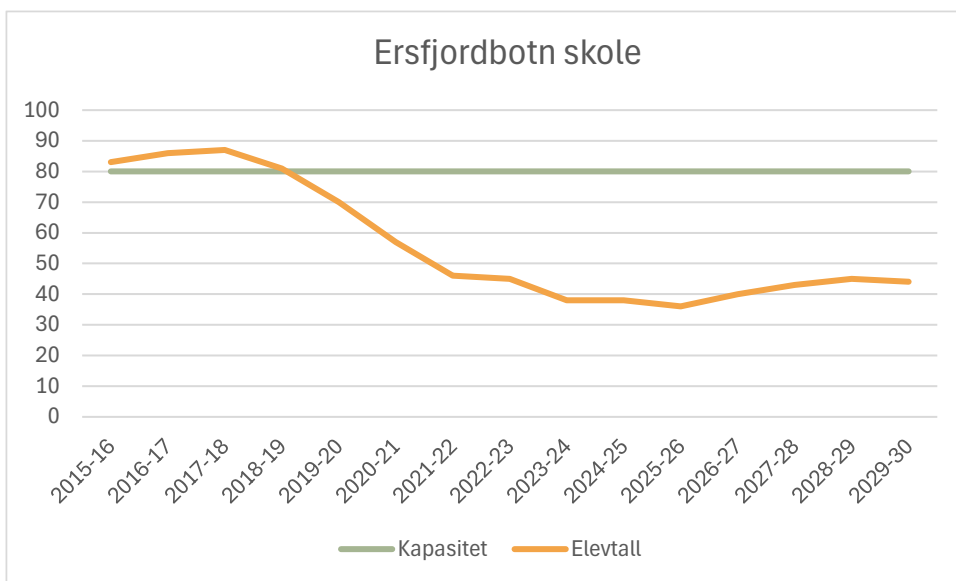
Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen. Trondjord skole

Ersfjordbotn skole

Ersfjordbotn er en 1.-7. skole med en kapasitet på 90 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 36 elever og 5,76 årsverk. Dette tilsvarer 6,3 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 4,1 De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr. 6 678 000- og utgjør kr.185 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 292 000 kWh og utgjør 8 100 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen Ersfjordbotn skole

Straumbukta skole

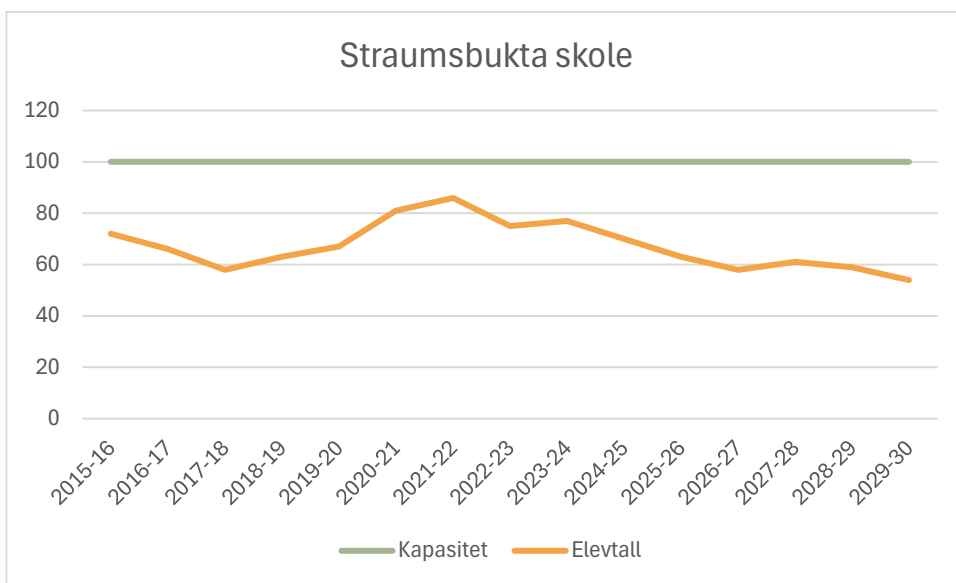
Straumbukta er en 1.-10. skole med en kapasitet på 100 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 72 elever og 11,48 årsverk. Dette tilsvarer 6,3 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er 3,8.

Straumbukta og Vikran er organisert som en enhet med felles administrasjon. Budsjett AOUK er totalt for enheten kr. 10 012 000. Barnetallet på disse to skolene er til sammen på 90 elever. Dette utgjør en kostnad på 111 244 pr. elev.

Kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold beløper seg til kr. 2 017 000 og utgjør kr. 28 014 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 382 000 kWh og utgjør 5 500 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen Straumbukta skole

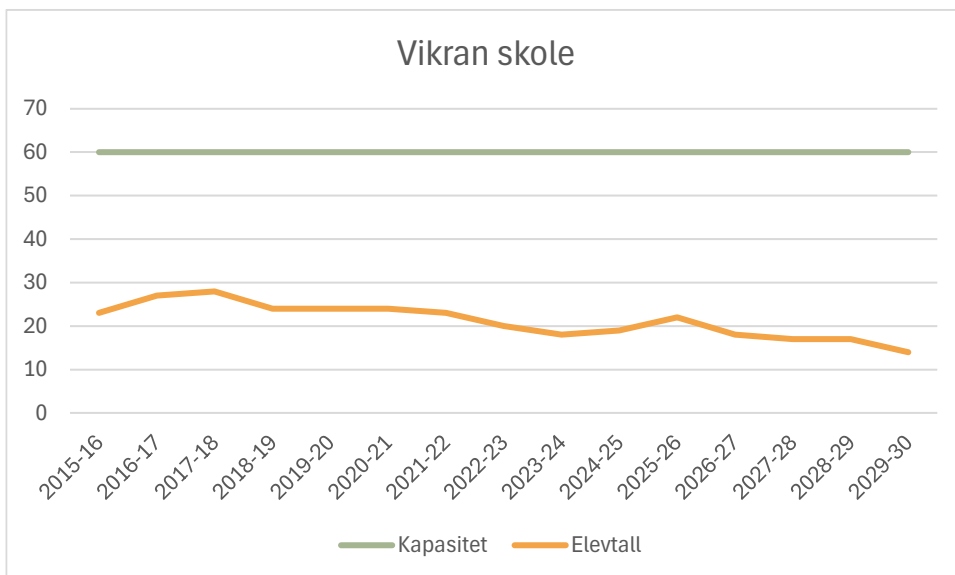
Vikran skole

Vikran er en 1.-7. skole med en kapasitet på 60 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 18 elever og 3,42 årsverk. Dette tilsvarer 5,3 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår og er ikke tilgjengelig for skoler med få elever.

Straumbukta og Vikran er organisert som en enhet med felles administrasjon. Budsjett AOUK er totalt for enheten kr. 10 012 000. Barnetallet på disse to skolene er til sammen på 90 elever. Dette utgjør en kostnad på 111 244 pr. elev.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold seg til kr. 1 289 000 og utgjør kr 71 611 per elev. Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 251 000 kWh og utgjør 13 200 kWh per elev. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for hovedbygning på skolen er 1,9.

Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen Vikran skole

Kattfjord skole

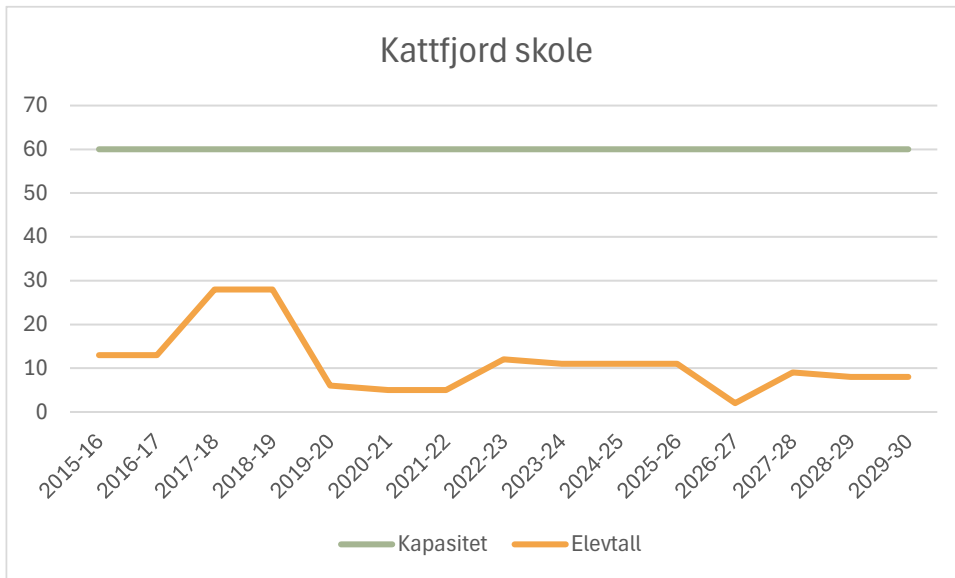
Kattfjord er en 1.-7. skole med en kapasitet på 60 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 11 elever og 2,03 årsverk. Dette tilsvarer 5,4 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivselsskår er ikke tilgjengelig for skoler med få elever.

Kattfjord og Brensholmen er organisert som en enhet med felles administrasjon. Budsjett AOUK er totalt for enheten kr. 8 307 000. Barnetallet på disse to skolene er til sammen på 66 elever. Dette utgjør en kostnad på 125 864 pr. elev.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold, ansatte og pedagogisk utstyr beløper seg til kr 943 000 og utgjør kr. 86 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 237 000 kWh og utgjør 21 500 kWh per elev.

Figur 29-Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen Kattfjord skole

Brensholmen skole

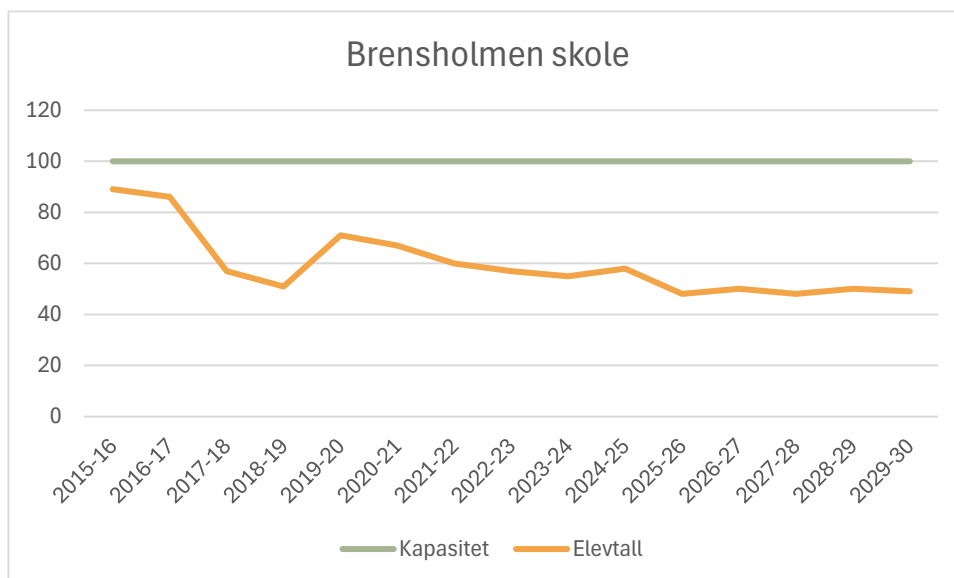
Brensholmen er en 1.-10. skole med en kapasitet på 100 elever. Per 1. oktober 24 har skolen 55 elever og 12,45 årsverk. Dette tilsvarer 4,4 elever per ansatt.

Elevundersøkelsen for perioden 2022-2024 viser at elevenes gjennomsnittlige trivelseskår er 3,6.

Kattfjord og Brensholmen er organisert som en enhet med felles administrasjon. Budsjett AOUK er totalt for enheten kr. 8 307 000. Barnetallet på disse to skolene er til sammen på 66 elever. Dette utgjør en kostnad på 125 864 pr. elev.

De totale kostnadene for forvaltning, drift, vedlikehold beløper seg til kr. 2 308 000 og utgjør kr.42 000 per elev.

Skolens totale energiforbruk i 2024 er på 443 000 kWh og utgjør 8 100 kWh per elev.

Figur 29-Elevtallet i 2029 er beregnet ut fra hvor mange barn som bor i skolekretsen Brensholmen skole

13 Informasjon om lokalsamfunn

13.1 Lokalsamfunnsperspektiver

Det er forsket lite på skolen sin rolle i og for lokalsamfunn. Mariann Villa ved Norsk senter for bygdeforskning har foretatt en litteraturgjennomgang¹² som peker på noen forhold. Forskning som har vært gjort på skoler i distriktsområder har først og fremst fokusert på skolenes økonomi og organisasjon, og ikke på skolens betydning for lokalsamfunnet. Samling av skoler i større enheter og sentralisering til mer bynære områder vil kunne gi ulike virkninger. Det kan være sentraliseringsfordeler som økonomi, større nettverk for barna, større lærerkollegium mv. Samtidig kan det også være sentraliseringsomkostninger som dårlig rykte når skole legges ned, mer transportbehov og tidsbruk til reising, tap av fellesskap og møtesteder, økte utgifter til skoleskyss mv.

I Tromsø har vi kunnskap om levekår¹³ og helse på lavt geografisk nivå, noe som også vil bli brukt som grunnlag for vurdering av skolens betydning i et lokalsamfunn. Informasjon fra kommunens Distriktsmelding¹⁴ med kunnskapsgrunnlag er brukt som grunnlag for lokalsamfunnsvurderingene for distrikt.

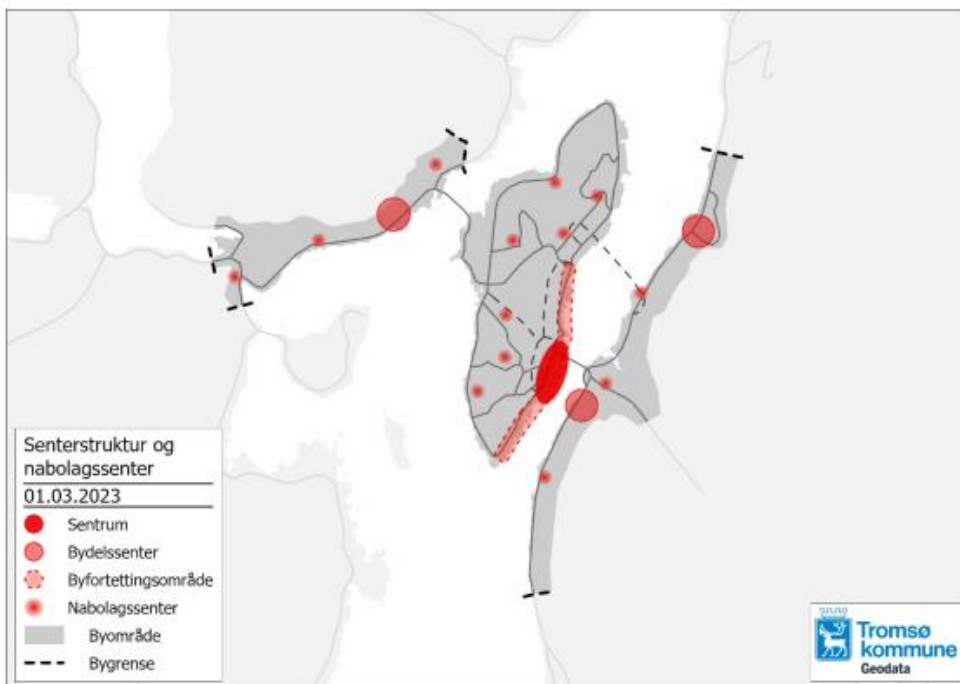
¹² Mariann Villa, Norsk senter for bygdeforskning: «Forskning og evaluering om skolesentralisering/-strukturendring.» 2015

¹³ Levekårsrapporter 2012, 2019 og 2023, samt Folkehelseoversikt 2023.

¹⁴ Distriktsmelding for Tromsø kommune ble behandlet i kommunestyret i møte 24.5.2023 sak 49.

13.2 Føringer på lokalsamfunnsvikling i kommuneplanen

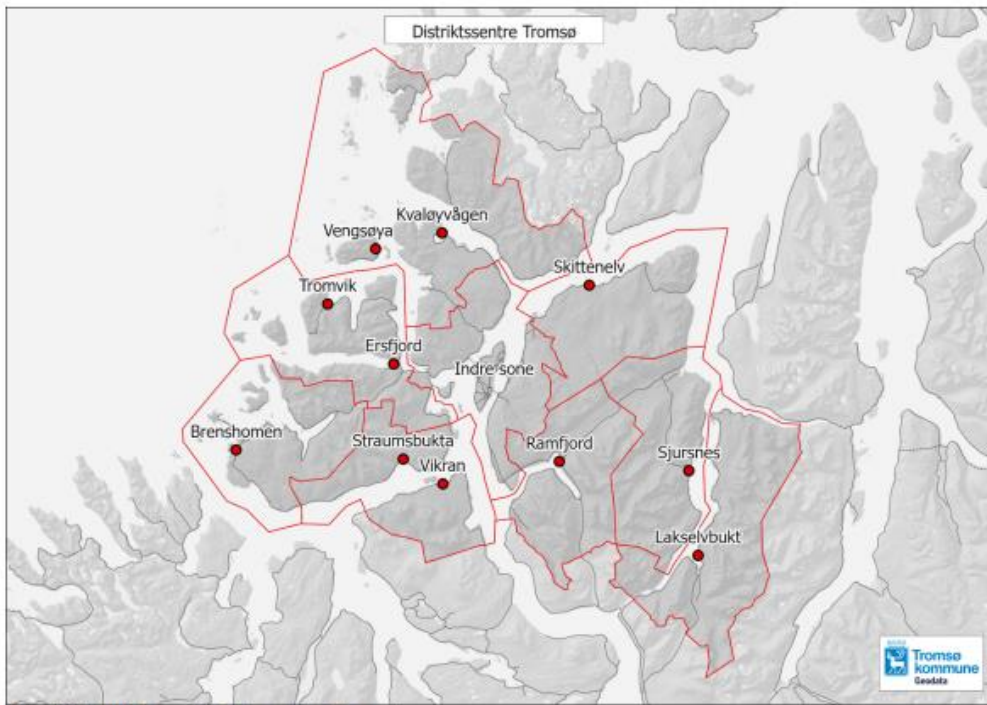
Det er føringer på lokalsamfunnsutvikling i kommuneplanens samfunnsdel¹⁵. Innledningsvis (side 6) omtales det at kommunen vil gripe muligheten for: «*Levende lokalsamfunn med gode møteplasser*», og i punkt 1.2.3: «*Gi barn og unge trygge møteplasser, som fremmer opplevelsen av fellesskap og tilhørighet.*» Det er i kapittel om arealstrategi (punkt 4.3.3) uttrykt at kommunen skal: «*Medvirke til at arealdisponeringen i distriktet og byområdet gir økt bolyst og aktivitet som fremmer gode lokalsamfunn og videreutvikling av eksisterende senter*».

Kart 1. Senterstruktur i kommuneplanens arealdel, høringsutgaven

I høringsutgaven til kommuneplanens arealdel står det at de elleve identifiserte lokalsentrene i distriktet kan ha funksjoner som bl.a. skoler og barnehager (kapittel 11.1) Det sies at: «*Sentrene skal ha en funksjon som møteplass i dag, som også kan utvikles i framtiden.*»

¹⁵ Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 17. juli 2020, sak 76.

Kart 2 Distriktssentre i Tromsø i kommuneplanens arealdel, høringsutgaven

13.3 Momenter til vurderinger

Endringer i barnehage- og skolestrukturen kan påvirke lokalsamfunnet. Lokalsamfunn er betegnelse for sted og sosialt miljø innenfor et mindre område. Konsekvensene vurderes etter flere faktorer både betydningen for lokalsamfunnet av det å ha barnehage og skole i nærmiljøet og lokalsamfunnets bruk av byggene til f.eks. fritidsaktiviteter og møteplass.

I tabellen under er det vist noen av de faktorene som kan vurderes for hvert enkelt tilfelle. Det gjøres et utvalg av momenter ut fra hva som er relevant for den enkelte skole/barnehage og lokalsamfunn.

Vurderingsfaktorer for barnehagens- og skolens betydning for lokalsamfunnet		
1) Kjennetegn ved lokalsamfunn. Sosiøkonomiske faktorer, levekår og folkehelse	En skole i et område med lavt sosiøkonomisk nivå og/eller med mange levekårsutfordringer vektlegges som viktigere enn en skole i et område med lite utfordringer	

<p>2) Kvalitet for individ/familie i lokalsamfunn</p> <p>(Sosial bærekraft)</p>	<p>Løser endring i barnehage-/skolestruktur noen av lokalsamfunnets utfordringer?</p> <p>Hva er de sosiale og helsemessige aspektene ved lengre reisevei til skolen?</p>	<p>Hva som betegnes som en lang reisevei til skolen kan variere avhengig av konteksten, men i forskning og politiske føringer i Norge brukes ofte 45 minutter én vei som en grense for hva som anses som en lang skolevei for grunnskoleelever.</p> <p>I Solstad og Thelin (2006) sin studie om distriktskoler og reiseavstander blir det diskutert at lange reiseveier ofte forbindes med avstander på mer enn 30-45 minutter én vei, særlig i områder med spredt bosetting og begrenset kollektivtransport.</p>
<p>3) Skolen som viktig bygning</p> <p>(Sosial bærekraft)</p>	<p>Skolen som servicesenter, et sosialt fellesskap og en kulturbærer. Skolen har en utvidet betydning for lokalsamfunnet i det totale regnskapet. (Rønning m.fl. 2003)</p>	<p>Alle skolebygg tilbys til andre aktiviteter utenom skoletiden. Dette fordi man ønsker mer- og flerbruk.</p>
<p>4) Bostedsattraktivitet¹⁶</p> <p>(Sosial bærekraft)</p>	<p>Skolen som viktig infrastruktur i et lokalsamfunn.</p>	<p>Mange flytter før barn begynner på skole</p>
<p>5) Bedrifts- og besøksattraktivitet¹⁷</p> <p>(Økonomisk bærekraft)</p>	<p>Har skolen betydning for stedets attraktivitet?</p> <p>Mangfold gir bolyst</p>	<p>Vil stedet være like attraktivt for å tiltrekke seg næringsliv eller besøkende som skaper arbeidsplasser og innflytting? (Opprettholde bosetting og arbeidsplasser)</p>

¹⁶ Vareide mfl.. 2013

¹⁷ Vareide mfl.. 2013

14 Vedlegg

Vurderingsmatrisen

Oppgraderingskostnader

Avstandsmatrise

Rundskriv til Tromsøskolen om elevmedvirkning

Brev fra direktør i avdeling for opplæring, utdanning og kultur til elever i Tromsøskolen

Informasjonsskriv om skolestruktur

Forslag til gjennomføring med spørsmål og beskrivelse – Barnetrinn

Forslag til gjennomføring med spørsmål og beskrivelse – Ungdomstrinn

Protokoll fra innledende konsultasjonsmøte 12.11.2024

Protokoll fra innledende konsultasjonsmøte 16.12.2024

Protokoll fra konsultasjonsmøte 20.01.2025

15 Referanser

Bakke, L., & Svensen, T. (2018). Rekruttering og stabilitet i utdanningssektoren: Erfaringer fra norske kommuner. Oslo: Gyldendal.

Berg, H., & Thorsen, T. (2020). Utdanningsstrukturer og geografisk tilpasning i distriktene. Trondheim: NTNU.

Christensen, K. (2017). Samlokalisering som strategi for bedre ressursbruk i grunnskolen. Bergen: Fagbokforlaget.

Haug, P. (2014). Inkludering og kvalitet i barnehage og skole. Oslo: Universitetsforlaget.

Hattie, J. (2009). Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement. London: Routledge.

Herbs, M og Herczyński, J. 2004. Is large mor effecitive than small is beautiful.....

Jakobsen og Siiri (2024). Framtidig befolkningsutvikling. Presentasjon og konsekvensvurdering av tre vekstalternativer og utbyggingsmønstre. Tromsø kommune.

Jørgensen, L., & Hansen, P. (2019). Effektive oppvekstsentre: En analyse av sentralisering og ressursutnyttelse. Stavanger: Universitetet i Stavanger.

Nordahl, T., et al. (2018). Kvalitet i skolen: Læring, trivsel og relasjoner. Oslo: Cappelen Damm.

Nordahl, T., 2007. Rapport nummer 4, Elever i og fra små og store skoler.

Tromsø kommune. (2020). Barnehagebehovsplanen 2020-2024

Skolebehovsplanen 2018. Tromsø, Tromsø kommune.

Sollien, Tone H. 2008. Sammenhenger mellom skolestørrelser og kvalitet

Wiborg, A., & Larsen, H. (2016). Fleksible læringsmiljøer og endrede elevtall: En vurdering av tilpassningsdyktige bygg. Oslo: Kommuneforlaget.

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) (2019). "Barnehager i Norge: Fordeler og ulemper med ulike størrelser."

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)(2020). "Barnehagekvalitet i ulike barnehagestørrelser."

Universitetet i Stavanger (UiS)(2020). "Sosiale interaksjoner i store og små barnehager."

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) - fakta om arbeidsmiljøet i barnehage og skolefritidsordning.

Lover

Kongeriket Norges Grunnlov 17.05.1814 (Grunnloven).

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven)

Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbod mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven)

Lov 22. juni 2018 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)

Lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

Forskrifter

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1356 om utforming og innretning av arbeidsplasser, arbeidslokaler og innkvartering (arbeidsplassforskriften)

Forskrift 24. april 2017 nr. 487 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Forskrift 19. oktober 2018 om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Forskrift 28. mars 2023 nr. 449 om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Forskrift 3. juni 2024 nr. 1103 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringsforskrifta)

Forskrift 13. november 2024 nr. 2844 om skolekretser og skolebytte, Tromsø kommune

Internasjonale konvensjoner og kilder

FN (1989) FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) av 20. november 1989, Convention on the Rights of the Child

FNs barnekomité. (2009) Generell kommentar nr. 12 om barnets rett til å bli hørt. (CRC/C/GC/12)[GC-2009-12-CRC]

FNs barnekomité. (2013) Generell kommentar nr. 17 om barnets rett til hvile, fritid, lek, fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet (art. 31). (CRC/C7GC717)[GC-2013-17-CRC]

ILO-konvensjon nr. 169 av 27. juni 1989 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, Indigenous and Tribal Peoples Convention

FN (2006) FN konvensjonen om personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) av 13. desember 2006,
Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Avgjørelser, rundskriv mv.

HR-2015-206 A

SOM-2016-3001 punkt 4.

Rundskriv UDIR-2-2012- Behandling av saker om skolenedleggelse- og kretsgrenser

Retningslinje, av 30.01.2002 - Forskriftsarbeid for kommuner, utarbeidet av Justisdepartementets
lovavdeling i samarbeid med Statskonsult

Veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser datert 01.07.2021.

NOU, Stortingsmeldinger og proposisjoner

NOU 2019:23 om ny opplæringslov

Prop. 57 L (2022-2023) Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

Meld. St.5 (2019 - 2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden - Distriktsmeldingen

Nettressurser fra Barneombudet

[Kurs 2 Barnets beste på systemnivå - Barneombudet](#)

[Kurs 4 Barns rett til å bli hørt på systemnivå - Barneombudet](#)

